

Bibliothèque numérique

medic@

**Douglas, James. Descriptio
comparata musculorum corporis
humani et quadrupedis**

Lugduni Batavorum, Apud Gerardum Potvliet, 1738.
Cote : 351607

(c) Bibliothèque interuniversitaire de médecine (Paris)
Adresse permanente : <http://www.biium.univ-paris5.fr/histmed/medica/cote?351607>

351607

DESCRIPTIO COMPARATA
MVSCVLORVM
CORPORIS HUMANI ET
QVADRUPEDIS;
eorum inuentores; ortus; progressus;
insertiones; actiones; ac dif-
ferentias exhibens.

Cui adcefferunt:

HISTORIA MVSCVLORVM,
FEMINAE SINGULARIVM;
TABVLA, EXPLICANS MVS-
CVLORVM NOMINA;
plurimique necessarii INDICES.

Auctore,

JACOBO DOVGLASS,
Doctore Medico.

Prodiit *Londini*, Anglice. A: P: C: N: ccccccvi.
in 8uo.

Versio Latina.

Editio altera & emendatior.

L V G D V N I B A T A V O R V M,
Apud **GERARDVM POTVLIET.**
A: P: C: N: MDCCXXXVIII.

VIRIS CELEBERRIMIS,
HERMANNO BOERHAAVE ,
&
BERNARDO SIEGFRIED
ALBINO ,

*Quorum sola nomina quoscumque honorum
titulos longe superant,*

SVIS IN ANATOMIE AC MEDICINA
PRAECEPTORIBVS,

felicitatem

*Joannes Fredericus Schreiber ,
Regiomontanus Borussus.*

Equisitis scientiis instructi qui animos ad Medicinam adplicant; duplii de causa, in errores prolabi possunt; cum, quod corporis humani fabricam, quam adcuratisime noscendam,

* 2

DEDICATIO.

dam, negligent, uel falsam, pro vera datam, sumant: tum, quod in ratiociniis suis, ubi status nostri corporis, sanum aegrumque, explicant, sola generalia corporum principia, singularibus nostri corporis post habitis, admittant. Verumtamen: firmum fundamentum solidae Medicinae sternit adcurata fidaque partium historia. Siue uero contempler grauitatem rei: ubi pars corporis quaevis in infinitas machinas usque resolubilis: siue circumspectionis spectem magnitudinem, qua Anatomico opus, neu diuersa pro iisdem habeat, uel eadem pro diuersis: siue denique uentosum quorumdam inclarescendi studium arguam, quo acti, oppido falsa, pro nouis, auditoribus suis uendere, nulli erubescunt: semper certe beatum illum praedico, cui adcuratissimo, ac fidissimo in Anatome Doctore frui contigit. Ceteri nempe uel alius mundi ideam, uel somnia plane discipulorum suorum mentibus important. Neque tamen Anatome tanta, quae, sola perspecta, uerum possit effingere Medicum, licet in summum cadat Philosophum. Sunt quippe sui principiis omnibus limites; sunt singulares eorum in singularibus casibus determinations: quae omnia perspicere, uel, quod maius est, sine erratione, applicare, duce orbus, uix tentaueris felix. Certe plerique,
qui

DEDICATIO.

qui uel Mathematica cognitione imbuere uoluerunt Medicos , criminis huius rei ad-
cusantur. Tales vero tandem formant Medicos , alii , non huic , uniuerso adcommoda-
tos. En iam rationem studiorum meorum Medicorum! Volui scilicet binos hosce eu-
tare scopulos. Ad VOS igitur adcesi disci-
pulus, PRAECEPTORES FIDELISSIME.
Atque ita me quidem conuicistis ueritatum ,
uel per obseruationes , uel per experimenta ,
uel per demonstrationes a VOBIS reperta-
rum , ut toties totiesque optarim ; natura mihi
ita fautrix in tribuendis animi dotibus
contigisset , ut omnibus illis capiundis , adpli-
candisque in uitae usu , par fuerim! Saltim
enitar , ut , si non aliis quispiam , mens tamen
mea doctrinarum VESTRARVM fructum a-
liquando percipiat. Iure igitur optumo , maxu-
mo , quae a VOBIS in me redundarunt ; be-
neficia , quibus maius in me collatum nescio
ullum , summa interpretor. Hinc & patriam
sanctitatem in VOBIS colendam : & grates pu-
blice VOBIS decreui agendas. Quas iam his-
ce refero , quantas animo possum concipere ,
maxumas : habiturus certe maiores , eas-
demque aeuaternas. Horum omnium ut du-
ret monumentum , hanc adipcite MVSCV-
LORVM DESCRIPTIONEM ; eademque ,
a me in Romanum sermonem translata , NO-

DEDICATIO.

MINIBVS VESTRIS ut inscribatur, patia-
mini. Evidem haud diffiteor, offerri VOBIS
ita, uel Auctori propria, uel a VOBIS hau-
sta pleraque; dabitis tamen, scio; in diiudi-
canda gratitudinis magnitudine, non tam
oblatum, quam offerentis animum, mensu-
ram exhibere. Valete. Leidae. A: P: C: N:
CIC ccxxii ix. die tertio *Nouembris.*

JOANNES FREDERICVS
SCHREIBER,

Doctor Medicus,

Interpres,

S.

LECTORIBVS.

ulgus a rerum intelligentibus in eo differt, quod illud naturae, uel artis effecta, si raro contingunt, admiratur; frequentia uero cotidianaque, necessitate quadam, supposita, non uero perspecta, fieri norit: hi uero in omnium rationes, pari studio, inquirant, nexusque, tam *finales*, quam *efficientes*, inspicere adlaborent. Hos qui in *humani corporis* partibus peruidere intuntur, *physiologi* dicuntur; quasi ipsam *φυσι* eloquerentur: *φυσις* autem corporis humani est uis ac essentia eius: illi ergo demonstrent, effecta illius corporis esse causarum suarum viribus proportionalia. Hoc, opinor, uerum fatentur omnes; sed constabit mox, physiologos, circum *locomotiuam*, in plerisque, eadem adhuc cum uulgo frui cognitione, id est, *historica*.

Suppono; omnes motus in omni corpore animato perfici per musculos, ita & in humano; suppono muscularum fabricam universalem, ut & modum, quo agere concipiuntur, qualis lubuerit fingere:

* 4

sumo

P R A E F A T I O.

fumo denique *originis* ac *insertionis* muscularum definitiones, ab *Auctore nostro*, in *introductione*, traditas.

Iam uersabor circa solutionem unius illius problematis, amplissimi aequae, ac difficillimi. Quod sic enuntio: *Distincte explicare omnes motus, in humano corpore possibles.* *Distincte uero explicare motum est adsignare musculos, illum producentes.*

Adparet facile, neminem illi soluendo adcommunatorem esse Anatomico: reliqui enim fictionis suspicionem uix a se auertent. Sed & putari posset, Anatomicos illud iam soluisse: non enim esse opus, quam ut; si in singulari locomotuuae statu desideratur musculus, motus illius auctor, in libellis, qui descripsierunt corporis humani musculos, quaerantur musculi, motae parti *inserti*. Sic quippe satisfactum eset quae sit, uti patet ex allegata *insertionis* definitione. Id uerum si eset semper, fateor; parui momenti foret problema. Quae uero omnia mox discutiemus. Ut problema ergo propositum recte soluantur; notetur:

I. *In separatione muscularum ab iniicem, naturae, prout eos coniunxit, uel diuisit, uestigiis insistendum esse,* Quo quis enim elegantius norit scalpello multiplicare musculos; eo plures describit; & quot describit, tot quoque addit actiones: sicque actionem compositam resoluit in simplices. Fac enim, te musculum, quem natura unum fecit, diuidere in duos; iam tibi uel demonstrandum est, utrumque muscolum semper simul contrahi debere: quod numquam demonstrabis; uel dandum est; si alteruter agat: in casu altero diversae illorum actionis; diuersum fieri debere motum: in altero uero eiusdem actionis; debiliorem adparere debere effectum.

E: G:

P R A E F A T I O.

E: G: EVSTACHIVS *flexorem secundi internodii pollicis manus & arr̄ibevae RIOLA:*, pro uno habuisse uidetur musculo: contractus ergo hic musculus pollicem & adducit ad indicem, & aliquantum flectit simul. Ponamus iam, alios illum, contra naturae institutum, in duos diuidere: hi duas actiones singulares adstruunt: ita, ut *arr̄ibevae*, solus agens, pollicem adducat: alter uero, solus agens, illum flectat. **Hi** ergo ut cum natura in gratiam redeant, alterutrum demonstrent, necessum habent: uel, binos hosce musculos semper una debere agere: uel, diuersas unius musculi fibras posse contrahi, toto musculo non contracto. Posterius autem hoc sic euinci posse putarim: Sumamus: quasdam fibras eiusdem musculi non posse agere, nisi toto agente. Quia nihil sine ratione sufficienti, cur potius sit, quam non sit; debet esse ratio, cur quaedam eiusdem musculi fibrae nerueae non possint agere, nisi toto musculo contracto; quae unica propositionem negantibus ratio obstat, quia nulla uel concipi, uel dari potest ratio, cur quibusdam filamentis nerueis contractis, non quoque contrahantur aliae, uel ceterae, in eundem musculum dispersae, eiusdem rami neruosi propagines? Si uero nulla daretur: nec possent maxumi quique musculi, quibus ab uno magno trunco sui nerui, separatim moueri: si enim nihil uerat filamento rum quorumdam, in eodem musculo, simultaneam contractionem: nihil quoque impediet simultaneam neruosi trunci ramorum, per alios musculos disseminatorum, actionem: sive, agente e: g: neruo ischiatico, deberent simul contrahi omnes illi musculi, ad quos ille neruus pertingit. Id uero quum sit fere absurdum; iudiciis intuitiuis, cum obseruationibus de neruorum progressibus collatis, repugnans-

* §

pa-

P R A E F A T I O.

patet adserti nostri ueritas. Exempla uero diuisorum ita muscularum praebeant quoque *crico-thyreo-pharyngeus* EVST; aliisqui duplex: *cucullaris*; ut & *serratus anticus maior*. &c: Si autem quis duos musculos, a natura distinctos, pro uno habeat, idem dicendum est, mutatis saltim mutandis.

II. *Musculus quisque trahatur, cadavere, in omnem situm possibilem, successive disposito.* Id haec tenus a plerisque neglectum esse, nemo negabit, qui uel demonstrationibus muscularum interfuit, uel libros de musculis perlegit. Eodem uero labore, duplex percipitur fructus: alter, ut cognoscantur musculi, ad singulares quosdam motus in primis concurrentes, uel eos soli perficientes: alter, ut discaueamus erroribus; ne idem musculus in omni situ idem perficere credatur. Quae momentosa res! Sed enormis quoque, ac uniuersalis Anatomicorum error, paucissimos si exceperis! Prior per se innotescit. De posteriore vero disferamus paulo liberius. Error ille dupliciter committi potest. Primo enim, qui musculus, in supino cadavere, mouet partem, cui, ut aiunt, *inseritur*, ille, in alio situ, partem, a qua *oriri* putabatur, mouebit: quia ille situs non possibilis, nisi insertione illa per alias muscularum firmata. Dabo rei exemplum. *Musculus patientiae oriri* dicitur a uertebris quibusdam colli, & *scapulae inseri*. Secundum definitiones *originis* & *insertionis* ergo debet adtollere scapulam. Obiter noto, illos, ex definitionibus suis, dicere debere quod oriatur a *scapula*, & inseratur dictis uertebris; namque *omoplata*, cum adpensis, est specifice grauior collo ac capite. Sit iam insertio eius firmata, hoc est, collum; (suppono discrepantiam, quae inter *extendere* & *firmare partem*, notam esse) & aliquantum eleuare poterit *scapulam*.

Quint

P R A E F A T I O.

Quin & idem obtinere potest in eodem corporis situ, si eidem parti duo adfixi musculi: ubi debilior non mouebit in uno casu locum insertionis sua, si alter fortior in actione.

Annon uel inde manifestum est, terminos illos originem uel *caput* musculi, & *caudam* siue *finem* eius, nullius esse usus? Quin potius tironibus ingenerare *notiones deceptrices*? Illos ergo esse *inanes*? Idcirco iure proscribendos? Aut dicendum est, musculum, eumdem, in hoc corporis situ, oriri ab illa parte; in alio uero, ab alia: sic & , pro diuerso situ, diuerse inseri. Ita e: g: *musculus patientiae*, collo firmato, oritur a uertebris ceruicis, & inseritur scapulae: illo uero non firmato, sed flexili, oritur a scapula, & inseritur nominatis uertebris. Sic & de aliis sitibus. Evidem non defunt in aliis scientiis exempla, ubi eadem notio tribuitur diuersis partibus, pro diuerso earum situ. Sic in Geometria elementari *Basis* figurarum dicitur illarum pars ima: quot ergo figura habet latera, tot in ea successiue possunt concipi bases. Ast talis consideratio scientiae valde proficia, quia, quae de basi figurae demonstrantur, ualent de omnibus figurae lateribus; sique demonstrationibus plurium propositionum plurimum inseruiunt E: g: In quo triangulo anguli ad *Basis* aequales sunt; illud est aequicrurum. Id iam adplicari potest ad omnia latera. Sic in casu speciali possum proponere *Trianguli*, *circulo inscripti*, *angulus ad uerticem si fuerit angulus in semicirculo*, *semicirculum bifariam dividens*: dico; *triangulum illud fore rectangulum*, *aequicrurum*. Tum iam ipsa hypotenusa fit *Basis*: & catheti, ob aequales angulos, sunt aequales: si uero, in eodem triangulo, cathetum alterutrum consideres, ut *Basis*: propositio illa ita demonstrari nequit.

P R A E F A T I O.

quit. Ob eamdem baseas inconstantiam, uariant quoque *uerticum* ac *altitudinum in figuris* considerationes. Idem ualet, in staticis, de *corporibus*. Secundo; qui musculus in hoc corporis situ hunc edebat motum, in alio efficiet alium, ob singularia impedimenta, in dato casu, determinanda. Sic e: g: qui *pyriformis*, in erecto homine femur rotat extorsum: is, in sedente, illud non rotabit, sed abducet simpliciter. Quod patet comparanti musculum cum illo corporis situ. Sic explicari possunt *pantomimorum* actiones: si compositis sitibus, dicto modo, adtenditur.

Ope huius regulae, detexit VVINSLOVV, *bicipitem internum cubiti*, manu prona, *supinare* primo manum. Qui uero eum, manu supina, solum traxerunt musculum, ii id cognoscere non poterunt. Talia uero patescere quoque possunt a priori.

III. Ex regulae secundae *adcurata adlicatione cogniti antagonistae* notentur. Eidem enim musculo, in alio situ, aliis est antagonistae. Hos sane perpaucos nouimus, neque alios, quam qui omnium maxime in oculos incurront. Sunt uero, uel musculi, uel ossa, uel ligamenta, uel cartilagines. Ita flecti potest membrum, extensoribus ac flexoribus suis paralyticis, proprio pondere. Sic fit in dormientibus ut & in uigilantibus, si, ceteris iisdem, extensor uale relaxetur. Sic; in erecto, flexoribus paralyticis, caput si proprio pondere antrorsum nutet, extensores agunt. Ita *coccygaeorum* antagonistae sunt ligamenta: intercostalium; aliorumque, costas, in inspiratione, adtollentium; cartilagines costarum.

III. Adtendum est singulari musculorum cohaesioni. Ita, perforantibus artuum agentibus, flectuntur

P R A E F A T I O.

tuntur ultima bina digitorum internodia simul: ut & pedis pollex.

V. Reputandum; quaenam sit ratio actionis muscularum: ubi hi non agunt liberi, prout ab Anatomicis separantur; sed ab aliis, arcte sibi incumbentibus; ut & a uaginis quibusdam comprimuntur. Sic sit in dorso; cubito; ac toto pede.

VI. Muscularum situ cognito; in uiuo, nudo homine, notentur, quinam, in quois determinato corporis motu, musculi protuberent. Sed cautione opus est, memorata in memb. VI. Situs enim eorum nescius; tumorem, hinc & actionem, exteriori tribuet musculo, interno adscribendum.

Ex paucis hisce adductis elucet, problema propositum solutum nondum esse; sed & inde patet, cadauera sola illi soluendo non satisfacere. Quaedam eo conferrent bruta, si alia ratione, alium in finem, secarentur, quam secari solent. Immo crediderim, ni plane coecutio, omnes in omni corporis situ possibles motus describi posse, si sceleto, muscularum loco, adplicantur *fila ansata*, omni, quae in corpore obtinet, proportione seruata. Quotiescumque rem cogitationibus fingo: toties nil deprehendo, quod repugnet. Est ergo possibilis. Et diligens eam in actum ducet. Inde ingens certe usus redundabit in Physicam, ut & artem Medicam. Certius sanabuntur muscularum contusiones: paralyses: certius commendabitur aegro hic uel ille situs, ubi in vulnerato, vel, cui os fractum, antagonista musculus agere non posse colligitur. Et quae sunt cetera.

Denique, scitu foret digna τελεολογία muscularum, ex fabrica illorum collecta: in qua tradenda tam solliciti fuere ueteres; in primis Auctor *librorum*; *de usu partium*;

P R A E F A T I O.

tium; VESALIUS; EVSTACHIVS; FABRITIVS. Sic doceri deberet: Cur quisque musculus potius hic situs; quam alibi? Quaenam sit biuentrum ratio? Cur pectoralis musculi fibrae exteriores longissimae; interiores autem sensim sensimque breuiiores? Ut & masiteris, aliorumque? Cur rectus abdominis habet inscriptiones tendineas? Cur recto femoris; gastrocnemiorumque principiis singularis fibrarum decursus? Quare *obturator internus* in quatuor intrinsecus dividitur musculos? Quae deduces e muscularum *figuris*? Infinita huc retuleris!

Haecce uolui, non aliorum, sed propria, ductus ratione, praefari; quorum causa nemo, arbitror, me cauillabitur. Circa praesentem uero librum pauca addo. Verti hunc librum, quia omnium adcuratissime ac fidelissime muscularum exhibet historiam. Rarus ergo liber dandus fuit in manus hominum. Versionem adcommodaui Anatomiae, ita, ut huius folius ratio habita fuerit. Nolim ergo; libello huic contingat censor Grammaticus. Adiunxi tabularum **EVSTA.** citationes, pessime & perfunctorie alias explanatarum. Meis uero ubique fidas; etenim eas Cl: **ALBINVS** explicuit ipse, cum cadaueribus collatas: ego uero easdem postea cum descriptionibus auctorum, **VESALIANISQUE** figuris comparaui. Subinde uero citandi fuerunt alii.

Notationes quaedam, quas adstruxi, debentur Cl: **ALBINO**: collectae quippe, quum, illo duce, Anatomica mea studia colerem: cuius & tractatum de *osibus* corporis humani saepissime citavi, omnium quippe adcuratissimum: ut ita, citata loca cum **EVST.** tabulis conferens, distinctam muscularum notionem impetrare poscit.

Ce-

P R A E F A T I O.

Ceteras autem non experientia, sed fidissimorum
Anatomicorum suggestit lectio.

In calce tandem libri addidi ordinem, quo natura,
circa ponendos musculos, ufa fuit.

Dabam

Lugduni Batav. A: P: C: N: cī cī ccxxxii.
Mense Nouembri.

P R A E F A T I O.

Quamquam muscularum descrip-
tio a uiris egregiis, industriis-
que, tradita saepe sit; nibilo ta-
men minus, amplam, poliendi
illam ac emendandi, materiam
relictam esse, uel libellus hicce,
opinor, demonstrabit clarissime. Non quidem is
sum, qui mihi persuadeam, me sustulisse errores
quoscumque omnes, uel supplex, quae deficere ui-
debantur in argumenti hujus scriptoribus: næ;
tali quidem operi adhuc ultima imponenda ma-
nus!

Quid? quod nec dubitem ipse, me in quibus-
dam corrigi: aut ad minimum, descriptionibus
meis, a dexteriore manu, limam adhiberi posse.

Nil descripsi, nisi, quod aiunt, de uiuo; hoc
est, quæ, inter dissécanum, oculis observaram,
nulla aliorum descriptionibus adhibita fide: id-
que mihi, haec edendi, fuit incitamentum. Ante
enim, quam quid ponerem de origine, progressi-
& insertione muscularum; eos examinaui, ab
utroque latere, in plus, quam duodecim cadaue-
ribus, tam foetuum, quam adultorum: tum-
que denique, obseruata mihi, securus, papyro
commisi. Legi saepius, adtentusque euolui ab im-
mortali GALENO usque ad haec tempora scrip-
tores de musculis omnino omnes: tum, omnibus
illorum descriptionibus inter se collatis, elegi
uiuo maxime conformem; (hanc enim semper se-
cutus sum normam) eamque tandem accommodavi;

A

vbi-

P R A E F A T I O.

obseruatis: sicque correxi, quales uidebantur, errores (Auctorum uero nominibus omisis) ; mancaque suppleui, pro ratione obseruationum meorum.

Quodsi tamen cuidam sederit sententia, descriptiones meas falsitatis adcusandi; certus sit, me semper prouocaturum ad cadauera: haecque si meis contraria observanda exhibuerint, agnitos damnabo errores illico. Omne uero illud, quod iis opponetur, cadauerum testimonio non firmandum, susque deque habiturus sum.

Vtque descriptionum mearum cum obseruationibus convenientiam ipsa re ostendere queam, semper seruo dimidium cadaver, arte praeparatum, (ex quo, inter cetera, descriptiones meas adornauit,) in quo demonstrare possum, ubi recens non fuerit ad manus.

Nec tamen descripsi, nisi reperta in pluribus cadaueribus; enim uero non animaduerti tantam naturae lusuum copiam, communiter memoratorum; ac in primis ab illis, qui adcurate inquisitionis, dum musculos separant, laborem subterfugiunt. Constat tamen, naturaum quandoque ludere ac uariare in musculi compositione; sic obseruaui duos palmares in una manu: detexi tria bicipitis cubiti capita, singulari capite a medio humeri oriundo: uidi interosseorum unum a superiore carpi parte extrinsecus procedentem; ut cetera sileam, alias adducenda.

Pars uero tractatus hujus comparativa, hoc est, historia muscularum in cane, intertexta illi humanorum, nullam, credo, defensionem poscit. Tot enim necessaria inuenta per dissectionem quadrupedum.

drupedum: cognitio fabricae diversarum corporis partium; motus cruris, chylique: ac intellectus actionis illarum partium; quæ omnia talibus sectionibus in primis debentur; abunde factum defendunt, si forte uulgaris id exagitare uoluerit.

Quod vero speciatim concernit canis musculos, quem dissectioni meae selegi; ad conferendos illius musculos cum humanis, hosque cum caninis, duae me mouerunt rationes. Quarum altera est opportunitas demonstrandi, qua ratione musculi, auctores motuum, cani priorum, eiusque uitae, ubi ab humana differt, necessariorum, reperiri, eorumdemque usus intelligi possint.

Nam omisi ea omnia, ubi natura, tam in homine, quam in cane, produxit eadem: in plurimis enim muscularis, in homine, respondentibus illis in cane, est adaequatae fabricae similitudo. Vbi uero quaedam adparuit differentia, uel in origine, uel in insertione eorum, ibi, (ibi solum) notis meis comparatiuis locum dedi.

Altera fuit utilitas, inde redundatura in Anatomiae studioflos, quum facillime obtineant canem. Quod si enim in eo dextre separare musculos neverint; habiles futuri sunt eidem operi in humano corpore, si tantum semel, uel, ad summum, bis in eo sectiones suas perfecerint.

GALENUS, magnus ille Anatomicae scholae doctor; utrumque exsecutus est, commendauitque discipulis suis reiteratas simiarum dissectiones, ualde quippe proficuas, ubi admiranda fabrica, qua constant humani corporis instrumenta, intimius perspiciunda. Minime vero affirmo, ut quidem alii id adserunt; illum, pra-

A 2 ter

ter eas , dissecuisse nihil aliud ; plures enim musculos adcurate describit , prout reperiuntur in humano corpore ; qua ratione in nullo quadrupede reperiundi : ut praeterea alias rationes contrarium omnino demonstrantes . Quum vera Celebratissimus Auctor nobis reliquerit historiam musculorum , tam simiae , quam hominis , notandum tibi est , lector , descriptiones eorum , quae habentur in eius administrationibus Anatomicis & Tractatu , de dissectione muscularum , maxumam partem esse factas e simiis ; illas autem , quae leguntur in admirabili eius opere , de usu partium , omnes desumptas esse de homine . Dolendum est , Magnum VESALIVM id non confidere auisse .

O dinem tenui eumdem , qui seruatur in Chirurgorum Collegio hujus urbis , quod omnium celeberrimum illustrissimumque hodie in Europa , quantum ad Anatomen . Et , licet tanta auctoritas illi ordini tenendo sufficerit omnino : fatendum tamen est , illum esse omnium facilissimum , tironumque capacitati accommodatissimum .

Administationem anatomicam , hoc est , modum , separandi musculos , prudens omisi : talia enim auxissent tractatus tam magnitudinem , (qui non , nisi manuale , debebat esse , ut commode adferri posset , ubi publica institueretur dissectione ;) quam pretium ; nullo tamen singulari in studiosos usu . Impossibile quippe , formare operatorem per pracepta , ore tenus prolata ; quum id

id non , nisi manus exercitio , dissectionumque conspectu , obtineri poscit. Persequar comparatiuam talem descriptionem per omnes sex partes , in quas corpus humanum diuisere Anatomici : praesensque de musculis specimen , quod se pri- mum mihi commendauit , secuturorum iam ag- men ducat.

Monendus adhuc lector , musculos , detectos uel descriptos ab immortali GALENO , exhiberi absque illo titulo vel signo : post illum uero repertos addita sibi habere inuentorum suorum nomina : illos tandem , quos , incognitos hactenus , adsidua in hanc Anatomes partem industria , nec hominum , nec librorum auxilio , detexi , tribus asteriscis , post eorum appellations positis , distin- gui. Quamuis uero muscularum denominationibus inventorum adiecerim nomina ; eos tamen de- scripsi , ex meis obseruatis , praetermittendo , in quanam parte ab illis Auctoribus secesserim. V- bi autem deprehendi descriptiones , uiuo confor- mes , uel obseruationes , quibus capiundis par fui ; eas Auctoribus suis re uera uendicaui , & praeципue maximam partem datas a Celeberrimo COVVPER , cuius uel propriis uerbis saepe usus sum , quum impossibile fuerit , substituere alia , uiuum magis exprimentia. Estque is idem ille ad- curatisimus indefessusque Anatomicus , cui , pro actione plurimorum muscularorum , tam huma- norum , quam caninorum , me obstrictum sentio. Est ille idem , a cuius laboribus ac studio , cui ab admirabili dissecandi dexteritate & ingenti delineandi peritia par fama , perfectam musculo- rum humanorum historiam , nouis inventis emen-

A 3 da

dationibusque abunde refertam, ornatamque figuris, de uiuo, propria manu, depictis, exspectamus cotidie.

Subiunxi tractatui huic tabulam explicantem muscularum nomina, cuius frequens lectio, adtentaque consideratio, facilia reddet, cognitaque plurimorum barbara, nec, sine difficultate, in memoriam reuocanda nomina.

Denique, studiose uitauit communem errorrem, absque necessitate, multiplicandi musculos. Sic; exempli causa: cubitum extendentes descripsi, ut unum musculum: ut & gastrocnemium cum solaeo, cui origo quadruplex; obliqui & transuersi abdominis musculi, ex mea sententia, tres tantum constituant musculos, minime uero tot eorum paria. E contrario; de tricipite femoris quatuor formaui musculos, quia ipsi tot distinctae origines & fines, ut patebit ex ipsa muscularum historia, ad quam iam pedem promoueo.

INTRODVCTIO.

Ante, quam musculos singulatim describere adgrediar, breuem fabricae, ac compositionis illorum in genere historiam, quidque *fibrae* ac *membranae* nomine intelligatur: in gratiam tironum praemittere, necessum duco: quae omnia erunt epitome reperiundorum in Auctoribus, qui ample ea de re differuere. *Fibra*, Graecis *ις* dicta, proprie significat *ui-los*, a stirpium radicibus dependentes: in sensu autem Anatomico potest describi, quod sit *substantia*, *figuram similis tenui filo*, *sensilis ac irritabilis*, *per cuius uariam texturam ac combinationem omnes humani corporis firmae partes componuntur*.

Fibrarum harum diversae sunt species: aliae enim membranaceae; aliae carneae; aliae cartilagineae; aliae osseae; aliae nerueae: quarum tres ultimas intactas relinquimus, alio quippe pertinentes. Fibrae carneae sunt uasculofae & cauae, quae uel magnae uel parvae cellulae: hae dicuntur *fibrae motrices*; hoc est, princeps motuum muscularium *ογγανεῖ*. Sed de his, ut &, de aliis fibris membranaceis & tendineis, plura dein.

Simili modo, fibrarum harum differentia desumi potest ab illarum situ, vel decursu: inde *rectae* uocantur, ubi decurrent longitudinaliter, hoc est, secundum rectas: *circulares*; ubi in orbem currunt, quales sunt in *sphincteribus* musculis: *transuersae*, quae interfecant

A 4

rectas

8 . I N T R O D V C T I O .

rectas ad uarios angulos : *obliquae*, quae, & rectas, & transversas, ad inaequales angulos, decusant.

Membrana est *substantia lata, tenuis, alba, dilatabilis*, cui *uariae fibrarum species, telae instar intertextae*.

Graecis adpellatur *υμην*, *χιτων* & *μενηγξ*: omnia enim haec nomina in operibus HIPPOCRATIS & GALENI unum idemque notant, &, absque discrimine, usurpantur: sequentes autem scriptores ea singularibus membranis adplicuere. Sic *υμην* dicitur tantum plexus circularis, qui in interiore membrana *vaginae uteri*, ad ejus exterius orificium adparat: *μενηγξ* tribuitur solum membranis, cerebrum innoluentibus: *χιτων* autem notat adhuc membranam. Angli hodie, membranae uoce, late sumta, intelligunt *tegumenta* omnia, uestientia firma, uel continentia humores. Sed & haec quoque iam singularia nomina obtinuerunt, pro ratione partium, quas integunt. Ita membrana, *cranium* uestiens, uocatur *pericranium*: *thoracem* interne cingens, *pleura*: *circumdata abdomini*, *peritonaeum*: firmiter adhaerens osium omnium superficie, *περιοστα*. Praeterea, & partium quarundam singularium membranae naestae sunt singularia sibi nomina, ut patet ex earum historia. Membranae denique, ipsam partium membranacearum substantiam, ut, *uentriculi*, *intestinorum* &c. formantes, uel membranae *uasorum*, coercentes humores, proprie dicuntur *membranae*, & *uasa*.

Membranaceis fibris omnibus est elateris

fpe-

species, unde, occasione data, facilime extendi, ac, propria ui, contrahi posunt; uti observatur in *peritoneo*, *uentriculo* & *utero*. Filamenta neruea, illis intertexta, reiataque animalibus spiritibus, eas reddunt admodum sensiles; hinc ueterum error, membranas adserentium uera tactus instrumenta. Membrana omnis, tenuissima licet sensum, manifeste tamen duplex est: in cuius duplicatura uasa decurrunt. Ac interiori quidem eius membranae magna paruarum glandularum intertexta est copia, separantium humorem, qui eam lubricet, morbosamque ejus adhaesionem ad partes, quas tangit, impedit; ubi enim tegit *scirrhosum uiscus*, ibi adhaeret firmiter uicinis omnibus.

Vsus membranarum est, inuoluere, ac tegerre partes; eas firmare; nonnullas earum a subiectis seruare integras; sustinere uasa, supra illas in ramos distributa, & continere nexa. Quin & digna relatu obseruatio, admirabilem partium consensum inter se dependere; maxumam partem, a ratione, secundum quam earum fibrae connectuntur.

Omnis pars corporis mollis, vulgo *caro* dicta, ab Anatomicis in uarias distribuitur partes, quas totidem dicunt *musculos*.

Musculus est *fasciculus* *fibrarum* *carnearum* *tendinearumque*, *inclusus* *propriae* *membranae*; spe cuius, omnes motus, in corpore animato, peraguntur.

Graecis μυς audit (quod uocabulum *murem* proprie notat); idque forte ob similitudinem,

nem, quam quidam eorum habent ad illud animal, quando cute orbatum. Alii autem, majori iure, deriuant a *μυειν*, *contrabere*: haec enim propria musculo actio.

Totum musculi corpus communiter distinguitur in tres partes; nempe caput, uel originem; corpus, siue ventrem; & caudam, seu finem: uel in medium, & duas extremitates.

Caput est pars musculi, a maxume firma parte, quam uersus fit contractio, oriunda. Constanſ enim est regula, omnem musculum moueri originem suam uersus: illa igitur motus sui centrum adpellari potest.

Origo musculi plerumque est tendineo-carnea: quandoque omnino tendinea; & nonnumquam carnæa tantum.

Cauda, uel finis, musculi est pars eius, implantata, siue inserta membro mouendo: dicitur communiter *tendo* eius: quamquam **FALLOPIVS** illum saepe *chordam* uocet; Graeci uero adpellant *απανευρωσιν*: quo uero uocabulo hodie tantum intelligunt expansionem tendinosam, siue dilatationem, membranae similem, a musculi tendine procedentem, qualis a *bicipite cubiti*, *semitendinoso tibiae*, aliisque exit.

Substantia tendinis est re uera eadem cum reliquo musculi: fibrae eius solum sunt tam firmiter compactae ad inuicem, ut earum numerus maior in arctius spatiū concludi possit: est durior, magisque albicans. Sieque fibrae musculi carneae sunt tantum tendo eius

di-

diuisus & mollis, & tendo non est, nisi fibrae eadem, arctius unitae, prout SPIGE-LIVS id elegantissime omnium expressit.

Vero est simile, singulum quemque musculum oriri, uel finire, tendinem (hac cum differentia, quod pauci eorum finiant in *περιστον*, inseranturque immediate ipsi osi, licet maxima pars per illam membranam se penetrat), ubi fortior, magisque conspicuus tendo extenditur a parte carnea: tenuior uero, nec tam bene distinguendus, inter carnem se abscondit, uel fibris eius implicatur.

Juuat quoque, nosse, caput, muscularique caudam, esse nomina, quae uni eidemque musculi parti successiue, ac iure, adplicari possint; pro diuerso enim corporis situ, extremitates hae quoque uariare debent, quia pars, immota ante, fixaque, iam fit mobilis.

Corpus musculi est pars eius media, fibris constans carneis, rubra, laxa ac spongiosa, aequa, ac obseruari potest in carne semicocta. Porro; quaevis fibra componitur ex magno paruarum *fibrillarum* numero, quae sunt tot tenerrimi caui tubuli, colligati per parua, transuersa, parallela fila, diuidentia eas in plurimas, magnas, uesticulas, nullibi communicantes inter se, sed tantum cruori, spiritibusque locum concedentes, ubi musculus contractus. Ruber fibrarum carnearum color debetur tantum recepto iis cruori: iniiciundo enim copiosissime tepidam in arterias, rubedo definit, fibraeque eundem colorem cum tubis his distractilibus recipiunt.

Et

Et hae iam sunt partes, musculo propriae. Communes autem sunt arteriae, uenae, nerui, uasa lymphatica, & pinguedo. Arteriae adferunt cruentum; quem uenae ad cor referunt: nerui adducunt animales spiritus, quoties ipsis a mente communicatur impressio: lymphaeductus forte refundunt uenis a nutritione superstites humores; pinguedo denique, inter fibras, & supra illas, posita, lubricat illas, actionique suae habiliores reddit. Musculus quisque uel simplex est, uel compositus; in priore fibrae carneae sunt parallelae, omnibus eadem directio: in posteriore autem in diuersis procedunt planis, uno interfecante alterum.

Omnes musculi, eidem destinati actioni, dicuntur *congeneres*, quia sibi inuicem, in actione sua, succurrunt: oppositorum uero motuum auctores *antagonistae* adpellitantur. Sic; exempli gratia: *flexori* cuivis est suus *tensio* musculus. Et que aeternae observacionis, uno eorum contracto, extendi eorum alterum: nam *contractio* musculi, agentis, necessario facit extendi antagonistam suum, uel eum, qui non agit.

Vsus, siue; actio muscularum est perficere omnes, diuersos partium motus; idque agunt, contractione propria. *Fibrillis* enim *motricibus* contractis, pars mobilis necessario agetur uersus fixam; uel partes, quae originem ac insertionem musculo concedunt, necessario proprios fieri debent. Quo autem modo id fiat, nunc quidem non inquiram; sed lectorem meum,

meum, talium speculationum amantem, remitto ad scriptores huius argumenti, ubi uariae eorum conjecturae perspici possunt. Ego enim re uera paullulum delicatus sum in transscribendo alios. ~ Explicatio motuum muscularium, a Magno BERNOVILLI, Physico olim Basileensi tradita, in naturam, legesque mechanismi omnium maxime uidetur conueniens; necdum excogitata melior. Quumque incomparabilis eius tractatus difficulter adquiri poscit, mox resarciet hanc iacturam orbi, noua eius editione, correcta, multumque aucta, Doctor MEAD, qui singularē suam in huiusmodi studiis, Physicisque, capacitatem candori & pietati coniunxit. Haec enim est unanimis omnium, quibus innotuit, de illo uox!

Musculorum differentiae saepissime ducatae a rebus, unde eorum nomina deriuantur; taediosas ergo repetitiones uitaturus quaque, remitto unumquemque ad *tabulam*, explicantem *musculorum nomina*, iamque progedior.

XXX		LX
XXX	capit	
XXX		
XXX		
VXX		
VXX	stigia	
VXX		
VXX		
IVXX		XIX
IVXX		
IVXX		
IVXX		
CON-		

CONTENTA.

M usculi <i>abdominis.</i>		Musculi, conspicui in par-
	Caput I.	te anteriore <i>thoracis.</i>
— <i>testium.</i>	II.	Caput XXI.
— <i>penis.</i>	III.	— <i>vesicae urinariae.</i>
— <i>cutis fontis & oc-</i>		XXII.
<i>cipitis.</i>	III.	— <i>ani.</i> XXIII.
— <i>palpebrarum.</i>	V.	— <i>scapulae.</i> XXIII.
— <i>oculi.</i>	VI.	— <i>thoracis, conspi-</i>
— <i>nasi.</i>	VII.	<i>cui, cadauere prono.</i>
— <i>labiorum.</i>	IIX.	XXV.
— <i>genae.</i>	IX.	— <i>capitis, conspicui,</i>
— <i>auriculae.</i>	X.	<i>cadauere prono.</i>
— <i>auris internae; &</i>		XXV.
<i>meatus auditorii.</i>	XI.	— <i>colli, posterius siti.</i>
— <i>ossis yoidis.</i>	XII.	XXVII.
— <i>linguae.</i>	XIII.	— <i>dorsi.</i> XXIX.
— <i>laryngis.</i>	XIII.	— <i>lumborum.</i> XXIX.
— <i>pharyngis.</i>	XV.	— <i>humeri.</i> XXX.
— <i>uuulae.</i>	XVI.	— <i>cubiti.</i> XXXI.
— <i>tubae Eustachianae.</i>		— <i>uolae manus.</i>
	XVII.	XXXII.
— <i>capitis, in partibus,</i>		— <i>carpi.</i> XXXIII.
<i>anteriore & laterali,</i>		— <i>quatuor digitorum</i>
<i>colli, conspicui.</i>	XIX.	<i>manus.</i> XXXIII.
		— <i>indicis manus.</i>
— <i>colli, anteriori eius</i>		XXXV.
<i>parti incumbentes.</i>	XIX.	— <i>digitii minimi ma-</i>
		<i>nus.</i> XXXVI.
— <i>maxillae inferioris.</i>	XX.	— <i>pollicis manus.</i>
		XXXVII.
		Mu-

C O N T E N T A.

¶

Musculi radii. Caput		<i>& minimo digito pedis.</i>
	XXXIX.	XLVI.
— <i>femoris.</i>	XXXIX.	<i>Adpendix, continens mus-</i>
— <i>coccygis.</i>	XL.	<i>culos, singulares femi-</i>
— <i>cruris.</i>	XLI.	<i>nae. p: 175.</i>
— <i>tarsi.</i>	XLII.	<i>Catalogus muscularum,</i>
— <i>quatuor minorum di-</i>		<i>praesentium in corpore</i>
<i>gitorum pedis. XLIII.</i>		<i>humano, & deficien-</i>
— <i>pollicis digitorum pe-</i>		<i>tium in cane. p: 179.</i>
<i>dis. XLIII.</i>		<i>Catalogus muscularum,</i>
— <i>minimi digiti pedis.</i>	XLV.	<i>singularium cani. p. 180.</i>
— <i>communes pollici</i>		<i>Tabula, explicans nomina</i>
		<i>muscularum. p. 181.</i>

Index partium Alphabeticus, una cum nominibus & numero muscularum, ad illas pertinentium.

MVSCVL I ABDO-	<i>Obliquus superior.</i>
MINIS, V.	<i>Rectus, internus, maior,</i>
<i>Obliquus adscendens.</i>	<i>— — — minor.</i>
<i>— descendens.</i>	<i>— lateralis.</i>
<i>Pyramidalis.</i>	<i>— maior.</i>
<i>Rectus.</i>	<i>— minor.</i>
<i>Transuersalis.</i>	<i>Splenius.</i>
MVSCVL IANI, III.	<i>Sterno-mastoidaeus.</i>
<i>Leuator maior, sive, inter-</i>	<i>Trachelo-mastoidaeus.</i>
<i>nus.</i>	MVSCVL LI CARPI,
<i>Leuator minor, seu, externus.</i>	III.
<i>Sphinctor externus.</i>	<i>Extensor carpi radialis.</i>
<i>— internus.</i>	<i>— — — ulnaris,</i>
MVSCVL LI AVRICV-	<i>Flexor carpi radialis.</i>
LAE,	<i>— — — ulnaris.</i>
<i>Communes.</i>	MVSCVL V COCCY-
<i>Proprii.</i>	GIS, I.
MVSCVL LI AVRIS	<i>Coccygaeus.</i>
INTERNAE, III.	MVSCVL LI COLLI,
<i>Externus auris.</i>	VI.
<i>Internus.</i>	<i>Interspinales.</i>
<i>Musculus stapedis.</i>	<i>Intertransuersales.</i>
<i>Obliquus.</i>	<i>Intervertebrales.</i>
MVSCVL LI CAPITIS,	<i>Longus.</i>
XII.	<i>Spinales.</i>
<i>Caput concutiens.</i>	<i>Transuersales.</i>
<i>Complexus.</i>	MVSCVL LI CVBITI, V.
<i>Obliquus inferior.</i>	<i>Angonaeus.</i>
<i>— VI</i>	<i>Biceps</i>

<i>Biceps externus.</i>	<i>Glutaeus maior.</i>
— <i>internus.</i>	— <i>medius.</i>
<i>Brachialis externus.</i>	— <i>minor.</i>
— <i>internus.</i>	<i>Iliacus externus.</i>
MVSCVLI QVA-	— <i>internus.</i>
TVOR DIGITO-	<i>Obturator externus.</i>
RVM MANVS, V.	— <i>internus.</i>
<i>Extensor digitorum manus.</i>	<i>Pectinalis.</i>
<i>Flexor profundus.</i>	<i>Yees magnus.</i>
— <i>sublimis.</i>	<i>Quadratus.</i>
<i>Interossei.</i>	MVSCVLI CVTIS
<i>Lumbricales.</i>	FRONTIS, ET OC-
MVSCVLI QUA-	CIPITIS, II.
TVOR DIGITO-	<i>Musculus frontalis uerus;</i>
RVM PEDIS, VI.	<i>seu, corrugator COITE-</i>
<i>Extensor brevis.</i>	<i>RI.</i>
— <i>longus.</i>	<i>Occipito-frontalis.</i>
<i>Flexor profundus.</i>	MVSCVLI GENAE:
— <i>sublimis.</i>	H.
<i>Interossei.</i>	<i>Buccinator.</i>
<i>Lumbricales.</i>	<i>Quadratus.</i>
N.B. <i>Musculos pollicis, in-</i>	MVSCVLI HVMERI
<i>dicis, & digitii minimi,</i>	IX.
<i>quaere secundum ordinem</i>	<i>Corobrachialis.</i>
<i>alphabeticum.</i>	<i>Deltoides.</i>
MVSCVLI DORSI,	<i>Infraspinatus.</i>
III.	<i>Latisimus dorsi.</i>
<i>Longissimus.</i>	<i>Pectoralis.</i>
<i>Semispinalis.</i>	<i>Subscapularis.</i>
<i>Transversales.</i>	<i>Supraspinatus.</i>
MVSCULI FEMO-	<i>Teres maior.</i>
RIS, XVI.	— <i>minor.</i>
<i>Adductores.</i>	MVSCVLI OSSIS
<i>Gemini.</i>	YOIDIS, VI.

B

C

Coraco-yoidaeus.

Genio-yoidaeus.

Mylo-yoidaeus.

Sterno-yoidaeus.

Stilo-chondro-yoidaeus.

Stilo-yoidaeus.

MVSCVL LI INDICIS,

III.

Abductor indicis.

Extensor secundi internodii indicis proprius.

Extensor tertii internodii indicis.

MVSCVL LI LABIORVM, IIX.

Depresor labii inferioris proprius.

— — — — — *superioris proprius.*

— — — — — *labiorum communis.*

Elevator labii inferioris proprius.

— — — — — *superioris proprius.*

— — — — — *labiorum communis.*

Sphincter labiorum.

Zygomaticus.

MVSCVL LI LARYN GIS, IIX.

Arytaenoidaeus major.

— — — — — *minor.*

Crico-arytaenoidaeus, la-

teralis.

Crico-arytaenoidaeus, pos- ticus.

— — — — — *thyreoidaeus.*

Sterno-thyreoidaeus.

Thyreo-arytaenoideus.

To-thyreoidaeus.

MVSCVL LI LIN GVAE, III.

Cerato-glossus.

Genio-glossus.

Lingualis.

Stilo-glossus.

MVSCVL LI LVMBORVM, V.

Intertransversales.

Yoæs paruus.

Quadratus.

Spinalis.

Transversalis; seu, sacer.

MVSCVL LI MALLEI.

Vide musculos auris inter- nae.

MVSCVL LI MAXIL LAE INFERIORIS,

V.

Digastricus.

Massiter.

Pterigoidaeus externus.

— — — — — *internus.*

Temporalis.

MVSCVL VS MEA TVS AVDITORI, I.

Musculus, meatus audi-

toris.

<i>torii notus.</i>	<i>Orbicularis palpebrarum.</i>
MUSCULI MINIMI DIGITI MANVS, III.	MUSCULI PENIS, II.
<i>Abductor minimi digiti.</i>	<i>Adcelerator urinae.</i>
<i>Extensor tertii internodii minimi digiti.</i>	<i>Erector penis.</i>
<i>Flexor primi internodii mi- nimi digiti.</i>	MUSCULI PHA- RYNGIS, XII.
MUSCULI MINIMI DIGITI PEDIS, II.	<i>Pharyngaeus : cuius ua- riae fibrarum series sequentia adcepere no- mina:</i>
<i>Abductor.</i>	<i>Cephalo-pharyngaeus.</i>
<i>Flexor primi internodii minimi digiti.</i>	<i>Chondro-pharyngaeus.</i>
MUSCULVS NASI, I.	<i>Crico-pharyngaeus.</i>
<i>Rinaeus, uel, nasalis.</i>	<i>Glosso-pharyngaeus.</i>
MUSCULI CUTIS OCCIPITIS.	<i>Mylo-pharyngaeus.</i>
<i>Vide musculos cutis fron- tis.</i>	<i>Pterigo-pharyngaeus.</i>
MUSCULI OCVLI, VI.	<i>Salpingo-pharyngaeus.</i>
<i>Abductor.</i>	<i>Stilo-pharyngaeus.</i>
<i>Adductor.</i>	<i>Syndesmo-pharyngaeus.</i>
<i>Depressor.</i>	<i>Thyreo-pharyngaeus.</i>
<i>Eleuator.</i>	<i>To-pharyngaeus.</i>
<i>Obliquus inferior.</i>	MUSCULI POLLICIS MANVS, IX.
<i>— superior.</i>	<i>Abductor.</i>
MUSCULI PALMAE MANVS, II.	<i>Adductor ad indicem.</i>
<i>Palmaris brevis.</i>	<i>— minimum di- gitum.</i>
<i>— longus.</i>	<i>Extensor primi internodii.</i>
MUSCULI PALPE- BRARVM, II.	<i>— secundi interno- dii.</i>
<i>Aperiens palpebr, re- ctus.</i>	<i>— tertii internodii.</i>
	<i>Flexor internodii primi.</i>
	<i>— secundi.</i>
	<i>— tertii.</i>

MVSCVL LI POLLICIS PEDIS, VI.	<i>Cremaster.</i>
<i>Abductor.</i>	<i>Dartos.</i>
<i>Adductor.</i>	MVSCVL LI THORA- CIS, XII.
<i>Extensor brevis.</i>	<i>Cervicalis descendens.</i>
— longus.	<i>Costarum depressores.</i>
<i>Flexor brevis.</i>	— levatores.
— longus.	<i>Diaphragma.</i>
MVSCVL LI RADII, III.	<i>Intercostales.</i>
<i>Pronator quadratus.</i>	<i>Sacrolumbalis.</i>
— teres.	<i>Scalenus.</i>
<i>Supinator brevis.</i>	<i>Serratus, inferior, posticus.</i>
— longus.	<i>Serratus, maior, anticus.</i>
MVSCVL VS STA- PEDIS.	— minor, —
<i>Vide musculos auris inter- nae.</i>	<i>Serratus, superior, posti- cus.</i>
MVSCVL LI SCAPU- LAE, III.	<i>Subclavius.</i>
<i>Leuator scapulae.</i>	<i>Triangularis.</i>
<i>Rhomboides.</i>	MVSCVL LI TIBIAE, XI.
<i>Trapezius.</i>	<i>Biceps.</i>
MVSCVL TI RASI, VI.	<i>Cruraeus.</i>
<i>Extensor tarsi suralis ;</i>	<i>Gracilis.</i>
<i>vulgo, gastrocnemius &</i>	<i>Membranosus.</i>
<i>solaeus.</i>	<i>Popliteus.</i>
<i>Extensor tarsi minor ; vul- go, plantaris.</i>	<i>Rectus.</i>
<i>Peronaeus primus.</i>	<i>Sartorius.</i>
— secundus.	<i>Semi-membranosus.</i>
<i>Tibialis anticus.</i>	<i>Semineruofus.</i>
— posticus.	<i>Vastus externus.</i>
MVSCVL TESTIVM, II.	— internus.
	MVSCVL VS TVBAE EVSTACHIANAE.
	<i>Musculus tubae nouus,</i> uel,

<i>uel Palato-salpingaeus.</i>	III.
MVSCVL VESICAE,	<i>Glosso-staphilinus.</i>
II.	<i>Palato-staphilinus.</i>
<i>Detrusor urinae.</i>	<i>Salpingo-Staphilinus.</i>
<i>Sphincter.</i>	<i>Tbyreo-staphilinus.</i>
MVSCVL VVVLAE,	

MVSCVLI VVVLAE,

*Explicatio nominum Auctorum, compendiose in hoc
Tractatu citatorum, additis simul librorum eo-
rum titulis, ut & muscularum, ab ipsis
detectorum.*

CANAN: *Joannes Bap-
tista Cananus in muscu-
lorum humani corporis
picturata dissectione. (a)
Ferrariae. 1572. descri-
bit*

Palmarem breuem.

CASSER: *Julii Casserii,
Placentini, de uocis, au-
ditusque organis historia
Anatomica. Ferrariae,
1600.*

Ibi habetur

Externus auris.

*Inque ejus Tabulis Anato-
micis, a Daniele BV-*

CRETIO editis (b),
Transuersalis pedis.

COITER: *Volcheri Coi-
ter externarum & inter-
narum principalium cor-
poris humani partium ta-
bulae, atque Anatomicae
Exercitationes, obserua-*

(a) *Hunc nondum uidi: ergo
nec locum, ubi musculus ille
describitur, citare potui.*

(b) *Habentur illae quoque in
editione operum SPIGELI,
mox adleganda.*

*tionesque uariae. Norim-
bergae 1573. (c) ubi de-
scriptus*

Corrugator.

COVVP: *Gulielmi Couu-
per myotomia reformata
Londini 1694. Anglice,
ubi habentur:
Eleuator labii inferioris
proprius.*

*Depressor labii superioris
proprius.*

Pterygo-pharyngaeus.

Rectus, internus, minor.

Interspinales.

Spinalis lumborum.

*Extensor pollicis pedis bre-
uis.*

*Flexor primi internodii mi-
nimi digiti.*

*Costarum uero depressores,
ipsi detectos, mihi com-
municauit coram, pro
gratia sua.*

*In Transactionibus Angli-
ca-*

(c) *Neque hunc teneo Aue-
torem.*

canis. A. 1699. n. 21. p.
132. descripsit.

Inter-transuersales collis.
DIEMERBR. Isbrandi
de Diemerbroeck Anato-
me corporis humani. Vl-
trajecti. 1672; ubi repe-
ritur:

Ceruicalis descendens.

DVVERN: Josephi du
Vernay Tractatus, de or-
gano auditus, continens
structuram, & morbos
omnium auris partium.
Norimbergae 1684. (d),
ubi describuntur
Musculus auris externus.

— *stapedis.*
EVSTACH: Bartholo-
maeus Enstachius de au-
ditus organis: qui Trac-
tatus editus cum ejus
Opusculis Anatomicis.
Venetiis 1563. Ibi dete-
xit

Musulum auris internum.

FABRIT: Hieronymus
Fabritius ab Aquapen-
dente de auditu. Patauii
1600. Describitur

Musculus auris externus.

(d) Usus sum editione Galli-
ca, quae Parisi. A. 1683. in 8,
praefantiore quippe.

(e) Habui editionem A. 1564.
ubi figurae additae.

FALLOP: Gabrielis Fal-
lopii Observations Ana-
tomicae, Venetiis 1562.
impressae (f) exhibent
Pyramidalem abdominis;
Acerientem palpebram >
rectum:

Mylo-yoidaeum;
Rectum laterale;
Pterygoideum externum;
Capitis par tertium: &
Erectorem clitoridis.

GALEN. Claudio Gas-
lenus descripsit omnes
musculos, in specimine
hoc memoratos, quibus
nec nomen, nec nota
addita, in incomparabili-
bus suis scriptis de dis-
sectione muscularum, ad
tirones; de Anatomicis
administrationibus: & de
usu partium corporis hu-
mani.

RIOLAN. Joannes Rio-
lanus in Anthropographia
Parisiis 1649. euulgauit.

Leuatorem ani externum.

Ycas paruum.

Angonaeum.

Trochaeum.

Oxyae.

SPI-

(f) Ego uero adhibui Ve-
netam, A. 1606. editam.

SPIGEL: *Adrianus Spigelius descripsit in fabrica corporis humani, ex recensione Joannis Antonidae uan der Linden Amstael edami 1645.*
Lingualem.

STENON: *Nicolai Stenonis de musculis & glandulis observationum specimen. Hafniae (a) 1607.*
ubi
Costarum leuatores & Musculi, ad sacrolumbum adcessorii.

SYLV: *Jacobi Syluii opera Medica Coloniae Allobrogum. 1630. (b), ubi
Massa carnea, seu musculi ae carnis portio.*

VALSAL: *Antonius Maria Valsalua de aure humana. Bononiae 1704.*
ubi describuntur:
Crico-pharyngaeus.
Glosopharyngaeus.
To-pharyngaeus.

(a) Et illo carui.
(b) Neque hic ad manus jam fuit.

Thyreo-pharyngaeus.

Glosso-staphilinus.

Salpingo-staphilinus.

Musculus tubae nouus.

VESAL: *Andreae Vesalii humani corporis fabrica. Basileae 1543. (c)*
ubi habetur

Par nonum pedis.

Sequentes musculos, quorum nominibus additi tales asterisci ***, detexit Auctor, quum μ oto μ av exerceret; suntque:
Musculus meatus auditorii.

Stilo-chondro-yoidaeus.

Chondro-pharingaeus.

Mylo-pharingaeus.

Salpingo-pharingaeus.

Syndesmo-pharingaeus.

Palato-staphilinus.

Thyreo-staphilinus.

Intertransversales colli.

— — — lumborum.

Coccygaeus.

Duo musculi vaginae uteri.

(c) Ego uero editione ultima, quae *Leidenensis*, usus sum.

MVSCVLORVM DESCRIPTIO.

C A P V T I.

MVSCVLI ABDOMINIS.

§. I.

OBLIQVVS DESCENDENS.

ritur, (1) pluribus tendinibus, (quo-
rum qui *dorsi uertebris* proprio-
res, ceteris longiores sunt) a
septem costarum, a quinta nem- *Orig.*
pe usque ad penultimam, infe- *EVST.*
riori margine, aliquantum ante illarum cartila-
gines: (2) tendineo-carneus ab omni earumdem *EVST.*
costarum exteriori latere, propè illarum adpen-
dices cartilagineas. Quatuor supremae, acu- *EVST.*
taeque illius origines intermiscentur, supra *T. 28. 31.*
costarum corpora, *ferrati antici maioris di-* *EVST.*
gitulis; reliquae uero omnes adhaerescunt *T. 31.*
latisimo dorsi, ubi e costis prodit.

II. Inseritur (1.) carneus exteriori spinae *Insercio:*
(2.) *os sis ilium*, ultra huius dimidium. (2.) *1. EVST.*
tendineus parti anteriori *os sis* eiusdem: (3) *pe-* *T. 28. 32.*
ritonaeo talis: (4) *os si pubis* (4), tendine du-
plici: tum & largo, membranaceo, (5) toti

B 5

al-

(a) ALBIN. *de officiis C. H.* §. 191. 5.

(c) ALB. §. 186. 7.

26 MVSCVLI ABDOMINIS.

albae lineae, ut & (6) parti inferiori ossis pectoris. (a)

Aetio. III. (1) Comprimit viscera abdominalia: (2) deorsum dicit costas, in exspiratione: & (3) truncum corporis in unum latus convertit. (b).
EVST. T. 36. 37.

NB. Ante, quam hic musculus afferatur, (c) separanda est pars *latisimi dorsi*, ubi adhaeret *osse ilium*: tumque adparebunt *obliquus internus, triangularis lumborum, tendo transversalis abdominis, ut & sacrolumbalis.*

In cane oritur (1) a decem costis inferioribus: & (2) membranaceus ab summitatibus spina rum quatuor supremarum uertebrarum lumborum.

§. 2. OBLIQVS ADSCENDENS. (d)

Origo. I. Oritur (1) tendineus, a parte pos teriore spinae *osse ilium*: (2) carneus, a tota reliqua eiusdem *osse ilium*; tum tendineus (3) a peritonaeo, & (4) a parte media & antica *osse pubis*.
EVST. T. 36.
T. 32. T. 35.

II Inferitur (1) carneus margini inferio ri costae ultimae, & extremitatibus duorum, *Insertio.* (2) tendineus cartilagi nibus superne proximarum: (3) tendineus cartilagi nibus
T. 36.
T. 35.

(a) *Cartilaginem ergo ensiformem*, ubi hic musculus agit, introprimit: ut patet in *respiratione*.

(b) Sie ingeniose omnium primus motum hunc, RIO LANO iam obseruatum, explicat COVPER in M. R.

(c) Difficulter separari potest hic musculus a subiectis ipsi *intercostalibus*, ne uel hos, uel illum laedas.

(d) Dicitur quoque *obliquus internus*. Male uero *obliquus* dicitur; nam & fibrae eiusdem quaedam recta descendunt; aliae feruntur per transuersum. Male quoque *adscendens* dicitur; nam & fibrae eius plurimae descendunt, & per transuersum currunt. Id omne ele ganter expresit EVSTA. T. XXXV.

nibus costarum omnium, infra os pectoris positarum, ut & omni lineae albae longitudini.

Quum trium ultimarum costarum cartilagineas sibi inuicem non adhaereant; inter illas musculus hic procedit carneus.

III. Eadem fere agit, quae praecedens *Actio.*
(§. 1. III.). Vtriusque uero uis unita fortior, ob fibras eorum carneas, varie decurrentes, seque decussantes.

In cane, praeter dictas origines, adhuc alia ipsi a lumborum spinis, ope tenuis, tendineae membranae; uti dictum supra (§. 1.)

§. 3. Quicumque taediosum descriptorum (§. 1. 2. II.) tendines separandi, laborem adgredietur; obseruet illum *interni* (§. 2. II.), ante, quam ad dictam *albam lineam* pertingat, fere totum evanescere in illum *externi*. (§. 1. II.) Hoc uero ut conspici possit, dissecanda prius est membrana tendinea, quae, a *transversalis* tendine ad semilunarem lineam procedens, hic cum *adscendentis* tendine (§. 2. II.) coaluit (e).

§. 4. PYRAMIDALIS FALLOP: (f)

I. Ori-

(e) Tendinem huius musculi, ubi ad albam lineam pertingit, in duas partes findi dicunt Anatomici, *rectum* musculum, *uaginae* instar, inuidentes; parte eius tendinea, sub recto, coeunte cum *transversalis* tendine: supra uero illum posita, cum *externi* (§. 1.) tendine confluente. Id uero demonstratum non est. Auctor uero noster sequitur sententiam COVVER I. c. V. COLVMB. L. V. C. XXII.

(f) In obseruationibus *Anatomic.* p. 68. Nempe primus illum separauit ab *recto*, licet iam ante cognitum *VESALIO*, qui & eum depinxit, uocauitque *principium recti carneum*. Abest uero quandoque in uno latere, nonnunquam & in utroque, tuni uero inferiores *rectorum* partes longe magis sunt carneae, latioresque. ARANT. C. XL. *Obseruat.*

28 MVSCVLI ABDOMINIS.

Origo. I. Oritur, carneus, a medio partis anteriores ossis pubis.
EVST. T. 33. VE-

SAL. T. II. n. V. L. II. n. II. Inseritur, longo tendine, ubi musculi transversales coeunt, inter rectos medius, paululum infra umbilicum.

Insertio. III. Abdomen deorsum trahendo, uesticamque comprimendo, lotii expulsionem promouet: ut dixit FALLOPIVS. (g)

Hic non adest in cane.

§. 5. R E C T V S.

Origo. I. Oritur, (1) crasso, breuique tendine, a parte superiore & antica ossis pubis: (2) tendine longo, alioque paruo, ab eodem osse, prope originem corporis penis cauernosi. (i) Tumque illico fit carneus.

Insertio. II. Inseritur, tendineo-carneus, cartilaginis costarum, septimae, sextae & quintae, prope os pectoris. (h)

Quum fibras quasdam carneas ab infima pectoralis musculi origine recipiat; hinc ad insertionem suam multo largior est, quam ullibi alibi.

Obliquorum tendines (§. 1. 2. II.) difficulter a recti musculi inscriptionibus separantur. Harum infima est umbilico parallelia: reliquae autem omnes supra illum adparent. (i)

Fi-

(g) Id autem praecipue agit in iunioribus: in his enim magis protuberat impleta uestica, quam in adultis: uti docet P. FRANCI modus, secandi uesticam, succedens in iunioribus.

(h) Inseritur, digitis serratis.

(i) Plerumque tales inscriptiones sunt tres; uti habet EVST. l. c. quandoque tamen quatuor, sed saepius femina, quam in uiro. Adparent in uiuo homine,

Fibrae transuersalis carneae, ubi supra os pubis decurrunt dispersae, ibidem firmiter adhaerent recto.

III. (1) Comprimit partem abdominis anteriorem: (2) Pro diuerso corporis positu pectus adducit pubi, sive truncum flectit antorsum uel contra hanc illi; ut, dum surgi mus decumbentes. (1)

In cane inseritur (1) carneus, parti inferiori ossis pectoris: (2) tendineus, toti illi ossi reliquo.

§. 6. TRANSVERSALIS. (m)

I. Oritur (1) largo, sed tenui, tendine, a Origo processibus transuersis uertebrarum lumborum: (2) carneus (3) a margine interiore spinae ilium, & (3) a cartilaginibus costarum omnium, quae infra os pectoris.

II. Inferitur (1) tendineus & carneus *Insertio.*
cartilagini ensiformi: (2) tendineus toti albae linea & peritonaeo: firmiter adhaerens paruae ossis pubis protuberantiae (γ), ad recti (§. 5.) latus externum.

III. (1) Comprimit latera abdominis. (2) Attinet, in expiratione,

macilento & nudo; idque eleganter obseruant pictores & statuarii.

(1) Quin & castas deprimit, quibus inseritur in ex spiratione.

(m) Vasa mammaria, e thorace, inter ultimae uerae costae marginem & cartilaginis ensiformis, prodeuntia, iunguntur, sub recto (§. 5.) supra transuersum musculum, obuiis sibi uasis epigastricis. Id optime expressit VESAL. T. II. F. VI. f. & BIDLOO T. XXXII; F. I. PP.

(α) ALBIN. l.c. §. 136. (β) ALBIN. l.c. §. 164. 8.
(γ) ALBIN. §. 186. 6.

§. 7.

§. 7. *Peritonaeum* dum dixi (§. 1. 2. 6.), per id intelligo id, quod Auctores *ligamentum pubis* vocant. Hoc autem non est, nisi firma cohaesio tendinum muscularum descriptorum (§. cit.) cum peritonaeo, inter partem anticam spinae *ilium* & *os pubis*; (n) unde herniae illie loci, siue, delapsus intestinalium, certae alias, re uera impediuntur.

§. 8. Musculi descripti (§. 1. 2. 6.) non sunt habendi prototidem paribus, sed pro totidem singularibus, digastricis, musculis, quippe quibus duo uentres, & unus largus medius tendo; ut iam sensere omnes, COLVMBI temporibus. Vid. R. COLVMBVS de re Anatomica L. V. C. XXII. de musculis.

§. 9. *Linea alba* est pars tendinum muscularum (§. 1. 2. 6.), adparens in intercapitidine reectorum (§. 5.), inter cartilaginem ensiformem & *os pubis*, ubi dicti tendines sibi firmissime adhaerent. Arcta que illa unio producit albedinem, ibi omnium maxime conspicuam. Tendines ergo illos quum dixi albae lineaee inseri; soli me loquendi consuetudini adcommodauit.

§. 10. Memorati (§. 1. 2. 6.) musculi omnes perforati sunt, paullulum supra *os pecten*, in uno latere, & obliqui (§. 1. 2.) quidem in parte tendinea; transuersus (§. 6.) uero in carnea; ut *processus peritonaei*, continenti *uasa deferens* & *feminalia*, amplae (n) obseruat nempe ALBINVS, uaginam, inuestientem femur, eo usque ascendere, illumque marginem tendineum ambire undique: dum ergo membranam illam abscondit, formas tibi *ligamenti speciem*. Ligamentum illud ab inventore dicitur *ligamentum POVPARTI*.

VESAL.
L. II. T.
III. r.
EVST.
T. 33.

plae inclusa membranae, quae a dicto processu distincta, via concedatur. (o) Enim uero, praeter recensita, semper obseruauit nervum ac arteriam, ibi ab abdomen ad scrotum, inguen, femorisque supremam partem transeuntes; ut & uenulas quasdam, ab his partibus ad uentrem remeantes. Musculus *cremaster* tantum obliquos (§. 1. 2.) perforat. Admirabilem uero, necessariamque annularum dictorum muscularum indolem exponam alibi.

(o) Dum *funiculus spermaticus* per tendines obliquorum (§. 2.) transit, liber est a compressione. Per transuersalem (§. 6.) uero non transit, sed sub imo eius margine: musculus enim ille non pertingit ad *ligamentum pubis* (§. 7.) usque.

CAPVT II.

MUSCVLI TESTIVM.

Testiculo cuius unus est proprius musculus: utrique autem unus communis, qui *dartos*.

§. II. D A R T O S.

Est tenuis, musculosa membrana, ambo*s testes* includens.

Agens, *scrotum* contrahit, corrugatque. (a)

§. 12. Musculus, cuius testi singularis, est

C R E M A S T E R.

I. Oritur, distincte, (i) a parte ima & *Origo*:

ante- EVST.

(a) Vedit de GRAAF, qui, quando uoluit, scrotum adtrahere ualuit; idque membranae huius *origo*, ne.

anteriore spinae ilium: (2) a coniunctione ossium pubis & ilium. (a)

Insertio. II. Inseritur vaginali tunicae, supra quam EVST. in plurimas, diuersas partes dispersus.

T. 28. 32. III. Testem sursum ducit, atque suspen-
Actio. dit. (b)

(a) ALBIN. §. 186. 4.

(b) Narrat BARTHOL., se uidisse, quibus testes, pro libitu, fuere mobiles: id ergo egit hicce musculus. Addunt quidam alium adhuc *cremasteris* usum, quod nempe testem comprimit, exprimat: id quod de caballis docuit MALPIGHI, observator. Dubia autem haec eius actio in homine. Iuuaret ergo, tempore coitus.

CAPUT III.

MUSCULI PENIS.

§. 13. **P**enis duo adcepit muscularum pa-
ria; quorum alterum est distinc-
tissimum; alterum autem, tam in origine,
quam in progressu suo ita cohaeret, ut sepa-
rari nequeat. *Transversalis penis*, cuius men-
tionem facit FABRITIVS, (a) nonnullis
pro leuatore ani externo RIOLAN. descrip-
tus ac depictus, est tantum pars musculi

COVVP. adpend. (b) adceleratoris urinae, ab *ischii* tubere oriunda.
ad M. R. F. X. EE. Quum enim *cauo ouali* (b), uel, bulbo ure-
F. XII. F. XII. thrae
EE.

(a) Hunc iam cognitum C. STEPHANO, depictum-
que, contendit MORGAG: in epistola l. *Anatom.* n. 88.
LITIRE uero in *Actis Parisinis* A.P. C. N. MDCC.
eos perperam *dilatatores urethrae* dixit.
(b) Bulbum urethrae ita, ante COVVER, uocauit
BARTHOL.

thrae, non inferatur, sed cum dicto musculo ibi conjungatur; hujus alteram originem constituit.

§. 14. ERECTOR PENIS.

I. Oritur, tendineus & carneus, inter *tuber osis ischium*, & *corporis cauernosi* originem, medius; (c) (a) huiusque totum *mus* ambit.

II. Inseritur externae firmae membranae duorum corporum cauernosorum *penis*, po- ne horum unionem.

III. *Penem* trahit *os pubis uersus*; eoque *Aetio.* ipso compressa magna ipsius uena, refluenti cruxi sub illis osibus negatur exitus: sicque surgit *colis*. Vid. appendix ad egregiam *myotomiam reformatam COVVPER.*

§. 15. ADCELERATOR VRINAE.

I. Oritur (1) carneus, a *sphinctere ani* *externo* & superiore *urethrae* parte: (2) tendineus, ab *ischium osse.*

II. Inseritur *corpori cauernoso*, ab ortu ejus usque ad locum, qui mox infra illorum corporum unionem. (d)

III. Aequabilissime comprimit *urethrae* bulbum, sicque cruxem pellit *glandem uersus*, ut tendi possit. (e)

C

§. 16.

(a.) ALBIN. §. 189.1.

(c) Prope ligamentum, quod ab illo tubere ad os sacrum pertingit.

(d) *Adcelerator* ille unus tantum proprius est musculus, e quo tamen duos formant, ubi per medium longitudinem discindunt.

(e) Semen quoque, & urinam, ingenti ui, exprimit: & huius in primis ultimas guttulas. Quoties in senecta minus agit, eidem succenturiantur compresu urethrae externo, ad perinaeum facto.

§. 16. *Alius adhuc , praeter descriptos (§. 14. 15.), cani datus est musculus, qui TRANSVERSALIS mihi dicitur. Huius , uere digastrici , duo uentres oriuntur , ab utroque latere , a parvo , ac terete , tuberculo , quod in inferiore ossis pubis parte , uniti , per medium tendinem , inter illud os atque penem. Facilis foret explicatu erec^tio penis in hoc animali , posterius coeunte , a singulari huius musculi fabrica , a corpore cartilagineo , sub ossibus pubis transuersim posito , ut & , ab ingente penis uena , inter hanc & dictum musculum decurrente ; ast , alii id reservabo occasione , alienum quippe a praesenti argumento.*

C A P V T III.

MVSCVL CIUTIS OSSIUM , OCCIPI-TIS , FRONTISQVE.

Cutem capitis mouet unum muscularum par , unusque biuenter musculus.

§. 17. MVSCVLVS FRONTALIS VE-RVS , siue , CORRVGATOR COITER:

Origo.
SAN-
TORI:
obs. Anat.
T. 1. f.

Insertio.

I. Oritur , carneus , a procesu ossis frontis , prope internum orbitae angulum , supra coalitum ossis nasi , ut & processus superioris ossis maxillaris cum illo frontis : (a) Inde decurrit , oblique , extre^rsum , sursumque.

II. Inseritur parti carnea sequentis muscu- li , fibrillis quibusdam , per hunc , se pene-trantibus in cutem , loco , paullo altiore , quam est pars media superciliorum.

III.

(a.) ALBIN. §. 18. 7. 8.

III. Cutem frontis complanat, eam deorum trahendo, post actionem *occipito frontalis*; uel, fortius contractus, illam corrugat, inter *superciliorum* intervallum, uti adparet, dum forte supercilia corrugamus.

Hic cani datus non est.

§. 18. OCCIPITO-FRONTALIS.

I. Oritur (1) carneus, a linea *occipitis transversa*, opposita parti superioris insertionis *mastoidei*, & parti originis *trapezii*, ipsi continguae: (2) tendineus, a reliquo illius lineae, posteriora uersus. Eadem ipsi, ab altero latere, origo. Hinc adscendit rectus, mox que totus factus tendineus, integit ossa uerticis & *squammosa*, temporalibus musculis incumbens: exteriori eius margine *os si iugali*, ab utroque latere, adhaerente. Largus hicce tendo, prope *futuram coronalem*, carneus factus, usque ad *orbiculares musculos recta* descendit.

II. Inferitur cuti, ad supercilia; unde descendenter, inter illa, obseruauit angustum, carneum, fasciculum, continuatum supra *os sa nasi*, usque ad eius partem cartilagineam, ubi fibrae eius declinant, ad utrumque latus; interfertum cuti, supra *musculum nasi proprium*.

III. Musculus hicce biuenter, omnem superiorem caluariae partem, mitrae instar, integrans, actus, cutem capitis retrahit, eodemque tempore, cutem frontis sursum dicit ac contrahit. Huic antagonista est *corrugator*.

(§. 17.)

Putauit COLVMBVS, *musculum occipitalem,*

C 2

(a) ALBIN. §. 21. 4.

talem, quem primus descripsit, titulo musculi, superciliū trahentis, iungi frontali, largo suo tendine; sicque illum retrahere cutem frontalem atque occipitis. Vid. L. V: C. VII. de hisce musculis.

Musculus hic in cane est tantum pars membranae carnosae, obductae toti caluariae, cutem inter ac musculos.

C A P V T V.

MVSCVL LI PALPEBRARUM.

Duo palpebris data sunt muscularum patria: & alterum quidem superiori tantum: alterum uero ambabus commune.

**§. 19. APERIENS PALPEBRAM,
RECTVS. FALLOP: (a)**

Origo. I. Oritur, inter adtollentem ac obliquum
EVST. maiorem medius, a superiori parte foraminis,
T. 39.F.2. quod in osse multiformi (α), pro transeunte
neruo optico. (b)

Insertio. II. Inseritur, largo tendine, tarso superioris palpebrae.
l: c:
Aetio.

III. Eleuando palpebram, aperit oculum.

§. 20.

(a) Obs. Anat. p. 61. 62. Olim neimpe haec actio sequenti musculo habebatur propria; quin uero ex ORIBASIO intellexisset FALLOPIUS, in fistula lacrimali saepe exfoliari os unguis, & oculum tamen pro lubitu aperiri posse: quaeſivit ergo uerum leuatorem, huncque inuenit ac descripsit.

(α) ALBIN. §. 57. 2.

(b) Quo magis recedit ab angusto suo principio: eo latescit magis V: EVST. l. c. Inter eum quoque, & superbum musculum multa pinguedo interponitur;

§. 20. ORBICVLARIS PALPEBRA-RVM.

I. Oritur, tendineus ac carneus, a mar-gine *ossis maxillaris*, inferiorem *orbitae* par-tem, ad internum oculi angulum, constituente. (α) Fibrae ejus supra inferiorem palpebram, magnamque *ossis mali* partem, sparsae; tum, externo circumdatae angulo, supra superiorem palpebram, superioremque *orbitae* partem continuantur.

II. Ad internum angulum firmiter adhae-ret parti *ossis frontis* (β), superiorique *ossis maxillaris* processui. (c) *Insertio.*

III. Deducendo superiorem palpebram, inferioremque eleuando, claudit oculum. (d) *A&gio.*

Ciliaris RIOLAN. est tantum musculi huius pars, *ciliis* siue, *tarsis* proxima. (e).

In cane oritur tendineus, a parte superiore ossis iugalis ad externum oculi angulum. Fibillae eius carneae, diuisae, ac utramque cingentes palpebram, quoties contrahuntur, palpebras necessario adtollent, adduent, oculumque claudent.

§. 21. Saepius notaui paruum fasciculum EVST,

C 3

car. T. 41. F.I.

(α) ALBIN. §. 82.

(β) ALBIN. §. 83.

(c) Vt & ligamento. VVINSL.

(d) Inferiorem palpebram non eleuat, nisi ualidissime agens: est enim superiore longe minus mobilis. Quia uero ad internum angulum exoritur, illum versus mouebit externum: hinc in illo semper uidentur *lentae*; ut & *lacrumae*.

(e) Est scilicet *orbicularis* pars crassior, supra inferioris palpebrae *tarsum* admodum conspicua, dispersaque, commisuram oculorum arcte claudens: nam inseritur *tarsis*, non corrugandis. Descripsit eum uero RIO-LAN. p. 308

carneum, qui, ab *orbiculare* (§. 20.) procedens, descendebat. una cum *zygomatico*.

C A P V T VI.

MVSCVLI OCVLI.

Quemvis oculum sex mouent musculi.

§. 22. OBLIQVVS SVPERIOR.

Origo. EVST. *T. 39. F.* 2. *3. 4.* I. Oritur, inter *eleuatorum* ac *adductorem*, tendineus, a margine foraminis, transmittentis *neruum uisorium*; inde procedit recta, iuxta *ossis plani* longitudinem, ad superiorem *orbitae* partem, transitque per *trochleam*, quae *ossi frontis*, ad internum *angulum*, adfixa; tandem, retrolatus.

Insertio. EVST. *I. c.* II. Inseritur, tendineus, *tunicae scleroticae*, sub insertione *ad tollentis*.

Actio. III. (1) Globum oculi antrorum protrudit: (2) pupillam eius deorsum dicit.

§. 23. OBLIQVVS INFERIOR.

Origo. EVST. *T. 39. F. 5.* I. Oritur, tendineus, ab *osse maxillari*, ubi *orbitae* marginem constituit, prope coagulum suum cum *osse mali*. Inde decurrit oblique, extrorsum; &

II. Inseritur *scleroticae*, inter insertionem *abducentis* ac *neruum opticum* medius.

III. (1) Bulbum oculi antrorum protrudit: & (2) pupillam eius sursum dicit.

§. 24. Usus horum (§. 22. III. 23. III.) primus detexit ingeniosus adcuratissimusque *Anatomicus COVVER myotom, reform.*

p. 50. (a)

§. 25.

(a) Addatur praecipue *VVINLOVV*, in *Actis Parifinis. A. P. C. N. circ 10 ccxxi.*

§. 25. ELEVATOR.

- I. Oritur, tendineus ac carneus, a mar- Origo.
EVST.
T. 39. F.
2. 3.
gine *foraminis laceri*, prope *abductorem*.
- II. Inseritur, tendine tenui, superiori ac anteriori parti *tunicae scleroticae*. *Insertio.*
Actio.

III. Eleuat globum oculi.

§. 26. DEPRESSOR.

- I. Oritur, tendineus carneusque, ab infe- Origo.
riori margine *foraminis*, quod pro *neruo ui-*
forio. EVST.
T. 39. F.
- II. Inseritur, tendine tenui, parti *sclero-* *Insertio.*
T. 39. F.
ticae, insertioni prioris (§. 25. II.) oppo-
siteae.

III. Bulbum oculi deprimit. 5.
Actio.

§. 27. ADDVCTOR.

- I. Oritur, inter *obliquum* (§. 22.) atque Origo.
humilem (§. 26.), tendineus & carneus, a EVST.
marginе *foraminis*, per quod in *osse multifor-* T. 39.
F. 2. 5.
mi transit *neruus uisorius*.

II. Inseritur, tendine tenui, *tunicae sclero-* *Insertio.*
EVST.
ticae, qua *internum angulum* respicit.

III. Adducit oculum, nasum uersus. l: c:
Actio.

§. 28. ABDVCTOR. (b)

- I. Oritur, tendineus ac carneus: a *forami-* Origo.
ne lacero, extra *orbitam*.

II. Inseritur, tendine tenui, *scleroticae*, *Insertio.*
EVST.
qua *externum angulum* respicit.

III. Oculum extrorsum mouet, ab inter- l: c:
Actio.
no angulo ad externum.

§. 29. *Praeter expositos (22-28.)*, *adhuc*
duo cani adjunt, *quorum unus ad bulbum ocu-*

C 4 li,

(b) Hi recti omnes (§. 25-28.) proprie oriuntur a mem-
brana, quae, neruum opticum inuestiens, durae ma-
tris est propago: uti ubique delineauit EVSTA,

li, alter autem ad trochleam eius pertinet. Qui prior est

MVSCVL VS SEPTIMVS OCVLI SVSPENSORIVS, (c) oriundus a margine foraminis, per quod nerus uisorius oculum intrat, inseriturque, diuisus in quatuor, uel quinque, portiones carneas, in scleroticae partem inferiorem, infra insertiones ceterorum musculorum. Bulbum oculi, ne nimis decidet, sustinet; insuperque nervum firmat tam in cane, quam in reliquis brutis, quibus dependens caput, uel, queis de terra alimentum quaeritur. Posterior autem iam dicatur MVS-CVL VS, TROCHLEAE PROPRIVS. Parvus hicce musculus prodit prope obliqui (§. 22. I.) ortum, moxque degenerans intenuem tendinem, trochleae inseritur, quam & mouet. Annulum uero huncce cartilagineum describam in fine comparatae meae descriptionis de osibus. (c) Hunc falso ad hominem transtulit VESAL.: ut docuit FALLOP.

C A P V T VII.

MVSCVL NI NASI.

Nasus cartilagineus habet unum singulare sibi muscularum par (a): tria autem cum aliis partibus communia.

§. 30.

(a) Adhuc alias parvus, tenuisque est musculus, qui *myrtiformis*, uel *semilunaris* EVSTAC: qui, paullo supra superius labium, ab osse maxillari ortus, incuruus fertur ad aliam nasi. EVST. T; XLI. F. III. Fere totus subiacet *elevatori labii superioris proprio*, EVST, l:c. F.I.

§. 30. RINAEV S, sive, NASALIS. (b)
XXX.

I. Oritur, carneus, ab extremitate *ossis nasi*; *Origo*,
ac uicina parte *ossis maxillaris*.

II. Inseritur *alae cartilaginibus omnibus*. *Insertio*,

III. *Alam extrorsum ducendo*, *nasum a-Actio*.
perit, atque dilatatur.

§. 31. Communium primum est elongatio *occipito-frontalis* (§. 18. II.), cutem nasi
fursum retroque ducens.

Secundum ad *elevatorem labii superioris EVST.*
proprium pertinet, quod a superiore *ossis ma-* T. 41.
xillaris parte oritur, ubi *osfi frontis iungitur*, F. I.
ad internum *angulum*.

Tertium, quod pars *depressoris labii supe-* F. 3. D.
rioris proprii, & ad superius labrum pertinet.

(c)

*Planum canis nasum, usque ad maxillae
superioris finem productum, nullus singularis
mouet musculus.*

b.) Hunc COVPP. descripsit, titulo *dilatatoris alae
nasi*

(c) Hic uero est *constrictor alarum nasi* COVPP. p.
57.

C A P V T IIX.

MVSCVL LI LABIORVM.

Musculi labiorum uel sunt communes,
uel proprii. Illi, angulis oris inserti,
ubi utrumque labium sibi jungitur, utriusque
prospiciunt; suntque eorum tria paria, unus-

C 5 que

42 MVSCVL LABIORVM.

que solitarius musculus.

§. 32 ZYGOMATICVS.

<i>Orig.</i>	I. Oritur, carneus, ab <i>osse iugali</i> , fere, ubi
EVST.	cum <i>ossis squamosi</i> longo procesu coniungi-
T. 28.	tur. (a)
35.41.F. I.	II. Inseritur ad labiorum angulum. (a)
<i>Insertio.</i>	III. Labia, cum suo pare, sursum ducit.
EVST.	
L. c.	
<i>Aktio.</i>	
	§. 33. ELEVATOR LABIORVM COMMVNIS. (b)
<i>Orig.</i>	I. Oritur, tenuis ac carneus, a foramine
EVST.	<i>ossis maxillaris</i> , sub sinu, qui <i>orbiter exter-</i>
T. 41. F.	<i>nus</i> . (b)
3. 3.	II. Inseritur angulo oris: ut & inferiori
<i>Insertio.</i>	labio.
EVST.	
L. c.	III. Eleuat utrumque labium.
<i>Aktio.</i>	
	§. 34. DEPRESSOR LABIORVM COMMVNIS. (c)
<i>Orig.</i>	I. Oritur, largo carneoque principio, inter
EVST.	partem <i>latisimi colli</i> , quae, supra <i>maxillam</i> ,
T. 35. &	ad labiorum angulum, transit, & <i>depresso-</i>
41. F. I.	<i>rem labii inferioris proprium</i> ; ab infimo <i>maxil-</i>
	<i>lae inferioris latere</i> .
<i>Insertio.</i>	II. Inseritur in angulum labiorum.
EVST.	
L. c.	III. Deprimit angulos oris. (d)
<i>Aktio.</i>	

§. 35.

(a) ALBIN. §. 29: 2.

(a) Vbi cum triangulari musculo coit; ut eleganter habet
EVST. T. XLI. F. 1. Agit uero tam in *ridente*, quam
in *fiente*. In descensu suo obliquo saepe in duas partes
fissus adparet. V: EVST. T. XXIX. XXXV.

(b) Aliis *caninus* dicitur.

(b) ALBIN. §. 81.

(c) Alii, a figura, illum *triangularem* vocant: tum ue-
ro potius *lunatus* dicendus foret.

(d) Sicque seueritate in senilis faciei exprimit. COVVER.

§. 35. a. SPHINCTER LABIORVM: (e)

I. Fibrae eius carneae labia, annuli instar, *Origo.*
cingunt. *COVVP.*

II. Labia constringit, adducitque. *F. 1. F.F.*

§. 35. b. Musculorum, uel superiori, uel
inferiori labio priorum, quatuor habentur
paria, quodus nempe labium, in quois la-
tere, duos habet musculos.

§. 36. ELEVATOR LABII INFE-
RIORIS PROPRIVS COVVP. p. 63.

I. Oritur a maxilla inferiore, ad gingiuas *Origo.*
dentium incisiuorum. *COVVP.*

II. Inseritur cuti menti. (f) *F. 4. F.F.*

III. Eleuat mentum & labium inferius si-
mul. *Insertio.* *Actio.*

§. 37. ELEVATOR LABII SVPE-
RIORIS PROPRIVS.

I. Oritur, largus & carneus, a tota *ossis* *Origo.*
maxillaris portione, inferiorem orbitae partem *EVST.*
formante, immediate supra foramen, nerois *T. 41.*
arteriasque, ad buccam eentes, indeque red-
eentes uenas educens. (a) Coit, ab utroque
latere, cum uno fasciculo, compacto, carneo:
quorum breuior procedit ab *osse mali*, ad or-
tum *zygomatici* (§. 32. I.), longior uero a toto *EVST.*
procellu superiore *ossis maxillaris*, ubi, ad in-
ternum oculi *angulum*, cum *osse frontis* coit,
(β) descendens ad latus *ductus lacrimalis*.

II.

(e) Dicitur quoque *orbicularis oris*, uel *labiorum*. Con-
stat fibris, admodum perplexis, non parallelis sibi, ne-
que quoque orbicularibus. Omnia uero augustissi-
mus est ad angulos.

(f) Notat SANTOR. c. 1. §. XXIX., illos, paullo
ante insertionem, se decusare: unde & labii illius cor-
rugatores arbitratur.

(a) ALBIN. §. 79. 1. (β) ALBIN. §. 83. 4.

Insertio. II. Inseritur labio superiori; fibrillasque quasdam supra *alam narium* dispergit.

Actio. III. Labium illud extrorsum dicit: id uero eleuat, quoties cum pari suo simul agit. (f).

§. 38. DEPRESSOR LABII INFERIORIS PROPRIVS.

Origo. I. Oritur, carneus, a maxillae inferioris COVVP. inferiore, eademque anteriore parte, quam F. 4. G. G. *mentum* dicunt.

Insertio. II. Inseritur labio inferiori, prope *sphincterem* (§. 35. a.)

Actio. III. Deprimit dictum labium, ac paullum extrorsum dicit.

§. 39. DEPRESSOR LABII SUPERIORIS PROPRIVS COVVP: p. 57.

Origo. I. Oritur, tenuis carneusque, ab *osse maxillari*, immediate supra *dentium incisorum gingiuas*, usque ad primum *dentem molarem*. Hinc adscendit, *eleuatoris* parte quadam (§. 37.) *tectus*; donec

Insertio. II. Inseratur (1) parti superiori labii superioris: (2) radici *alae nasi*.

Actio. III. Quas partes deprimit.

§. 40. *Labia canis* quinque mouent musculorum paria, unusque *sphincter*:

ZYGOMATICVS fibras supra buccinatorem spargit; hincque, maiori ui, labia sursum, inque latus dicit.

ELE-

(f) Retrahit quoque *nasi alam*; hinc & *retractor alae nasi* dicitur COVVPER: p. 56. Adhuc unus eidem labio datus est eleuator. isque ipsi proprius, & pari carent, qui, a medio imi nasi exortus, medio superiori labio inserit. Saepe vero abest; quem tamen depinxit EVSTA. T. XLI. F. I.

ELEVATOR LABII SVPERIORIS
oritur, carneus, ab inferiore, siue, paruo orbitae angulo; inde descendens latescit; donec, ampla insertione, inferatur labio superiori: quod eleuat; quoties illud animal dentes denudat.

DEPRESSOR LABII INFERIORIS
oritur circa rostri, hoc est, inferioris maxillae medium.

Quod si, sub utroque labio, dentium incisiorum gingiuas abstuleris; uidebis eleuatorem (§. 36.), depressoremque (§. 39.), ut in homine, decurrentes.

C A P U T IX.

MVSCVLI GENAE.

§. 41. **G**enae, siue, buccae nullus proprius est musculus: prospiciunt tamen illi mouendo duo, ipsi cum aliis partibus communes; quorum unus & labiis; alter autem & maxillae inferiori, labiis, maxumaeque cutis faciei parti, competit.

§. 42. BVCCINATOR.

I. Oritur, distincte, (1) tendineus & carneus, a maxilla inferiore, inter eius *dentem molarem ultimum*, & radicem partis anticae *processus coronoidis* (a) (α): (2) carneus, a maxilla superiore, inter eius *ultimum dentem maxillarem* & *processum pterygoidem* me-

(a) Ibidemque adhaeret *ligamento oblique*.

(α) ALBIN. §. 110. 5.

EVST.
T. 41. F.
3. ut &
T. 33.
Insertio.

medius; (β) a cuius procesus extremitate adhuc tendinea musculo origo (b.) Hasce inter origines, continuatur, ab altero latere, *pterygo-pharyngaeo*: ab altero autem, *mylo-pharyngaeo*. Hinc procedit, rectis fibris; membranaeque internae oris, intactis tamen ubique maxillarum gingiuis, adhaeret.

Actio.

II. Inseritur angulo labiorum.

III. (1) Genam mouet, cum labiis: (2) Labia introducendo, cavitatem oris arctat; siveque alimenta, ut eo melius comminui possint, interponit dentibus. (c).

§. 43. QVADRATVS GENAE, uel;
LATISSIMVS COLLI: (d)

Origo.
EVST.
T. 30.
VESAL.
L. 2. T.
3. L.

I. Oritur, largus, tenuis, membranaceusque, (1) ab *osse pectoris*, inter primam & secundam costam; (2) a *summo humero*, (α) & inter hunc & os pectoris medius: (3) a membranis, *pectoralem* ac *deltoidem* integentibus. Fibras carneas intertextas sibi habet copiosissimas, quae, adscendentes, coeunt, unumque continuum, carneum corpus constituant,

Insertio.

II. Inseritur (1) illi externi *labri* spatio, quod

(β) ALBIN. §. 36. 2.

(b) Originem hanc ab illo corniculo ut nouam descripsit SANCTORI: C: l. n: XXXV.; ille enim Autorem nostrum numquam uidit.

(c) *Partidem glandulam* emulget: permittit enim ductum STENONIS.

(d) Est tenuissimus musculus, pinguedini tam arcta concretus, ut absque laefione, ab illa separari nequeant: hinc illum, separatum ab origine, reclinatum, pinguedinique adhaerentem, demonstrant Anatomici:

(e) ALBIN. §. 259.

quod inter labiorum commisuram, & posticam originem *depressoris* (§. 34. I.) interierat; indeque adscendit rursum, inter dictum musculum l: c:, & *masiterem*: (2) *buccinatori* (§. 42.), prope angulum oris: & (3) membranaceus, cuti faciei.

Vbi ambo ad mentum peruenere, se decussant inuicem: hoc est, pars musculi, in dextro latere positi, incedit supra alterum, inserta maxillae inferiori, in sinistro latere: &, positi in sinistro, decurrit sub altero, in inferioris maxillae dextro latere terminatura.

III. (1) Genam, cutemque faciei deducit: *Aduca*
(2) os aperiundo, iuuat *biuentrem*. (b)

In cane est pars membranae carnosae,
collo & *buccinatori* (§. 42.) *obducta*.

(b) Id uero quin agat, uerat ingens musculi tenuitas. Cutem, adnatam sici, mouere tantum uidetur, uariasque oris formare figuras. Hinc WINSLOVV illum uocat *le grimacier*.

C A P V T X.

MVSCVLI AVRICVLAE.

§. 44. **M**usculi auriculae uel proprii sunt, uel communes. Hi uel proueniunt a medio tendine *occipito-frontalis* (§. 18.), uel a *quadrato* (§. 43.), mouentque auriculam uarie, pro diuersa illorum insertione, unde in totidem dividuntur musculos; ab actione uero sua, appellationes suas apud Auctores fortiti sunt: ita sunt; *adtelligentis*,

lens, siue, musculus auriculae anterior; de-
primens, (a) & reliqui.

Illi oriuntur ab *osibus*, *petroso* ac *uerticis*;
conchae, sub *communibus*, *inserti*. Est ue-
ro eorum numerus incertus. (b)

Eodem officio in cane funguntur tot parui
musculi, ut superuacaneum duxerim, illos de-
scribere singulos; suffecerit adduxisse duos se-
quentes, omnium maxime notabiles:

RETRAHENS AD COLLVM oritur
ab unione muscularum cucullarium, supra
secundum, uel tertiam, spinam colli; finitque
in partem conchae lateralem, superioremque.

ERIGENS oritur *a spina ossea, quae in osse*
occipitis, auriculae exteriori insertus, tribus
carneis portionibus. Erigit aurem.

(a) *Adtollens, siue, superior VALSAL:* inseritur
scaphae auriculae carnes: incumbitque temporali
musculo. EVST. T. XXIIX. XXXIII. Hunc ui-
detur Auctor cum anteriore auris confudisse, qui per
transuersum ad anteriorem auriculam procedit.

(b) *Postiores auris, in tres, pluresque diuisi partes*
a CASSER: DV VERNAY & VALSAL., posticae
auriculae induntur. V. EVST. T. XXXI. XXXII.
XXXIII. Descripsit VALSAL: adhuc alios in auricu-
*la, qui *tragi*, *antitragi*, & *transuersales*: qui autem tan-*
tum lacertosis cadasueribus adsunt.

C A P V T XI.

MVSCVLI AVRIS INTERNAE, MEA- TVSQVE AVDITORII.

Sola *osicula, malleus atque stapes*, mouen-
tur in aure interna: ille a tribus muscu-
lis; hic ab uno.

§. 45.

45: EXTERNVS AVRIS FABRIT:,

(a) uel, CASSER (b)

I. Oritur, carneus, ab asperitate, quae Origo.
in latere supremo meatus auditorii, circa eius FABR. F.
medium. 17. r.

II. Inseritur, longo, sed tenui, tendine, Insertio.
procesfui superiori mallei, adhaerenti mem-
branae tympani.

III. Extrorsum dicit malleum, una cum Actio.
membrana tympani. (c)

*In cane procedit ab osse petroso, ubi longo
mallei procesfui opponitur.*

§. 46. INTERNVS AVRIS EV-
STACH: (d)

I. Oritur, tendineus & carneus, a princi- Origo.
pio tubae EVSTACHIANAE cartilagineae, DV-
& fine eiusdem osseae, tum fertur per lon- VERN:
gum canalem, qui in osso petroso; ingressus T. 6. F. 5.
que cauitatem tympani, tendinescit, uaditque VAL-
supra tuberculum, quod in fine illius cana- SAL. T.
lis, prope fenestram oualem. 3. F. 14.
B.

II. Inseritur in partem posteriorem manu- Insertio.
brii mallei, paullulum remote ab huius ca-
pite.

III. Malleum introrsum dicit, uersus os pe- Actio.
trosum.

NB. Os, quod quidam tendini huius mus-
culi

D

culi

(a) VALSAL: eum uocat *musculum procesfus mino-
ris mallei.*

(b) CASSER: describit p. 7. & 30. *de aure:* & de-
pingit T. IX.: quae eadem Tabula quoque reperiun-
da in raro illius Tractatu de *quinque sensuum organis.*

(c) Membranam igitur tympani planam facit.

(d) p. 158. VALSAL. hunc dixit *musculum pro-
cessus maioris mallei.*

50 MVSCVLI AVRIS INTERNAE &c.

culi inesse obseruant, me iudice, est finis longi illius canalis, in quo decurrit, qui, ab *osse petroso* abruptus, tendini illi relinquitur adhaerescens.

§. 47. OBLIQVVS AVRIS, siue, EX- TERNVS DVVERN: (e)

Origo. I. Oritur, carneus, ut praecedens (§. 46. I); inde retrofertur per canalem, qui in parte superiore atque externa tubae EVSTACHI, nec tamen intrat cavitatem tympani.

Insertio. II. Inseritur gracili procesui *mallei*, qui obliquo sinu, omnium maxime conspicuo in osseo foetus annulo, innititur.

Aetio. III. Antrorsum dicit *malleum*, ad illam ossis temporis partem, unde pro parte ortus est.

Processum illum optime omnium descripsit CAECILIVS FOLIVS; (f) longitudo excedit *manubrium malleoli*; forma uero omnium optime exprimit paruam piscis spinam.

An- *In cane musculus hic dicendus esset GLAN-*
EVST. *DIFORMIS, uel OVALIS, nam & glan-*
T. 7. in *dulosam maslam oualis, uel teretis, figurae*
infima fi- *refert situs in singulari cavitate, quae in osfe*
gura? Car- *petroio, prope ouale foramen, a cuius fundo*
neam *exoritur; gracili tendine finiens.*
glandulam
dixit.

§. 48.

(e) p. 27.; ubi & figurac citantur. Hic VALSAL-VAE *musculus procesus minimi mallei* audit.

(f) Recte procesus illius inuentor citatur FOLIVS; non uero RAV; ille enim diu iam, ante hunc, accurate illum descriptsit. V: BARTHOL. Epist: Medicin: Cent: I. p. m. 257. seqq. F II. V. g. F. III. b. RAV tamen re uera illum restituit, abque obliuione perpetua uendicauit.

MVSCVLI AVRIS INTER. &c. 51

§. 48. STAPIDAEVS, uel, MVSCVLVS STAPEDIS DVVERN: (g)

I. Oritur, carneus, a fundo canalis, *ossi* *Origo.*
lapideo insculpti, circa medium ueri *aquaeductus*
FALLOPiani, (a) lateraliter.

II. Inseritur, tendineus, lateri capitinis *sta-* *Insertio.*
pedis.

III. Eleuat *stapedem.* *Actio.*

§. 49. MVSCVLVS MEATVS AV-
DITORII. ***.

I. Oritur ab una interruptarum cartilagi- *Origo.*
num illius meatus.

II. Inseritur cartilagini alii. *Insertio.*

III. Cartilagine adducit ad inuicem. *Actio.*

Reperitur uero tantum in crassis, musculo-
fisque cadaueribus.

*In cane ibi plures sunt parui musculi, qui,
uenientes ab una exstante conchae cartilagine,
inseruntur alii: siveque, uel adpropinquando,
uel remouendo eas ab inuicem, porum acusti-
cum uel ampliant, uel contrahunt; prout con-
uenit recte recipiendo sono.*

(g) p. 30. ubi & figura citatur.

(a) ALBIN. §. 63.

C A P V T XII.

MVSCVLI OSSIS YOIDIS.

§. 50. Os yoidis, ad linguam pertinens,
quinque nactum est muscularum paria, u-
numque imparem musculum: qui tamen
omnes cum lingua atque larynge ipsi commu-
nes.

D 2

§. 51.

52 MVSCVLI OSSIS YOIDIS.

§. 51. MYLOYOIDAEVS FALLOP:(a)

Origo.

EVST.

T. 41. F.

5.

Insertio.

EVST.

l: c:

Aktio.

I. Oritur, carneus, paullulumque tendineus, ab omni interno inferioris maxillae latere, inter ultimum *dentem molarem*, atque *mentum*.
(a.)

II. Inseritur margini inferiori baseos *ossis yoidis*. (β) (b)

III. Os illud sursum, antrorum, atque in latus dicit; pro uario fibrarum decursu.

§. GENIOYO!DAEVS.

Origo.

EVST.

T. 41. F.

5. 8.

Insertio.

EVST.

l: c:

Aktio.

I. Oritur, tendineus, a tuberculo aspero, quod mento intrinsecus; siue, a maxillae inferioris antica parte, intrinsecus (c) (γ).

II. Inseritur utriusque *ossis yoidis* lateri, datque fasciculum carneum origini utriusque processus *yoidis*. (δ)

III. Sursum, antrorumque mouet illud os.

§. 53. STILOYOIDAEVS. (d)

EVST.

T. 41. F.

5. in dex-

tro.

Insertio.

I. Oritur, terete tendine, prope medium processus *stiliformis*. (ε)

II. Inseritur, carneus, basi *ossis yoidis*, prope eius *cornu*, cui, praeterea, saepe adhaeret, carne quadam.

NB. Venter huius quandoque perforatus est,

(a) p. 64.

(α) ALBIN. §. III.

(β) ALBIN. §. 337. 4.

(b) *Mentum* inter, & basim *ossis yoidis*, arctissime unitur pari suo, hinc quibusdam ambo unum tantum constituant musculum. Glandulam submaxillarem, in usus masticationis, exprimit.

(c) Vterque sibi adcubit; linea tamen distinctus.

(γ) ALBIN. §. III. I.

(δ) ALBIN. §. 336. I. 4.

(d) Alii *stilo-cerato-yoidaeum* adpellant.

(ε) ALBIN. §. 29. 5.

est, in utroque latere, pro transmittendo EVST. medio tendine biuentris; quandoque in alte- T. 28. rutor; nonnumquam utrumque est integer.

III. Os yoidis paullulum in latus mouet: *Actio.* sique paris sui actio conspirauerit, id aliquan- tum eleuat.

§. 54. STILO-CHONDRO-YOIDAE-
VS * * *; siue, STILO-YOIDAEVS
ALTER. (e)

I. Oritur, carneus ac tendineus, a *procesu Origo.* *stiliformi*, prope originem *stilo-pharyngaei*; EVST. inde decurrit, sub *cerato-glosso*, ac T. 41. F.

II. Inseritur adpendici cartilagineae *ossis Insertio.* *yoidis.*

III. Os hocce sursum, inque latus mouet: adsistit ergo descripto (§. 53. III.)

§. 55. CORACO-YOIDAEVS. (f) *Origo*

I. Oritur latus, tendineus ac tenuis, (1) MOR-
a superiore *costa scapulae*, prope eius *sinum*, GAG. siue, cauitatem *femilunarem* (α): & (2) ab *Adu:* T. 1. aliqua parte ligamenti, a margine illius sinus EVST. ad *processus coracoidis* radicem producti (β); T. 41. F. Veras hasce origines primus docuit COLVM- 5.
BVS L. V. C. XII. (g) Inde adscendit,

D 3 obli-

(e) Saepe uero, musculi huius loco, adparet tan-
tum *ligamentum*: idque eleganter habet EVST. T.
XLI. F. V. & IIX.

(f) Adpellatur quoque *coraco-cerato-yoidaeus*: ut &
digastricus, quia talis re uera est.

(α) ALBIN. §. 257. 4.

(β) ALBIN. §. 260.

(g) De origine eius omnino uid. MORGAG: *Aduers.*
I. p. 36. edit. Belg. in 40. Semper vero ortus quaedam
varietas; nam & uidi, magis uersus inferiorem *omoplatae*
angulum oriundum. Sed & ante COLVMB: ueram
originem tradidit GALEN:; COLVMBVM uero recte
tradidisse, nesciuit MORGAG.

54 MVSCVLI OSSIS YOIDIS.

oblique , tendinescitque , inter *mastoidaeum*
atque *uenam iugularem internam* : post uero
illico rursum fit carneus , &

Insertio. II. Inseritur , tenui tendine , basi *ossis yoidis* ,
EVST. inter insertionem *sterno-yoidaei* , & cor-
l: c: *nu illius osis.*

Ailio. III. Os illud oblique deorsum ducit.

§. 56. STERNO-YOIDAEVS.

Origo. I. Oritur , carneus & tenuis , (1) a carti-
EVST. lagine costae primae (α): (2) ab *osse pectoris*
T. 33. superiore ac inferiore parte: (β) w (3) a par-
in sinistro. te inferiore *claviculae* , ubi cum illo osse co-
haeret. (γ) (h)

Insertio. II. Inseritur , inter medianam basim *osis yoidis*
EVST. & *coraco-yoidaeum* (§. 55. II.) *medius.*

T. 41. F. III. Os illud recta deprimit.

5. in dex- §. 57. *Stilo-chondro-* , ac *coraco-yoidaeo-*
tro.

Ailio. rum (§. 54. 55.) *loco* , *cani* duo alii dati sunt
musculi , *in humano corpore* *haud reperiundi*:

CHONDRO-CERATO-YOIDAEVS ,
paruus ac carneus ; *is* , procedens ab omni ad-
pendice cartilaginea *osis yoidis* , inseritur to-
ti breuisimo procesfui , siue cornui , cohaerenti
cum cartilagine thyreoidaea laryngis . Partes
illas adducit ad inuicem .

INIO-CERATO-YOIDAEVS est uerus ,
breuis ac carneus *musculus* , oriundus ab anti-
ca *processus occipitis* , unde biuenter maxillae
inferioris nascitur , insertusque , prope finem
longissimi *processus ossis yoidis* ; hocque retroa-
git .

STILO-

(α) ALBIN. §. 172. 1.

(β) ALBIN. §. 166. 2.

(γ) ALBIN. §. 263.

(h) In postica parte semper adesse inscriptiones ten-
dineas notat MORGAG. in *Aduers. I.*

STILO-TOIDAEVS, *oblongus*, *tenuis* ac *carneus* *musculus* *oritur* a *cornu osis yoidis*, *prope illius connexionem cum occipite*; *inde procedens*, *perforat* *biuentrem*, *donec in basin osis yoidis inseratur*.

STERNO-TOIDAEO *eadem carnea est* cum *sterno-thyreoidaeo origo*, *nempe ab interiore latere cartilaginis primae costae*, *prope os pectoris*; *unde autem discedunt*, *ad duorum pollicum distantiam*, *uel maiorem*, *supra communem illorum originem*.

C A P V T XIII.

MVSCVLI LINGVAE.

Linguae quatuor sunt muscularum paria, qui *proprii uocandi*, quod omnes illius corpori inserti.

§. 51. GENIO-GLOSSVS.

I. *Oritur*, *tendineus*, *a tubere aspero*, *quod Orig^o* in *anteriore maxillae inferioris parte*, *circa medium mentum*, *intrinsecus*. EVST. T. 4¹. F. 2. & 11. *Insertio.* I: c: elegans si- me; prae- radicem linguae uersus: quin & compactus cipue in fasciculus adfigitur, utrumque, cornubus *osis yoidis*. F. 8.

II. *Tum fibrae eius decurrunt tripliciter*: mediae finiunt circa medianam linguam: anteriores feruntur antrorsum, illius apicem uersus: posteriores autem oblique retrorsum, intra id: uel mucro-

D 4

nem

56 MVSCVLI LINGVAE.

nem linguae, deorsum, retrorsumque, agit. (a)

§. 59. CERATO-GLOSSVS.

Origo. I. Oritur, (1) largus, a *cornu osis yoidis*:
T. 41. F. 1. EVST. illique fasciculo uere nomen *cerato-glosso*:
T. 41. F. 2. a parte baseos illius: tumque ba-
5. 8. *sioglosus* audit. Huncque nonnumquam
2. EVST. *fioglosus* audit. Huncque nonnumquam
I: e: F. 9. magnum iuidi: alias paruum: & quan-
doque plane deficientem. (3) ab adpendice
yoidis cartilaginea; qui quorundam *chondro-*
glosus. Haec, tria, diuersa, capita uniu-
t in unum musculum, cui eadem fibrarum
directio.

Insertio. II. Inferitur, uastus & tenuis, ad linguae
radicem, lateraliter.

Aetio. III. Linguam oblique in unum latus mouet unus: uterque uero, illam directe retro agit in os.

§. 60. STILO-GLOSSVS.

Origo. I. Oritur (1) tendineus ac carneus, a *pro-*
1. EVST. *cesu stiliformi* osis temporum: & saepe ad-
T. 41. F. 5. & 7. T. cit. F. 2. EVST. *huc* (2) a ligamento carneo, quod ab illo
processu ad inferioris maxillae angulum
transit.

II. Inferitur lateri linguae, a radice usque
Insertio. ad eius fere medium.

Aetio. III. Linguam in latus mouet unus; uterque uero introrsum, sursumque.

In cane oritur a fine longi processus osis yoidis.

§. 61. LINGVALIS SPIGEL. p. 95.

Origo. I. Oritur, sat largus ac carneus, a latere baseos linguae, indeque uadit oblongus an-

(a) Ob tot eius actiones, *polycrestum* illum dici uult
VVINSL.

trorsum, apicem uersus, inter descriptos (§. 58. 59.) medius. Vtrum uero ibi desinat; an uero, eodem modo, & alterum linguae latus circumeat, inque radicem eius inferatur, difficulter dici potest.

II. Linguam contrahit, atque compingit, *A&tio.* eodemque illam tempore, retro, deorsumque mouet.

Primus musculum hunc descripsit. CO-LVMBVS L. V. C: XIII.; *lingualem* autem solus dixit SPIGELIVS.

C A P V T X I I I I .

MVSCVLI LARYNGIS.

Laryngem, hoc est, partem superiorem, uel principium *asperae arteriae*, quinque componunt cartilagine*s*, quarum tres suos adcepere musculos.

§. 62. *Cartilago thyreoidaea*, siue, *scutiformis* tres, in quois latere, habet musculos.

§. 63. YOTHYREOIDAEVS.

I. Oritur, carneus, (1) a parte baseos *os sis yoidis*: (2) a toto fere illius *cornu*. *Orig.* EVST.

II. Inseritur lateri exteriori lineae asperae, quae inter *cartilaginis scutiformis* angulos. (a) T. 41. F. §. in si-

III. *Laryngem eleuat.* nistro.

§. 64. STERNO-THYREOIDAEVS: (b) *Insertio.* EVST, l: c.

D 5 I. Ori- *A&tio.*

(a) Ibique sequenti musculo saepe innexus est: ut notat MORGAG. *Adu.* l. p. 3.

(b) *Sterno-yoidaeo* (§. 56.), cui subiacet hic musculus, est latior;

58 MVSCVLI LARYNGIS.

- Origo.* I. Oritur, carneus, ab omni interiori latere primi ossis sterni, inter primae ac secundae costae cartilagines, a quibus ipsi duae paruae origines.
 EVST.
 T. 33. in dextro.
- Insertio.* II. Inferitur, tendineus carneusque, superficie lineae asperae (§. 63. II.)
 EVST.
 T. 41. F. Saepe fasciculum remittit ad cornu, uel processum ossis yoidis.
 5. in sinistro.
- Actio.* III. Deprimit laryngem. (c)
In cane ortus huius musculi cum origine sterno-yoidaei, (§. 57.) confunditur.
- §. 65. CRICO-THYREOIDAEVS. (d)
- Origo.* I. Oritur, carneus, ab anteriori parte cartilagine cricoidis.
 EVST.
- T. 41. F. II. Inferitur parti lunatae ac inferiori thyroideae.
- Insertio.* III. Cartilaginem scutiformem extorsum, inque unum latus ducendo, cauum laryngis auget.
 EVST.
 1: c:
- Actio.* §. 66. Quaevis cartilago arytenoides tres habet proprios musculos; utraque uero duos sequentes communes.
- §. 67. ARYTAENOIDAEVS MAIOR.
- Origo.* I. Oritur, carneus, ab una cartilagine ary-
- EVST.
- T. 42. F. ry-
- F. 2. latior; ut expresit EVST. T. XLI. F. V. in dextro latere. Quin & oritur a clavicula; ut habet EVST. T. XXXIII.
- (c) Eodemque tempore, subiectam glandulam thyreoidasam exprimit.
- (d) Subiacet portioni, a glandula thyreoidaea ad os yoidis protensa, haec si adfuerit: nam & adest semper in sinistro latere: ut habet EVST. T. XLI. F. V. & IX; quandoque uero in dextro latere: rarissime uero in utroque. Hanc ignorasfe uidetur Auctor. V. MORGAG: *Adu. I. p. m. 33.*

rytaenoide, prope illius articulationem cum *cricoide*: inde decurrit per transuersum, recta, eadem semper seruata latitudine.

II. Inseritur eidem toti lateri alterius cartilaginis. *Insertio.*

III. *Rimulam*, siue *glottidem* claudit; illas *Attis*. adducendo cartilagini.

§. 63. ARYTAENOIDAEVS MINOR.

* * *

I. Verus hicce, sed parvus, musculus, *Origō*. supra praecedentem (§. 67.) incedens, ori- *EVST.* tur a parte unius *cartilaginis arytaenoidaeae*, *T. 42. F.* proxima *cricidi*. in uno latere. *1. 2.*

II. Inseritur illi alterius *arytaenoidaeae* parti, *Insertio.* quae a *cricoide*, in altero latere, remotis- *EVST.* *l: c:* sima.

III. Iuuat praecedentem (§. 67. III.); in- *Actio.* deque longe fortior actio, ob fibras, sese ma- nifeste decussantes.

§. 69. CRICO-ARYTENOIDAEVS POSTICVS.

I. Oritur, carneus, a parte posteriore car- *Origō.* *EVST.* *T. 42. F.*
tilaginis cricoidis. *1. 2.*

II. Inseritur cartilagini *guttali*, prope se- *Insertio.* *EVST.*
quentem. *l: c:*

III. Aperit *rimulam*.

§. 70. CRICO-ARYTAENOIDAEVS LATERALIS.

I. Oritur, carneus, a laterē *cartilaginis* *Origō.* *EVST.*
cricoidis.

II. Inseritur cartilagini *arytaenoidi*, sub *T. 42. F.* insertione superioris fibrarum seriei sequentis *1.* *Insertio.*
musculi.

III. Aperit *glottidem*.

§. 71.

§. 71. THYREO-ARYTAENOIDAEVS.

*Origo.**EVST.**I: c.**Infertio.**Aktio.*

I. Oritur a tota longitudine partis internae concavae ac mediae *cartilaginis scutiformis*.

II. Inde nascuntur tres diuersae fibrarum series: quarum summa inserta guttali, prope insertionem *crico-arytaenoidei* (§. 70. II.); media, *thyreo-glottis* adpellanda, ascendit sub supra membranam, natam inter *glottidem* atque *cartilaginem arytaenoidem*: ima autem inseritur angulo *arytaenoidis* anteriori.

III. Series prima ac tertia cartilaginem, cui infixae, adducunt ad *scutiformem*: sicque aequabilisime claudunt *glottidem*; secunda uero, in utroque latere agens, concurrere potest ad deprimendam *epiglottidem*; in uno autem latere contracta, ad mouendam in latus. (d)

§. 72. Epiglottis, quae quinta laryngis *cartilago*, in cane unum musculorum par habet, quod *YOGLOTTVM* adpello. Oritur, carneus, ab appendice *cartilaginea* ossis yoidis *intrinsecus*, partimque adhuc ab eius basi; prope originem basio-glossi (§. 59. I. 2.); inde uerque sibi adpropinquat, uia obliqua latus, donec in unum tendinem coëant, insertum medio superioris partis epiglottidis, prope buius mucronem. Hic depresam, inter deglutiendum, epiglottidem eleuat.

(e) VVINSLOVV putat, illum musculum uentri culos laryngis complanare.

CAP.

C A P V T X V.

MVSCVLI PHARTNGIS. (a)

§. 73. Quamuis statuam, superiorem *stomachii* partem, siue, *pharyngem*, confici tantum ab uno musculorum pari, uno musculo in quoouis latere posito, quem PHARYNGAEVM adpello, cuius fibrae carneae uarie, a uariis originibus decurrant, donec supra partem posteriorem glandulosae membranae *faucium* uniantur: uerumtamen, iam sequar adcuratum VALSALVAM, singulatim describendo singulas quasque fibrarum series, easdemque nominando a locis, unde natae.

§. 74. I. CEPHALO-PHARYNGAEVS; oritur, parum remote a magno occipitis foramine, a *tuberculo*, quod in processu *ossis occipitis*, coeunte cum osse *multiformi*.

II. CHONDRO - PHARINGAEVS
* * *; oritur ab adpendice cartilaginea *ossis yoidis*. (b)

III. CRICO - PHARYNGAEVS VAL-
EVST: SAL:; p. 51.; oritur a *cartilagine cricoide*. T. 42. F.
III. GLOSSO - PHARYNGAEVS 4. in fi-
VALSAL.; p. 49. oritur a linguae radice, siue, nistro.
superiore parte linguae, a latere. EVST. L
c: utrim-
V. que.

(a) Hisce adiecit VVINSL: *genio-pharingaeum*, a *genis-glossis* (§. 58.) oriundum.

(b) Hos VALSALVA, sub lato *yo-pharingaei* nomine, includit.

62 MVSCVL PHARYNGIS.

EVST. V. YO-PHARYNGAEVS VALSAL:
l; c. in p. 49. oritur a *cornu ossis yoidis*; quare illum
dextro in- *yocerato-pharyngaeum* adpello.
tegre: ut & in

T. 41. F. VI. MYLO-PHARYNGAEVS * * *;
oritur a maxilla inferiore; prope *dentem ma-*
II. *xillarem ultimum.*

COVVP. VII. PTERIGO-PHARYNGAEVS
F. 6. BB. COVVP:; oritur, tendineus ac carneus, a
procesu pterygoide ossis multiformis.

IX. SALPINGO-PHARYNGAEVS
*** oritur ab extremitate partis osseae tubae
EVSTACHIANAE, quam uulgo aquae ductum
adpellant.

*In cane secedit aliquantum, in quadam ab
membrana faucium distantia, aliter, quam
homine.*

IX. SYNDESMO-PHARYNGAEVS
***; oritur a ligamento, necente *os yoidis* ad
procesum *cartilaginis scutiformis.*

EVST. X. STILO-PHARYNGAEVS: oritur,
T. 41. F. carneus, ad radicem *procesus stiliformis.*

8. T. 42. *In cane prodit a longo cornu ossis yoidis,*
F. 4. 6. *prope eius extremitatem.*

XI THYREO-PHARYNGAEVS
EVST. VALSAL: p. 50. (c) ultima haec fibrarum se-
T. 41. F. ries oritur a linea aspera, inter duos cartilaginis
8 & T. 42. F. 4. in *thyreoidaeae angulos producta*, ut & aliquan-
finistro finistro *tympanum ab illius cartilaginis superiori latere.*

Origo. Tot iam musculo pharyngaeo sunt origines:
Insertio. inseriturque *membranae faucium*, ubi occur-
rit ab altero latere uenienti pari suo. Fibrae
Actio. a *larynge, osse yoidis ac lingua uenientes, con-*
tra-

(c) Hosce cum *crico-pharyngaeis* pro uno musculo de-
pinxit ubique EVSTACH:; eset ergo *tympano-crico-*
pharyngaeus EVSTACHI dicendus.

trahunt *pharyngis* çauum, alimentaque in stomachum propellunt: ceterae autem illud ab omni parte ampliant, ut hisce recipiundis locus fiat.

C A P V T XVI.

MVSCVLI VVVLAE. (a)

Gargareonti, uel *uuulae*, quatuor musculorum paria adplicantur.

§. 75. GLOSSO-STAPHILINV S VAL-
SAL: p. 45.

- I. Oritur, carneus, a latere linguae. *Origo.*
- II. Inferitur *uuulae*, a latere, prope eius *Insertio.* medium.
- III. *Vuulam* in latus mouet unus; uterque *Actio.* uero illam adducit ad linguam.

Hosce musculos, iam ante VALSALVAM, adcurate descriptsit DIONIS, Chirurgus Gallus in ANATOMIE CORPORIS HVMANI: memorat enim duos arcus, à lateribus *uuulae* ad linguam procedentes.

§. 76. PALATO-STAPHILINV S
* * * (b)

- I. Oritur, carneus, a medio *ossis palati*, *Origo.* ubi coniungitur cum osse cognomine alterius lateris. Inde uadit recta, antrorsum.

II.

(a) Hos *Galli les muscles de LITTRÉ* appellant.

(b) Hic tantum est solitarius musculus, sine pari, contra, quam describit, hodie praecipue nōtus titulo *εξυγα* MORGAGNI. Ut adpareat; palatum mobile discedendum est.

Insertio.

II. Inferitur extremitati duplicatae glandulosae membranae, quae *gargareon*.

Actio.

III. *Vuulam* antrorum agit deorsumque. Haec actio semper adscripta *pterigo-staphilino interno*, donec **VALSALVA** illum errorem correxit, demonstrans, illum musculum ad auris tubam pertinere, ut adparebit infra.

Musculum hunc iam cognouisse uidetur **DIONIS** l: c:, (§. 75.), *uuulam* enim formari contendit per unionem duorum, rotundorum, muscularum, a *septo nasi* oriundorum. Id autem mihi tum nondum innotuerat, quum hunc musculum describerem: alias enim nec nomen illud, nec asteriscos addidissem: solaque uera eius descriptione, errorēs eius correxissem.

§. 77. **SALPINGO-STAPHILINVS VALSAL:** p. 45.; *uulgo* PTERI-STAPHILINVS EXTERNVS.

Origo.

Musculus hic sat crassus, atque teres, I. Oritur, carneus, a parte ossea tubae auris. Originem hanc iam diu ante, quam **VALSALVA** musculum hunc illo nomine donaret, memorauit **VESLING**. in SYNTAGMAT. ANATOM. C. XI. p. m. 175.

Insertio.

EVST.

T. 42. F.

4. 6.

Actio.

II. Inferitur basi *uuulae*; ibique coit cum pari suo, ab altero latere ueniente.

III. *Vuulam* sursum, retrorsumque, dicit.

§. 78. **THYREO-STAPHILINVS.**
* * *

EVST.

T. 42. F.

6: utrimque, ad

I. Oritur, carneus, a margine superioris partis *cartilaginis thyreoidis*, inter *thyreo-pharyngaeum* (§. 74. XI.) & *membranam faucium* me-

MUSCULI TVBAE EVSTACHII: 63

medius. Inde adscendit recta; quoque magis cum adcedit ad *uuulam*, eo magis largescit, super cuius superius latus dispergitur largus.

II. Difficulter dicitur, uel membrana, tegente *uuulam*, remota, an cum pari suo coeat, an autem gargareonem cingat, tumque descendat ad *cartilaginis scutiformis* superiorem partem, in altero latere.

III. Vterque agens, durante deglutitione, *foramina narium*, maxumam partem, claudit, ne quid adsumtorum per nasum transire possit.

§. 79. In cane, inter tonsillas, sita sunt duo corpora spongiosa, papillarum instar, paululum remota ab inuicem, suntque membrana glandulosa, os inuestiens, producta uel complicata, conformis eidem in homine. Quaevis talis papilla duobus gaudet musculis: quorum alter, cui eadem origo, eademque insertio, ut glosso-staphilino (§. 75.), eam deprimit: alter autem, longus, tenuisque musculus, qui oritur, procedit ac inseritur, ut palato-staphilinus (§. 76.), illam adtollit inde intra nasum.

CAPUT XVII.

MUSCULI TVBAE EVSTACHIANAE.

§. 80. **C**anal is, per quem os cum tympano auris communicat, aqueductus *FALLOPI* vulgo dictus, ab adiuncto Anatomico, *VALSALVA*, a figura tuba dicitur, & a primo eius inuentore, **EVSTACHIO**,

66 MVSCVL LI TVBAE EVSTACH:

CHIO, *Eustachiana*. (a). Etenim, pro illa dilatanda atque aperiunda, nouum describit musculum **VALSALVA**; nam & primus docuit, musculum *pterigo-staphilinum internum*; siue, *sphaeno-pterigo-palatinum*, non ad *uuulam* pertinere, sed ad dictam tubam.

§. 81. MVSCVL VS TVBAE NOVAE VALSAL: p. 43. 44. siue, PALATO- SALPINGAEVS ***.

Origo. Saluis aliorum sententiis, musculum hunc-EVST.

T. 41. F. ce in duos, distinctos, recte diuidendum cre-

13. prope diderim: (b) quorum Prior

pterygoi- daeum in- ternetum. I. procedit, tendine lato, a margine totius lunatae partis *ossis palati* (α): &

Insertio. II. Inseritur toti membranosa, musculo-
fae ac cartilagineae parti tubae auris.

Actio. III. Quam dilatat, apertamque tenet: prout primo ingeniose id invenit **VALSALVA**.

(c)

Origo. Posterior uero, longe breuior,

I. Oriri uidetur ab *apice* tubae illius osseae.

Insertio. II. Inde adscendit, priori firmissime adcre-
EVST. tus, donec ad processum, hamulo similem,
T. 42. F. qui in interiore *ala processus pterigoidis* (β),
4. & 6. peruererit: ibi enim tendo paruus eius prior-
rem deserit, latescit, magisque fit gracilis,
atque illico dispergitur supra *membranam fau- cium*,

(a) Hunc errorem errauerunt maximi quique: DV-VERNAY; COVVPER; DOVGL. & alii, non si- ne dedecore.

(α) ALBIN. §. 86.

(b) Vnum tantum musculum esse, tenent omnes fe-
re Anatomici.

(c) Nasique interna foramina dilatare, dicit VALSAL.ib.

(β) ALBIN. §. 37: 4.

tiūm, ad uulæ latera, supra narium foramina.

III. Vbi cum pari suo simul agit, actioni *Affidæ*
tbyreo-staphilini (§. 78. III.) contraria efficit.

§. 82. Diu ante, quam egregius *VALSALVAE* tractatus in manus meas incideret, demonstravi musculum, sequenti canino aliquantum conformem, quem, ab origine, progressu, ac insertione sua adpello

TYMPANO-PETROSO-SALPINGO- PTERIGO-PALATINVM.

Hic oritur, loco, ouali musculo (§. 47.) opposito, ab osfe petroso, in cauitate tympani: inde exiens; ad latus ductus a palato ad aurem, (cuius membranosae carneaeque parti firmiter adhaeret), fit carneus; talisque pergit, donec ad asperum processum ossis cuneiformis, alae similem, tendinescat, supra quem reflexus tendo fibras dispergit supra membranam, uestientem foramina narium; ubi & coalescere uidetur cum coniuge suo, ab altero latere procedente.

Eleuando illam membranam, glandulas patatinas, quarum tot ingentes acerui supra illam adparent, comprimit. Eoque ipso multum augetur saliuæ secretio, quae tanti certe usus, masticationis tempore, pro molliendis duris osibus, uel aliis eiusmodi, quae communiter devorat illud animat, ut eo facilius in uentriculo disolui queant. Quin & (2) dilatare potest. tubam *EVSTACHIANAM*.

C A P V T X I X.

MVSCVLI CAPITIS, IN PARTE
ANTICA, VT ET LATERALI
COLLI, SITI.

Caput a quovis latere duodecim habet musculos: quorum quinque adparent in nominato situ corporis: ceteri vero, cadaverre prono.

§. 84. MASTOIDAEVS.

- Origo.** I. Oritur, (1) tendineus, ac quandoque paullulum carneus, a parte superiore *os si pectoris*: (2) carneus, a dimidia *clavicula*, ubi finistro. illi osi contigua. (a)
- EVST. T. 32. in l: c: u- trimque. Insertio. 2. EVST. T. 31.** II. Inseritur, (1) forti crassoque tendine, apici, siue parti anteriori *procesus mastoidaei*: (2) expansione ampla, tendinea, oblique de currente sursum retrorsumque, reliquo illi procesui, ut & uicino *osi petroso* extrinsecus, prope *futuram*, Δ *Graecorum referentem*.

Actio. III. Vnus, caput in oppositum latus agit: uterque vero simul agens, caput flectit anterorsum.

In cane ipse est origo acuta, tendineo-carnea, ab osi pectoris superiore parte, unde ascendens abit in crassum uentrem, cum pari suo, in dimidia asperae arteriae altitudine, confluentem: post recedunt ab inuicem; quo quis, obliquus decursu, ad insertionem suam properante, quae

(a) In cadaueribus quibusdam origines; hae duae ab inuicem separari possunt, usque ad dimidium fere musculi: ut ubique expressit EVSTA. in Tabb. suis.

(a) ALBIN. §. 29. 4.

duplex; altera, tendine terete, in marginem cavitatis, quae post meatum auditorium ossium: altera autem, tenui ac membranaceo, in partem lateralem ossis occipitis.

§. 85. RECTVS INTERNVS MAIOR.

I. Oritur, tot geminatis tendinibus, ab *Origo*, apicibus anterioribus procesuum transuersorum *vertebrarum colli*; *tertiae, quartae, quinta et sextae* (α). *Inde autem mox fit car-* *nistro.* *(b).*

II. Inferitur procesus anteriori *ossis occipi-* *tis*, prope eius coniunctionem cum *osse multiformi*. (β).

III. Caput flebit antrorum. *Actio.*

In cane oritur tendineo-carneus a parte anteriore, ac interiore procesuum transuersorum omnium colli, primo excepto, ad cuius partem intrinsecam, inter adscendendum ad caput, reflectitur, donec inseratur fosulae, quae in osse occipitis.

§. 86. RECTVS INTERNVS MINOR COVVP:

I. Oritur, carneus, a parte anteriore corporis primae *vertebrae colli*. (α)

II. Inferitur, prope radicem tuberis *occipitis* (β), sub praecedenti (§. 85.)

III. Caput inclinat antrorum. *Actio.*

§. 87. RECTVS LATERALIS FALLOP:

I. Oritur carneus, a procesu transuerso

E 3 pri-

(α) ALBIN. §. 138.

(β) ALBIN. §. 22: 4.

(b) Incubit *musculo longo colli*.

(α) ALBIN. §. 125. 6. *extrinsecus.*

(β) Idem §. 23.

70 MVSCVL LI CAPITIS, &c.

primae uertebrae ceruicis. (γ) (c).

Insertio. II. Inseritur, cum os si occipitis, tum tempora-

ris, prope processum mammillarem. (δ) (d)

I. c. III Caput inclinat, uel slectit paullulum
in unum latus.

§. 38. MVSCVLVS, CAPVT CON-

CVTIENS.

Origo. I. Oritur, carneus, a processibus obliquis
colli uertebrarum, secundae ac tertiae (ε); inde
adscendit oblique retrorsum. (f)

Insertio. II. Inseritur prope radicem processus trans-

uersi primae uertebrae.

Actio. III. Caput concutit. Prima enim uerte-

bra, ope huius musculi, mota in unum la-

tus, motum illum necessario sequetur caput,

uertebrae illi per articulationem connexum.

In cane adhuc longe clarior adparet. In eo enim
oritur (ι) duobus carneis capitibus, ab antica
processuum obliquorum uertebrae colli secundae:
& tertio, a uertebra tertia: post ex illis origini-
bus conuentibus unus oblique adscendit
musculus, transuerso uertebrae primae processui,
inter leuatorem scapulae maiorem, & obliquum
inferiorem infixus.

(γ) ALBIN. §. 138. 6.

(c) Nonnihil supra foramen uasorum uertebralium;

prout eleganter habet EVST. T. XLI. F. XIII.

(δ) ALBIN. §. 21. 7.

(d) Margini foraminis, uenas iugulares internas per-

mittentis. Et in EVST. figuris citatis id adparet quam

optume.

(e) Aliis inter transversiorum muscularum primus ha-

betur.

(ε) ALBIN. §. 128.

(f) Cohaeret aliquando cum leuatore scapulae.

C A:

C A P V T XIX.

MVSCVL LI COLLI, IN ANTICA EIVS
PARTE COLLOCATI.

§. 89. **C**ollum, a quo quis latere, sex adcepit musculos, in *communes* & *proprios* distinguendos. Illi tantum inseruant colli *vertebris* mouendis: suntque *interspinales*, *intertransuersales*, & *intervertebrales*: hi autem tam caput, quam collum mouent. Illorum tamen omnium non, nisi unum par, conspici potest in hoc cadaueris situ.

§. 90. LONGVS.

I. Oritur, tendineo-carneus, a corporibus *Origo uertebrarum* quatuor, uel quinque, superiorum *dorsi*, a latere. (α)

II. Inseritur parti anteriori quatuor imarum *Insertio uertebrarum* colli, tot paruis tendonibus, su- EVST. pra eas carne tectis: tum *vertebrae tertiae*, 41. F. 13. tendine paruo: secundae longo, largoque; primae, magisterete angustiore, ac utrimque carneo (a): ut & quibusdam processibus transuersis colli prope eoram radices, totidem paruis tendonibus.

III. Collum in unum latus flectit unus: *Actio uterque autem id directe antrorsum agit.*

In cane uidetur quasi in tot distinctos, ope linearum tendinearum diuisus musculos, quot ipsi sunt uertebrae colli.

E 4

§ 91.

(a) ALBIN. §. 122.

(a) Duplex fibrarum est decursus: nam & duplex insertio; id quod adcuratissime habet EVST: h. c.: ubi unus, idemque musculus, in duos quasi diuisus, adaptaret. A latere succumbit *recto interno* (§. 85.), quod uideri potest in sinistro eiusdem figurae latere.

72 MVSCVLI MAXILLAE INFERIOR.

§. 91. *Scaleni ad thoracem* sunt referendi.

C A P V T X X .

MVSCVLI MAXILLAE INFERIORIS.

§. 92. **M**axilla inferior mouetur a quinque propriorum musculorum paribus, unoque, ipsi cum gena, aliisque, communi: nempe *quadrato genae*, qui πλατυμα μυιδες GALENO; iam descriptio (§. 43.)

§. 93. TEMPORALIS.

Origo. I. Oritur, principiis carneis, (1) ab antevestimentum ac inferiore parte ossis verticis, a latere:
T. 33. (2) a tota parte squamosa ossis temporum:
(3) a tuberculo, quod in parte laterali ossis frontis: & a processus eiusdem exteriorie parte: (4) a parte ossis mali, quae intrinsecus, cum illo processu coit: & (5) a superiore parte processus lateralis ossis multiformis. (a) Musculum huncce inuoluit membrana tendinea singularis, quae, ab illis ossibus enata, superiori ac semicirculari musculi huius parti natales suos dat, supraque illam procedens, angustatur, tandemque toti ossi iugali, ut & adnexae parti ossis frontis inseritur. Musculum hunc, ubi ea agit, deprimit: sicque ipsi robur addit. Illa uero remota, occurruunt perpaucæ, tenues ac carneaæ fibrae, largo, medioque huius musculi tendini, praecise, ubi

(a) ALBIN. §. 71.

ubi sub osse iugali decurrit, (3) insertae. EVST.
Tendinis huius latus internum, quod ex plu- T. 41. F.
ribus minoribus, arête unitis, compositum 4.
adparet, uestitur quasi longe pluribus carneis
fibris, ne a duritie uel asperitate subiectorum
ossium offendit possit. Post descendit, tendi-
neus ac carneus, ad bina latera *fulci*, qui in
antica *procesfus coronoidis*.

II. Inseritur (1), tendineus, illius *procesfus Insertio*.
superiori parti, illum, uaginae instar, inclu-
dens, ab antica eius parte usque ad ultimum
fere *dentem molarem*: (2) *procesfus dicti par-*
ti posticæ, usque ad eius collum. (3)

III. Maxillam inferiorem eleuat. *Actio.*

Plures obseruationes de huius musculi fa-
brica, una cum aliis, communicabo alias.

In cane est ualde crassus ac ualens: quae ta-
mam eius magnitudo a crassitie originis praeci-
pue dependet. Oritur carneus a tubere occipitis,
ab eminentia, uel spina, quae inter bina ossa
uerticis, & aliquantum ab osse frontis, ad-
baerescens ligamento cartilagineo, quod superio-
rem orbitæ partem, ubi os debiscit, defendit.

§. 94. MASSITER.

I. Oritur, tribus capitibus, carneis ac ten- Origo.
dineis, in diuersa abeuntibus. EVST.

Primum procedit ab osse maxillari, ubi T. 28. 32.
ossi mali iungitur (α), & ab omni margine 41. F. 1. 3.
ultimo memorati ossis, qui malam genae
constituit. (β)

Secundum uenit ab ossis mali processu, ut
E 5 &

(α) ALBIN. §. 93. 11. 12.

(β) ALBIN. §. 110. 5.

(γ) ALBIN. §. 79. 3.

(δ) ALBIN. §. 93. 6. 7.

74 MVSCVLI MAXILLAE INFER:

& anteriore parte *processus ossis squamosi*. (γ)

Fibrae horum capitum sese decussant. (a)

Tertium descendit ab omni interno *os sis iugalis* margine, facillime a prioribus separandum.

*Infervio.
EVST.
l: c:*

II. Priora duo capita inferuntur parti inferiori externaeque maxillae inferioris, ab angulo eius usque ad eius fere medium: Tertium finit, tendineo-carneum, in omne exterius latus *processus coronoidis*, ut & maxillae inferioris ceruicem.

Allio:

III. Maxillam eleuat: eamdemque, ope descriptae decussationis, retrorsum antrorumque mouet, ut eo melior fiat masticatio, alimentorumque contritio. (b)

In cane nascitur a maxima parte ossis iugalis; &, forti tendine, a tubere, quod in superiore maxilla, paullulum supra dentem molarem penultimum. Et inseritur processus aspero, qui in angulo inferioris maxillae, infra condylum eius.

§. 95. DIGASTRICVS.

*Origo.
EVST.
T. 32. 35.* I. Oritur, tendineo-carneus, a lateribus ingentis *sulci*, exsculpti ad radicem *processus mammillaris*, intrinsecus. (c) (α). Tendo huius medius pertransit nonnumquam *stilo yoidaeum* (§. 53. NB.); semper autem lig-

(γ) ALBIN. §. 29. 1.

(a) Fibrae exteiiores oblique retrorsum feruntur: uti ubique habet EVST.: inferiores autem oblique antrorum.

(b) Ab hoc pendet enormis illa uis, quam, inter mordendum, exercent uoracissima animalia quaeque: qui & gibbum illorum dependens os efficit.

(α) ALBIN. §. 29. 4.

(c) Errat VESAL: igitur, dum a *processu filiformi* scribit

mentum, ab *osfe yoidis* procedens, (d) cui *osfi*, praeter ea, fibris tendineis adligatus est.

II. Inferitur, tendineus & carneus, margini inferioris maxillae, prope eius *commis- suram*, supra *mylo-yoidaeum* (§. 51. I.) (e).

III. Vterque, maxillam inferiorem deorsum dicit, adiutus *latissimo colli* (§. 43. III.) (f); unus autem illam mouet extrorsum, in unum latus.

In cane tantum unus ipsi uenter. Est nempe totus crassus largusque, oriundus carneus, fibris tendineis interspersis, ab procesu acuto *osfeo*, inter procesum mammillarem & occipitis tuber medio; insertus amplius circa maxillae medium.

§. 96. PTERIGOIDAEVS INTER- NVS. (g)

I. Oritur (1) tendineus ac carneus, ab interiore ac superiore parte alae maxumae processus *aliformis* (α), omne medium spatium inter binas alas tenens: (2) ab parte *ossis patenti*, illis *alis* interposita. (β)

H.

(d) Inde determinatur eius *actio*: alias enim tantum capita illius maxillae ullaide in finis illos egisset. Elegantia habet COVVP.

(e) Notat VVINSL:, prope insertionem suam, illos nonnumquam sibi mutuo dare fasciculos, qui sese decussent.

(f) Firmata uero per adductores suos maxilla, os yoidis, ipsique nexa, adtollit: sicque agit in deglutitione: hinc deglumentibus os clausum: ut eleganter ratiocinatur VVINSLOVV.

(g) Aliis, ab actione uocatur *masster internus*; VESALIO uero *in ore latitans*. Est autem situ exterior: sequens autem est interior. Ab origine uero sua *externi* & *interni* dicuntur.

(α) ALBIN. §. 37. 5.

(β) ALBIN. §. 96. 3.

76 MVSCVL MAXILLAE INFER:

Insertio. II. Inferitur inferiori parti maxillae inferioris, prope huius angulum intrinsecus.
EVST.

l. c. III. Vnus, maxillam in unum latus agit:
Altis. uterque uero, simul contractus, inuit temporalem (§. 93. III.)

§. 97. PTERIGOIDAEVS EXTER-NVS FALLOP:

Orig. I. Oritur, dupli, distinctoque principio,
EVST. (1) tendineo-carneus, a margine alae exter-
T. 41. F. nae siue largissimae *procesus pterigoidis*, ut &
E3. a parte *ossis maxillaris*, illi connexa: (2) car-
neus, a duabus, uel tribus asperitatibus in
processu laterali *ossis multiformis* (α), prope
foramen, transmittens uasa sanguinea, aliaque,
ad oculum; ut & a portione *ossis squamosi*,
prope sinum (β), qui maxillae capitulum ex-
cipit.

Insertio. II. Inferitur sinui, qui in collo *procesus*
EVST. *condyloidis* intrinsecus. Fibrae autem quae-
dam eius suprascandunt membranam, quae
cartilaginem mobilem illi osi adnectit. (γ).
Quin & adcipit illa cartilago fibras quasdam
carneas a temporale (§. 94.), ac *masiterte*
(§. 94.)

Altis. III. Maxillam inferiorem; ut & superio-
ris dentes, protrudit antrorum.

§. 98. Quum uterque musculus (§. 96. 97.)
in cane ab eodem procesus aliformis latere ori-
atur, a diuersa eorum magnitudine, priorem
(§. 96.) dicam maiorem; posteriorem (§. 97.)
uero minorem.

(α) ALBIN. §. 51. 52.

(β) ALBIN. §. 30. 1.

(γ) ALB. §. 30.

C A.

CAPUT XXI.

MUSCULI THORACIS, IN ANTICA
HVIVS PARTE CONSPICVI,
CORPORE SVPINO.

§. 99. Respiratio perficitur alterna caui thoracis dilatatione, alternaque eius contractione. Duplicem hunc tam necessarium motum edunt praecipue tredecim musculorum paria. Nonnulli horum costas sursum, extrorsumque ducendo, in inspiratione, pro admittendo intra pulmones spiritu, augent capacitatem thoracis: alii illam minuunt, deprimendo costas, pro expellendo e pulmonibus aëre alii tandem utrique fini succurrunt, ut *diaphragma*. Musculi uero illi omnes uel thoraci soli proprii, uel ipsi cum aliis partibus communes sunt. Ita *serrati antici* mouent quoque *scapulas*; *scrolumbi* extendant dorsum; & *scaleni* collum agunt scapulam, siue, primam costam uersus.

§. 104. SCALENVS.

Hic in quatuor distinctos musculos dividipo est.

I. Primus, hoc est, galae proximus, orig. tur tendineus a processibus transuersis colli, quarto, quinto & sexto.

II. Inseritur, tendineo-carneus, lateri su- *Insertio.*
periori primae costae, prope eius cartilagi- *EVST.*
nem. *T. 38.*

I. Secundus exit e processibus transuersis *Origo.*
colli; secundo, tertio, quarto, quinto ac sex- *EVST.*
to; totidem tendinibus. *T. 38. 39.*
F. 1.

II.

78 MVSCVL LI THORACIS, &c.

Insertio.
EVST.
l: c:

Origo.

Insertio.

EVST.

T. 37. 39.

F. I.

Origo.

Insertio.

Agio.

II. Inseritur costae primae; fibrae tamen quaedam eius supra *scalenum* quartum disperguntur.

I. Tertius oritur a processibus transuersis ceruicis, quinto ac sexto.

II. Inseritur margini superiori costae secundae.

I. Quartus procedit a duobus infimis colli transuersis processibus.

II. Inseritur costae primae, prope huius articulationem cum *uertebra*.

III. Omnes, costas eleuando, thoracem augent. (b)

Musculi hi in cane differunt ab humanis, tam numero, quam insertione. Tres enim tantum horum habet: primusque eorum, siue, omnium maxime internus, inseritur costae primae: secundus, siue medius, qui largus, carneus ac tenuis, quintae, siue sextae, costae, si deorsum uersus numeraueris.

§. 101. Quod *GALENVS, VESALIVS,* & ceteri, habuere pro superiore parte uel insertione recti abdominis (§. 5.) in simiis, canibus, aliisque; id detexi uerum esse musculum, oriundum carneum, a costa prima, qui, postea tendinescens, inseratur ossi pectoris, sub recti tendine, fibris horum sese decussantibus. *Hunc uoco MVSCVLVM, IN SVMMO THORACE SITVM.*

§. 102. *SVBCLAVIVS.*

I. O.

(b) Tuimque ceruix per alios musculos firmata sit, necesse est: collum potius uarie flectunt: id enim primis duabus costis longe mobilius est.

I. Oritur (1) tendineus, a *clavicula* (α), *Origo*:
praeceps ad eius connexionem cum *scapulae* *EVST.*
processu coracoide, inter duo ligamenta, ab T. 32. &
illo processu ad *claviculam* euntia, medius: 35.
(2) a radice dicti *processus* (β), firmissime ad-
haerens ligamento, inter hunc *claviculamque*,
medio. Tum illico fit carneus, adhaerescit-
que toti inferiori parti *claviculae*, ad cuius
extremitatem declinat oblique, fitque tendineus

II. Inseritur in superiorem partem primae *Insertio*:
costae, prope ligamentum, illi connectens *EVST.*
claviculam. l: c:

III. Eleuat costam primam. (b) *Ajus.*

Hunc canis non habet.

§. 103. INTERCOSTALES.

I. Oriuntur a margine inferiore cuiusuis *costae superioris*: (c) *Origo*:
EVST.

II. Inseruntur margini superiori cuiusuis *costae inferioris*. T. 24. 33. *Insertio*:
EVST.

Hoc est; EXTERNI procedunt oblique, l: c:
a parte postica antrorum: INTERNI a par-
te anteriore posteriora versus; ut ita horum
fibrae se mutuo intersecant, litterae X in-
star. (d)

III.

(a) ALBIN. §. 264.

(b) ALBIN. §. 260. 2.

(c) Illa uero *clavicula* longe fixior; cur ergo non
hanc potius paullulum deprimet? Falso ergo ille mus-
culus quibusdam & habetur, & dicitur, *intercostalis*
primus. Si uero *costae* illi ab actione eius aliquis u-
sus, illam sene figet in profunda inspiratione. Sed &
efficit idem, ne connexa illi *omoplata* cum *brachio*
nimis retrorsum agatur. Hoc enim contingit illico,
musculo illo dissecto. Vid. in primis SPIGEL. L. IIII,
C. IX.

(d) Et aliquando ab ipso *costae* latere.

(e) *Externi* non pertingunt ad *es pectoris* usque: ibi
ergo soli *interni* conspicuntur. V. *EVST.* l: c:

1209

Ajto.

III. Hi omnes ampliant thoracis caudum. (e)

§. 104. TRIANGULARIS.

*Origo.*1. Oritur carneus, ad pauculum tendineus, a tota longitudine *cartilaginis ensiformis*, lateraliter: ut & a margine inferioris partis ossis pectoris: unde fibrae eius adscendunt oblique sursum atque extrorsum.*Insertio.*

II. Inseritur cartilaginibus costarum ueranum, quintae, quartae ac tertiae, prope eorum coalitiones cum ossibus.

Ajto.

III. Deprimendo costarum illarum cartilagine, thoracis cavitatem contrahit.

In cane musculus hic longe amplior est, quam in homine; nam & simile uero, musculos hosce promouere plurimum excretionem seri superflui de sanguine huius animalis; quod in homine exportatur per ductus excretorios glandularum miliarium cutis, quibus distituitur canis: uidemus enim, cani defeso, siue, cui auctus sanguinis motus, ubi iacet, uel, currit, exserta lingua, ac respiratione, quam profundissima, multum excerni saliuae.

§. 105. DIAPHRAGMA (f).

Duo

(e) Dignum memoratu arbitror, *intercostales*, agentes, contra omnium muscularum genium, non fieri breuiores, sed longiores potius: idque ualere praecipue de iis, qui inter costas levandas, hoc est, inferiores collocati. Si enim costae, ubi levantur parallelum ubique seruant; necesse est absolute, musculi intercostalis originem remoueri aliquantum ab insertione. Id debemus HAMBERGERO, Jenensi: quod demonstrat singulari machina, eum in finem constructa. Demonstratumque in *Autor: Erudit: T. I. suppl: internos in inspiratione agere id, quod in expiratione interni: & contra.*

(f) De hoc solus bene scripsit C. BARTHOLINV^S, post-

Duo id componunt musculi,

Superiori origo duplex carnea, ab extremitate *cartilaginis ensiformis* lateraliter, a parte *VESAL.*
cartilaginis costae septimae; a margine inferiore *cartilaginum costarum notharum omnium*,
& ultimae parte ossea. Omnes inde enatae
fibrae feruntur recta deorsum; a costis uero
prodeentes, uadunt oblique introrsum.

Inferioris uero origo est, in quo quis latere, *Orig.*
quadruplex: Oritur nempe (1) carneus, a
latere *uertebrae primae lumborum*: (2) tendi-
neus, a parte anteriore *uertebrarum*, secundae,
tertiae, & quartae quandoque. Tendo huius,
uix, ac ne uix quidem, separari potest a par-
te quadam sui paris ab altero latere: (3) ten-
dineo-carneus a latere *uertebrae secundae*, &
persaepe adhuc a tertia, & singulatim qui-
dem in uno latere: (4) tendine tenui, a radice
procesus transuersi *secundae lumborum uerte-
brae*. Hanc inter originem, & ultimam cos-
tam, adscendit *triangularis* (§. 104.). Origines
descriptae confluunt in tendinem medium.
Hoc iam *diaphragma* in parte tendinea perfo-
ratum est ab *uenae cava inferiore*: inque
carnea superioris musculi, a descendente *sto-
macho*, & *pari uago*. In interuallo, quod in-
ter duas adpendices tendineas, uti eas adpel-
lant, descendit arteria magna, & adscendit
ductus thoracicus ab *receptaculo chyli*. Adpa-
ret quoque fisura, illos inter tendines cuius-
uis lateris, & primae *uertebrae lumborum*

F cor-

post STENONEM. Bona uero eius figura adhuc nul-
libi: quae uero & difficillima; nam nec ulla habetur a
parte, quae thoracem uersus.

82 MVSCVL LI THORACIS, &c.

corpus lateraliter, per quam descendunt *nerui intercostales*, adscenditque, in latere dextro, *uenae sine pari*, e *vena cava*, infra *emulgentem*, enata. Tandem, inter adhaesionem ad latus memoratae *vertebrae*, eiusque processum transuersum, occurrit arcus species, munita margine tendineo, sub quo pars superior musculi *versor*, proueniens ab ultima *vertebra dorfi*; & tendo *quadrati lumborum*, ad insertionem suam properans.

Actio.

In inspiratione, superior eius superficies, contracta, fit planior: inde ergo cauum *thoraci* maius, pro explicandis facilius ab aëre pulmonibus, comprimendisque *visceribus abdominalibus*, quo chylus propelleretur &c. In exspiratione autem superficies eius, thoracem versus, fit conuexa; inde imminutus thorax spiritum expellit foras.

In cane inferior diaphragmatis musculus oritur quatuor tendinibus, duobus paruis, & totidem longis.

§. 106. COSTARVM DEPRESSORES PROPRII COVVER:

Origo.

I. Oriuntur, tendinei, a parte superiore costae, prope eius articulationem cum processu *vertebrae* transuerso. (α).

Insertio.

II. Inde abit quisque in largum tenuemque uentrem, qui, adscendens oblique supra costam unam, subjectus *membranae succingenti costas*, inferitur costae, illi superne proximae.

Tales musculi sunt decem, expansi omnes supra internam costarum partem, ab *postica usque anteriora*.

(α) ALBIN. §. 171.

MVSCVL VESICAE VRINAR: 83

usque ad medium earum fere.

III. Deprimunt costas.

Actio.

Quum hosce ante aliquod tempus detegret COVVPER, obseruationem hanc communicauit mihi: inde, ab usu, *depressores costarum proprios* illos nominaui.

C A P V T XXII.

MVSCVL VESICAE VRINARIAE.

Vesica urinaria duos habet musculos.

§. 107. SPHINCTER. (a)

Hunc constituunt paucae, paruae, orbiculares, carneae, fibrae, quae, externae vesicae membranae succumbentes, collum illius cingunt.

§. 108. DETRVSOR VRINAE.

Hic secundam urinariae vesicae membranam format cui fibrae musculares diuersa- rum directionum: quae, contractae, aperiunt vesicae collum, urinamque, ingenti ui, ex- primunt.

(a) De hoc & sequente musculo, euoluatur MOR- GAG. epist. *Anatom.* I. n. 60. 6r.

F 2 C A.

C A P V T XXIII.

MVSCVLI ANI.

§. 109. Fini *intestini recti*, quem *anum*,
sive, *podicem*, vocant, sex pro-
spiciunt musculi; duo nempe paria, *leuato-*
res dicta; & duo singulares, qui *sphincte-*
res.

§. 110. LEVATOR MAGNVS, uel,
INTERNVS.

Origo.
EVST.
T. 37.

I. Oritur, (1) (a) ab *osse pubis*, inter eius
commisuram; (α), & cavitatem, quae ipsi
cum *osse ischio communis*, medius: (2) a ten-
dine, *marsupiali* incumbente; & (3) ab *ossis*
ischii acuto procesu (β): quem inter & infe-
riorem partem *ossis coccygis*, adcreuit *muscu-*
lo coccygao, eadem cum illo membrana te-
ctus. Ad posteriora *intestini recti* concrescit
cum pare suo: sique ambo illud undique
ambiant, illum si exceperis locum, ubi illi
prostatæ ac bulbis *urethrae* adhaerent. (b)

II. Inseritur *sphincteri vaginali*: pars autem
suprema eius firmiter adfixa *ossi coccygis*.

III. Excrementis electis, leuat *anum*;
eumque (2) ex parte, claudit: (3) facit, ne
illud intestinum nimis delabatur, quod sem-
per contingit, quoties fibrae eius relaxantur in
παρελυσι. (e)

Ante,

(a) Haec, & tertia origo, diuersum habent fibrarum
decursum, sese post decussantium.

(α) ALBIN. §. 186. 4.

(β) ALBIN. §. 190. 4.

(b) Fibras quoque impertit *prostatae*.

(c) Docet contemplatio, illum uiam aperire egres-
tis foecibus.

Ante, quam in cane inseratur, in tres, uel quatuor, uidetur diuisus partes, quarum in quois latere una rectum adtollit, caudae inserta; haec enim, excretione foecum peracta, in illo animali deprimitur.

**§. III. LEVATOR PARVVS, siue,
EXTERNVS RIOLA: (d)**

I. Oritur, tendineus & carneus, a tubere *Origo ossis ischii* (a).

II. Inde decurrit per transuersum, donec *Insertio* inseratur *sphincteri ani interno*, prope *urethrae* bulbum.

III. Iuuat descriptum (§. 110. III.) *Aetio.*

Hic deficit in cane.

**§. 112. SPHINCTER EXTERNVS,
uel, CVTANEVS.**

Hic, inter cutem ac pinguedinem situs, BIDL. cingit *podicem*, ad unius pollicis latitudi- T. 47. F. nem. ^{2.}

**§. 113. SPHINCTER INTERNVS,
siue, VAGINALIS.**

Fibrae huius carneae circumeunt inferio- EVST. rem *recti intestini* finem, ad latitudinem unius T. 10. F. circiter pollicis, cohaerentes antrorum (e) ^{2. 3.} T. 36. cum *adceleratore urinae* (§. 15.); posterius ^{& praeci.} pue 37. uero cum *leuator* (§. 110.).

II. Claudendo *recti* finem, impediunt inuo- *Aetio.* luntariam *foecum* excretionem.

In cane non necessum fuit, ut fibrae circula-

F 3 res

(d) Hic quandoque, sed raro, ab uno abest latere.

(a) ALBIN. §. 188.

(e) Illa, antrorum, trianguli specie, elongata pars, singularis RIOLANO habita est musculus, qui *anterior ani*. LITFRE autem illam dixit *dilatatorem urethrae posticum*.

res per tantam altitudinem cingerent recti extremitatem, ut in homine; nam & in illo, cuius corpus horizonti parallelum, non est tanta foecum aluinuarum pressio, neque tantum earum pondus; quantum quidem in erecto homine.

C A P V T XXIII.

MVSCVLI SCAPVLAE.

§. 114. **S**capulam agunt tria propriorum musculorum paria, & duo, ipsi cum thorace communia, quae faciunt ferrati antici.

§. 115. TRAPEZIVS, uel, CVCVLARIS.

Origo. I. Oritur (1) crasco, breuique tendine, a parte inferiore eminentiae, quae in osfe occipitis, posteriora uersus (2), & gracili membra nofo, complexum ac splenium aliquantum integente, ab aspera linea, quae ibi loci ab occipite versus processum mamillarem extenditur: tum (2) tendineus, a spina ultimae colli uertebrae, spinisque omnibus dorfi, binis ultimis exceptis. Ab osfe occipitis usque ad ultimam uertebrae colli spinam ita cohaeret pari suo alterius lateris, ut ab illo separari nequeat. (a)

GALENVS musculum huncce in duos distinxit; superiorem scilicet, & inferiorem.

Illum

(a) ALBIN. §. 21. 4.

(a) Post separati ab inuicem procedunt: mox rursum, ad ultimam suam originem usque, coituri.

Illum dixit trapeziam: hunc sequentes Anatomici adpellarunt *cucullam*: unde ambo communiter *cucullares* uocantur.

II. Inseritur (1) carneus, largiori ac pos- *Insertio.*
ticeae claviculae parti: (2) tendineo carneus, di- *EVST.*
midio summi humeri: & (3) aliquantum ten- *l: c:*
dineus, toti fere *spinae scapulae*. (β).

III. Triplex fibrarum directio varie quo- *Actio.*
que mouet *scapulam*: rectae enim illam recta
retrorsum agunt: oblique descendentes, illam
oblique ad tollunt: & oblique ad scendentes,
illam oblique deorsum retrorsumque ducunt.

In cane suprema ipsi origo a toto ligamento
colli; quod infra leuatoris humeri proprii ori-
ginem: pars uero eius, cuculæ similis, exit e-
dorsi uertebris, circa illarum medium: series
tandem fibrarum, scapulam recta retrorsum
mouens, coit, ope tenuis membranae, cum su-
prema huius musculi parte, cui trianguli figura.

Quum canem deficiat clavicularia; eidem ne-
que inseri potuit hic musculus.

§. 116. ELEVATOR, uel MVSCVLVS PATIENTIAE.

I. Oritur, carneus, a processibus trans- *Orig.*
uersis uertebrarum colli, primo, secundo, ter- *EVST.*
tio, & quarto nonnumquam, totidem distinc- *T. 36.*
tis fasciculis, postea illico coeuntibus. *VESAL.*
T. 12. G.

II. Inseritur carneus *scapulae baseos* parti, *T. 13. Q.*
inter spinam eius, superioremque angulum, *Insertio.*
mediae. (α). *EVST.*
T. 29. &

III. *Scapulam sursum dicit, paullulum-* *l: c:*
que antrorsum. (b). *F 4* *In* *Actio.*

(α) ALBIN. §. 259. 1. 2.

(β) ALBIN. §. 257. 7.

(b) Firmata scapula, collum flectit: & retinet porre-
scapulam, ne nimis deorsum feratur.

In cane eleuatur scapula a duobus musculis, quorum unus est.

LEVATOR MAIOR, sive, ANTERIOR, oriundus carneus a largo procesu transuerso primae colli uertebrae; insertusque in superiorem partem spinae scapulae, prope eius finem, quae in homine summum humerum constituit.

Alter, est LEVATOR MINOR, uel, POSTERIOR, oriundus tendineus ab occipite, prope eius spinam; qui, angustatus descendens ad longam rhomboidis portionem, inseritur, tendine exiguo, basi scapulae, prope eius superiorem angulum.

§. 117. RHOMBOIDES.

Hunc semper reperi diuisum in duas partes carneas, membrana intermedia coniunctas.

Origo. I. Superior, sive, minor, oritur tendineus,
EVST. ab ultima spina colli, & aliquantulum a li-
T. 34. gamento colli, quod supra illam.

Insertio. II. Inseritur basi scapulae, partim supra il-
EVST. lius spinam, partim uero, & quidem maxumam
T. 29. & partem, infra eamdem.
l: c.

Origo. I. Inferior autem oritur tendineus a spinis
EVST. quatuor uel quinque superiorum uertebrarum
l: c. dorsi.

Insertio. II. Inseritur toti fere reliquae baseos sca-
EVST. pulae parti.
l: c.

Actio. III. Scapulam oblique sursum dicit, &
recta retrosum.

In cane oritur carneus a toto ligamento colli, qui, quo mage descendit, eo largescit magis, donec uniatur parti, uenienti a dorsi spinis, prope scapulae angulum superiorem.

C A P V T X X V .

MVSCVL LI THORACIS , ADPAREN-
TES, CADAVERE PRONO.§. 118. SERRATVS MAIOR ANTI-
CVS. (a)

I. Oritur, carneus, a tota *scapulae* basi in- *Origo.*
trinsecus (α), inter insertionem *rhomboidis* *EVST.*
 (§. 117. II.), & originem *subscapularis* me- *T. 36.*
dius, complicatus quasi circa duos *scapulae*
angulos (β).

II. Inseritur octo costis superioribus, totidem *Insertio.*
digitulis carneis. *EVST.*

III. Eleundo costas, dilatat *thoracem*: *Actio.*
 &, secundum quosdam, mouet *scapulam*, cui
 (uti uolunt) inseritur anterius ac inferne.

In cane erit *carneus*, a *quinque inferioribus* *processibus transuersis* *vertebrarum colli*,
totidem diuersis capitibus, & *tendineo-carneus*,
a septem superioribus costis. *Series fibrarum*
prima, uel *summa*, *descendit oblique ad inser-*
tionem suam in basin scapulae, intrinsecus. *Se-*
cunda, a *costis orta*, *adscendit oblique; inseri-*
turque haud tantum basi scapulae, sed &,
uastus carneusque, concauae illius parti. *Hic*
singulares cani scapulae motus efficit, pro ua-
rio fibrarum decursu; quin & cauet, ne sca-

F 5 pula

(a) *Varia de eius fabrica & actione, eaque plane*
singularia narrat VVINSL. in actis Paris.; diuidit eum
scilicet in tres masculos: unum medium, paruum:
duosque, longe maiores, extremos.

(α) ALBIN. §. 256.

(ϵ) ALB. §. 257. 6. 7.

90 MVSCVLI THORACIS, &c.

*pula exsiliat, uel eleuetur nimis, animali ille
stante, uel currente.*

§. 119. SERRATVS MINOR ANTI- CVS. (b)

Origo. I. Oritur, tendineus, a *procesu coracoide*
EVST. *scapulae* (α), inde autem mox fit carneus ac
T. 32. 35. largior.

Insertio. II. Inseritur, tendineo-carneus, marginibus
EVST. inferioribus costarum ossearum, tertiae, quar-
I; c: tae quintaeque. (c).

Aktio. III. Vel succurrit praecedenti (§. 118. III.);
uel mouet *scapulam* antrorsum.

Hic deficit in cane.

§. 120. SERRATVS SVPERIOR POS- TICVS.

Origo. I. Oritur, tendine largo tenuique, a parte
EVST. inferiore *ligamenti colli*, uel potius, ab unio-
T. 36. ne tendinea *spleniorum*: (2) ab *procesu* acuto
ultimae *colli uertebræ* (α), ac duobus, uel
tribus, supremarum dorsi (d) (3).

Insertio. II. Inseritur costis, secundae, tertiae &
VES. T. quartae; totidem singularibus fasciculis car-
II. F. neis.

Aktio. III. Eleuando costas, extendit *thoracem*.

§. 121. SERRATVS INFERIOR POS- TICVS.

Origo. I. Oritur, tendine lato & gracili, a spi-
EVST. nis duarum inferiorum *vertebrarum* dorsi (α),
T. 36. tot-

(1) Gallis uocatur, lingua sua, *pectoralis minor*.

(α) ALBIN. §. 260.

(c) Inseritur nonnumquam *dentatus*: uti hanc diuer-
sitatem quoque docuit EVST. I: c:

(α) ALBIN. §. 133. I.

(d) Vbi descendit, in medio multum tendinescit:
quia in praelo quasi collocatus.

(3) ALBIN. §. 132. 6.

(α) ALBIN. §. 132. I. 2.

totidemque, uel pluribus, superiorum lumborum (e).

II. Inferitur, carneus, marginibus inferioribus costarum trium, uel quatuor, inferiorum, raro tamen ultimae. *Insertio*: *EVST.*
l: c:
ita ab *obliquo* (§. 1.) remota, ut fines utriusque musculi per indentationem sibi immitti nequeant.

III. Costas, quibus inseritur, deprimit: *Astio*, uel, ad minimum, motum illarum deorsum uersus adcelerat.

§. 122. Prior (§. 120.) *in cane oritur*, tendine tenui, a parte inferiore ligamenti colli, eiusque extremo procesu acuto: ut & ab octo superioribus processibus dorsi; *insertus nouem supremis costis*, prima tamen excepta, totidem distinctis digitulis carneis. Tendo eius coit cum tendine posterioris (§. 121.); sicque constituunt, ut sic loquar, fortem, tendineam fasciam, quae, subiectos musculos *in situ* continens, eorum uim in immensum auget.

§. 123. SACROLVMBALIS.

I. Oritur, eadem cum *longissimo dorsi* origine, extrorsum tendineus, introrsum carneus, (1) a singulis supremis *spinis ossis sacri* (α), (2) a posteriore parte *spinae ilium* (β), (3) a *spinosis processibus* inferiorum *vertebrarum lumborum* (γ), & (4) ab illarum transuersis: pone radices eorum. (δ).

II.

(β) IDEM §. 131.

(e) Originem ibi eamdem habet cum *latisimo dorsi* huius tendo est exterior. *ferrati* uero musculi interior: quod obseruauit *EVST.* l: c.

(α) ALBIN. §. 143. 2. (β) *Idem* §. 191. 6.

(γ) *Idem* §. 131. (δ) *Idem* §. 136.

92 MVSCVLI THORACIS, &c.

Insertio. II. Inseritur, totidem longis tenuibusque
VES. T. tendinibus, quot sunt costae: & quidem sin-
gulo quoque, tertiae costae parti, ubi iam in-
curuari incipit, & altius, quam ubi a mus-
culo hoc secedit. Tendo tamen supremus,
qui & ultimus, finit in processum transuersum
imae uertebrae ceruicis. (f).

Actio. III. Deprimit costas.

§. 124. A superiore parte sex uel septem
costarum inferiorum procedunt totidem parui,
tenuium tendinearum, carnearumque fibra-
rum fasciculi, qui, paullulum progressi (g),
inseruntur interno *sacrolumbalis* (§. 123.) lateri.
**Hos dixit STENONIS MVSCVLOS, AD
SACROLVMBVM ADCESSORIOS.**

§. 125. **CERVICALIS DESCEN-
DENS DIEMERBR:** (h). p. 457.

Origo. I. Oritur, carneus. a processibus trans-
uersis *vertebrarum colli*, tertio, quarto, quin-
to & sexto.

Insertio. II. Inseritur costis, tertiae, quartae, quin-
tae, sextae ac septimae (i), *sacrolumbalem* (§.
123.) inter ac *longissimum dorsi*.

Actio. III. In inspiratione, leuat costas.

§. 126. **LEVATORES COSTARVM
STENON:** (l)

Hosce

(f) Tendines illos SPIGEL: *ansas* uocauit: suntque
tales tredecim.

(g) *Sacrolumbalis* tendines (§. 123. II.) decussant in
formam litterae X.

(h) Hunc plerique *sacrolumbalis* (§. 123.) partem ha-
bent.

(i) Collum potius flectit, illis costis longe mobi-
lius: ut ergo potius a costis oriatur, & uertebris illis
inseratur.

(l) *Intercostalibus* (§. 103.) illos adcentent alii.

Hosce *proprios* adpello, ut distinguantur a ceteris musculis, idem officium exsequenti-bus.

I. Oriuntur, tendinei ac carnei, a processibus transuersis *vertebrarum* dorsi (α). Inde feruntur oblique antrorsum, moxque.

II. Inseruntur lateri superiori costarum *Insertio omnium*, prima excepta.

III. Leuant costas, thoracemque ampliant: *Adia*. idque agunt omnium maxime: quum processus *vertebrarum* ipsis sint tot *hypomochlia*.

(α) ALBIN. §. 137.

C A P V T XXVI.

MVSCVL CI CAPITIS, CONSPICVI, CADAVERE PRONO.

§. 127. SPLENIVS. (α).

I. Oritur permultis, longis ac tenuibus tendinibus, a quinque superioribus spinis *vertebrarum* dorsi (α), & tendineus carneus que, ab ultima colli (β), totusque tendineus a *colli ligamento*; uel potius, tendines utriusque huius musculi uniuntur ibi inseparabiliter; ad secundam uero circiter colli *vertebram* secedunt ab inuicem, ut subiecti musculi pars quaedam uideri poscit.

II.

(α) Hoc titulo, duos musculos descripsit *Auctor*, quorum alter *capitis splenius* uocatur; alter *ceruicis*: duosque delineauit *EVSTACHIVS*: ut adparet e ci-tationibus.

(α) ALBIN. §. 132. 5. 6, (β) IDEM §. 133. 1.

Insertio.
EVST.
T: 29.

II. Inseritur, tendine simplici, procesui transuerso uertebrae colli secundae (γ): &, dupli plerumque, eiusmodi procesui primae (δ): & tendineo-carneus inferiori anteriorique parti *processus mammillaris* (ϵ): unde retrorsum fertur uersus *occiput*.

Adie.

III. Caput uersus posteriora dicit in latus unus: uterque uero, simul contractus, caput recta retroagit.

In cane inseritur in processum transuersum uertebrae colli primae, inque partem posticam lateralemque ossis occipitis. A parte postica intime coniungitur cum suo pari alterius lateris, ab processu aspero ultimae uertebrae colli usque ad occiput, unde ab iis descendit tenuis pellucensque membrana ad omne ligamentum colli.

§. 128. TRACHELO MASTOIDAEVS; siue; PAR TERTIVM FALLOP.

(b).

Orig.
EVST.
T. 30. in
finistro.

I. Oritur a processibus transuersis *uertebrae dorfi*, primae ac secundae (α), & a tribus uel quatuor imarum colli (β), totidem tendinibus tenuibus, qui, uniti, fat crasum uentrem formant, adscendentem sub *splen* i (§ 127.)

Insertio.
EVST.
T. 37.
l: c:
Atto.

II. Inseritur, tendine tenui, medio partis posterioris *processus mammillaris*. (γ)

III. Iuuat *complexum*.

Perfaepe adcipit fasciculum carneum, ali-
quani-

(γ) ALB. §. 138. 5.

(δ) IDEM l: c. 6. (ϵ) IDEM §. 29. 4.

(β) Hunc *lusum naturae* putat COVVP. p. 119.

(α) ALBIN. §. 137. 4. 5.

(ζ) IDEM §. 138. l. 4. (γ) Idem §. 29. 4.

quantum teretem, a longissimo dorsi.

In cane, ubi ad occiput finitur, sic unitur cum tendine splenii (§. 127.), ut ab eo separari nequeat.

§. 129. COMPLEXVS.

I. Oritur, tendineus & carneus, a sex uel *Orig.* septem superioribus processibus transuersis *EVST.* uertebrarum *dorsi* (c), omnibusque iis colli, *T. 37. 39.* totidem distinctis originibus; primae tamen excepto (β); quin & uidetur, nasci cum aliquo modo ab obliquis *colli* processibus (γ). Vbi adscendit, adhaeret spinae *ultimae colli uertebre* (δ), ut & ligamento, ab illa ad secundam eunte, ibique, pari suo lateris alterius relieto, decurrit oblique antrorum ad insertionem suam. (c)

II. Inseritur, carneus, *os sis occipitis*, inter *Insertio.* superiorem partem *obliqui superioris* & mar- *EVST.* ginem protuberantiae, quae in medio illius l; c: *os sis*, medius. (α)

III. Unus agens, caput paullulum inclinat *Aet.* in latus; uterque uero, caput extendit, uel recta retro mouet.

In cane oritur a quatuor superioribus processibus transuersis dorsi, totidem tenuibus paruisque tendinibus; ut β a quinque inferioribus colli, totidem diuersis capitibus, serrati (§. 119.) digitulos referentibus. Hae cunctae origines confluent in largum uentre, qui in tendinem, parti laterali occipitis,

pro-

(α) ALBIN. §. 137. 4. 6. (β) Idem §. 138. 1-5.

(γ) Idem §. 128. 2-4.

(δ) Idem §. 133. 1.

(c) In adicenu suo tendinescit hinc inde: quod & notauit *EVST.* l; c:

(α) ALBIN. §. 21. 1.

96 MVSCVL CI CAPITIS, &c.

prope eius tuberculum insertum, definit.

§. 130. RECTVS MAIOR.

Orig. I. Oritur, carneus, ab una *spinarum uer-*
EVST. *tebrae secundae colli* (α): inde, inter adscen-
T. 39. dendum, fit largior; adscendit autem non rec-
 ta, sed oblique, extrorsum; in duas quasi
 tenues portiones diuisus: quarum

Insertio. II. Intima inseritur *occipiti*, prope *rectum*
EVST. *lateralem*; altera uero, eademque largior, fi-
k c: nit, tendinea ac carnea, in idem os, sub *ob-*
liqui maioris parte.

Actio. III. Caput extendit, uel mouet posteriora
 uersus.

Hic in cane est duplex: prior, siue RECTVS MAIOR, procedit ab inferiore parte illius procesus: posterior, qui mihi RECTVS MEDIVS, ab superiore eiusdem spinae parte exit.

§. 131. RECTVS MINOR.

Orig. I. Oritur, pari suo arctissime adpresus,
EVST. angusto initio, a tuberculo, quod in medio
l: c: posticae partis primae *colli uerterbrae*. (α)

Insertio. II. Inseritur sat largus lateribus sinus, qui in
EVST. *occipitis osse*, ad magnum illius *foramen* (β).
l: c: Latus eius internum tegit alter *rectus*. (§.
 130).

Actio. III. Iuuat descriptum (§. 130. III.), in con-
 cutiendo caput posteriora uersus.

§. 132. OBLIQVVS SVPERIOR.

Orig. I. Oritur a procesu transuerso primae col-
EVST. li *uertebrae*. (α)

II.

(α) ALBIN. §. 133. 4.

(α) ALBIN. §. 135.

(β) ALBIN. §. 21. 4.

(α) ALBIN. §. 138. 6.

II. Inseritur, tendineus ac carneus, *osfi-*
bus, petroso ac occipitis, inter posticam pro-
cessus mammillaris partem (β), & complexum l: c:
(§. 129.), medius.

III. Mouet caput oblique, uel, per semi-
circulum.

Hic in cane praeterea est duplex: alter e-
nim musculus oritur carneus ab extremitate
processus transuersi primae colli uertebræ; alter
uero ab toto superiore margine eiusdem proces-
sus: uterque uero coire uidetur circa insertionem
suam in occiput.

§. 133. OBLIQVVS INFERIOR.

I. Oritur carneus a secundæ colli uertebræ *Origo.*
spina (α), & parte quadam corporis eius- EVST.
dem, uicina illi processui (β). l: c:

II. Inseritur primæ processui transuerso. *Insertio.*
(γ). EVST.

III. Idem agit, quod praecedens (§. 132. *Attio.*
 III.)

In cane oritur a margine longi processus spi-
nosi secundæ colli uertebræ.

(β) ALBIN. §. 29. 3.

(α) ALBIN. §. 133. 4.

(β) *Idem* §. 124.

(γ) ALBIN. §. 138. 6.

98 MVSCVLI COLLI POSTERIORES.

C A P V T XXVII.

MVSCVLI COLLI POSTERIORES.

§. 134. SPINALIS.

Origo. I. Oritur, copiosis tendineis carneisque fibris, a superioribus quinque transuersis processibus uertebrarum dorsi (α). Inde adscendit obliquus, sub complexo (§. 129.)

Insertio. II. Inseritur colli spinis, quintae, quartae, tertiae ac secundae (β), totidem paruis tendonibus.

Actio. III. Collum extendit, id mouendo recta retrorsum.

In cane maiori iure nomen suum tuetur hic musculus, comes quippe omnium colli spinarum; oritur enim ibi ab apice primae dorsi spinae, rectaque transit ad illum secundae colli uertebræ processum, firmiter adhaerens lateribus processuum omnium intermediorum spinosorum.

§. 135. TRANSVERSALIS.

Origo. I. Oritur, tendineus ac carneus, partim a processibus obliquis quatuor inferiorum uertebrarum colli (α); partim a spatio, inter illos processus atque transuersos medio (β). Est 4. F. 3. & 4. COVVP. uero tantum continuatio fibrarum muscularium, dorsi musculos cognomines constituerunt.

Insertio. II. Inseritur ad radices superiorum spinarum colli (γ); suprema uero insertio non est tantum

(α) ALBIN. §. 137. 4. 6.

(β) ALBIN. §. 133. 3. 4.

(α) ALBIN. §. 128. 3.

(β) ALBIN. §. 140. 4.

(γ) ALBIN. §. 133. 1. 3.

MUSCULI COLLIS POSTERIORES. 99

tum in secundae uertebrae spinam, sed & in eiusdem corpus, a latere (d).

III. Vterque, collum mouet recta retrorsum: unus uero; oblique retrorsum.

In cane inseritur corporibus uertebrarum colli.

§. 136. INTERSPINALES COVVAPE: p. 130.

I. Oriuntur, carni, a superiore parte cuius- *Origo.* uis duplicis spinae colli; primo excepto (α), ab COVVP. ipso primae uertebrae corpore oriundo (a) (β). F. 8. LL.

II. Inferuntur inferiori parti dictarum *spinarum omnium.* *Insertio.*

III. Acutos illos processus adducunt ad in- *Origo.* uicem.

§. 137. INTERTRANSVERSALES COVVPE:

I. Distantiam inter processus transuersos *Origo.* uertebrarum colli, maxumam partem bifidos, explet substantia carnea, ab inferiore proces- *Insertio.* su oriunda, insertaque superiori. (α).

II. Hi transuersos illos processus addu- *Origo.* cunt ad inuicem.

§. 138. INTERVERTEBRALES. ***

(b)

I. Oriuntur a corpore unius uertebrae, a late- *Origo.* re. (α).

G 2

II.

(d) *Idem* §. 124.

(α) ALBIN. §. 133. 2. 4

(a) Saepe uero uertebra quaedam caret tali muscu-
lo: ita, ut ab epistropheo transcat ad quartam, mus-
culo uero tali careat.

(β) *Idem* §. 125.

(α) ALBIN. §. 138.

(b) Hi uidentur ad priores (§. 137.) pertinere.

(α) ALBIN. §. 123-125.

Insertio. II. Inferuntur, oblique incedentes, parti posteriorae alterius uertebræ, quam proxime incumbentis.

Actio. III. Corpora uertebrarum adducunt, ad inuicem, paululumque in unum latus.

§. 139. Numerus paruorum horum musculorum (§. 136-138.) est re uera incertus, nam & in pluribus cadaueribus uariat. Ultimi uero (§. 138.), omnium (§. 136. 137.) tenuissimi, praecipue dantur conspicere supra posticam partem uertebrarum, primae secundaeque, ut & secundae ac tertiae.

§. 140. Musculi omnes (§. 136-138.) in cane sunt grandiores, quam in homine.

C A P V T XXIIX.

MVSCVL DORSI.

§. 141. **L**icit musculi, dorsi lumborumque uertebris incumbentes, uel pudente ita magno FALLOPIO, non uideantur esse, nisi tendinearum, fibrarumque carnearum ita uehementer, ac uarie, sibi inuicem intertextarum, ut, si non plane non, difficillime ad minimum separari possint, confusa indigestaque moles; nihil tamén minus, ubi sectioni incubui, semper eos demonstrauit, quippe in omnibus cadaueribus regulares, conformesque, in octodecim diuisos, nouem scilicet in quoquis latere positos; quorum unus ad thoracem pertinet, nempe *sacrolumbalis* (§. 123.); tres ad dorsum; & reliqui ad lumbos. GALENVS & DVVERNEY unum idemque putant; siue illos, quos *spinæ uerte-*

tebralesque vocant, pro uno pari habeas; siue eorum numerum, pro *uertebrarum* numero, augeas; ego tamen posterius multae confusio- nis causam agnosco; prius autem artifice in- dignum habeo.

§. 142. LONGISSIMVS.

I. Eamdem cum *scrolumbale* (§. 123. I.) *Orig.*
habet originem. *EVST.*

II. Inseritur processibus transuersis dorsi omnibus (α), & quidem singulis, tendine duplice; a quorum exterioribus lateribus secede- dent fasciculi plures carnearum fibrarum, qui- bus pauca filamenta tendinea interspersa, inserti illico in inferiorem marginem costarum plu- rimarum, haud procul ab illarum *tuberculis*. (β).

III. Extendit dorsi *uertebras*; siveque tran- *Actio.*
cum corporis tenet erectum.

A superiore huius musculi parte adscendit portio, teres, carnea, quae, ubi postea ten- dinescit, cum musculosa *trachelo-mastoidaci* (§. 128.) parte coit. (a).

§. 143. SEMISPINALIS.

I. Oritur, a processibus transuersis infi- *Orig.*
marum *uertebrarum* dorsi sex, vel septem (α), totidem singularibus tendinibus, inde mox fit carneus, rursumque tendineus; qualis

G 3 II.

(α) ALBIN. §. 137.

(β) ALBIN. §. 171.

(a) Mentio hic facienda *semispinati*, detecta per BIDL- LOO, vel potius a *longissimo* (§. 142.) separati, cuius pars habetur a COVPER. Exit nempe ad inferiora dorsi ex illo musculo, qua spinam dorsi spectat fibrarum carnearum fasciculus inde adscendit, abitque in tres, vel quatuor tendines, quibus mediarum nonnullarum dorsi uertebrarum spinis inferitur. EVST. T. XIX. BIDL. T. XXIX. K. Saepe abest.

(α) ALBIN. §. 137.

192 MVSCVL LI LVMBORVM.

Insertio. II. Inseritur omnibus superioribus dorſis spinis (β) ut & ultimae colli (γ).

Actio. III. Iunat sequentes.

§. 114. TRANSVERSALES DORSI
INTERIORES.

Origo. I. Oriuntur, cum tendinei, tum carnei, a superiore parte processuum transuersorum dorſi (α): post, omnes fiunt carnei, & ferruntur, supra proximam uertebram.

Insertio. II. Inseruntur spinis dictarum uertebrarum omnibus, prope earum radices.

Actio. III. In uno latere positi omnes si agant simul, dorſum extendunt oblique, id est, illud mouent in unum latus: utriusque autem lateris una contracti, uertebras dorsales extendunt, easdem mouendo, posteriora uerſus.

(β) ALBIN. §. 132. 6.

(γ) Idem §. 133. 1.

(α) ALBIN. §. 137.

(δ) ALB. §. 132.

C A P V T XXIX.

MVSCVL LI LVMBORVM.

§. 145. Ad lumborum uertebras mouendas quinque obſeruantur musculorum paria.

§. 146. SPINALIS COVVPE: p. 135.

Origo. I. Oritur, tendineus & carneus, uti *sacro-lumbalis* (§. 123. I.) & *dorsi longissimus* (§. 142. I.), ab *sacri osis* superioribus spinis simplicibus. (α). II.

(α) ALBIN. §. 143. 2.

II. Inseritur, tendineus, spinosis processibus *uertebrarum lumborum omnibus.* (β).

III. Hasce uertebras extendit. *Aetio.*

§. 147. TRANSVERSALIS LUMBORVM; uulgo SACER.

I. Oritur, carneus, ab obliquis processibus *uertebrarum lumborum.* (α) (a). *Origo.* EVST.

II. Inseritur prope radices spinosorum processuum illarum (β) T. 39. EVST. l. c.

III. *Vertebras lumborum eodem mouet modo, quo transuersales,* ($\S. 144. III.$) illas dorsi agunt. *Aetio.*

§. 148. QVADRATVS.

I. Oritur amplius, tendineo-carneus, a posteriore parte *spinae ilium* (α). *Origo.* EVST.

II. Inseritur processibus transuersis omnium *uertebrarum lumborum*, praeter ultimum (β): *Insertio.* costae primae: &, paruo tendine, sursum re- T. 39. & 38. EVST. pente sub *diaphragmate* ($\S. 105.$), ultimae l. c: dorsi *uertebrae*, a latere. (γ).

III. Lumbos in unum latus mouet: uter- *Aetio.* que autem *vertebras* flectit recta antrorsum.

In cane oritur a spina ilium intrinsecus, ascendensque cohaeret cum processibus transuersis lumborum omnibus: tum, ingressus thoracis cauum, finit in decimam uel nouam uertebram,

G 4

(β) ALBIN. $\S. 131.$

(α) ALBIN. $\S. 27. 2. 7.$

(a) Eundem quoque oriri ab *osfe sacro* notat ALBIN.

$\S. 144. l. c.$

(β) ALBIN. $\S. 131.$

(α) ALBIN. $\S. 191. 6.$

(β) ALBIN. $\S. 136.$

(γ) ALBIN. $\S. 122. 2.$

bram, *desuper numeraueris.*

§. 149. A procesibus transuersis, quarto, tertio, & secundo nonnumquam, nascuntur totidem parui musculi, coeuntes cum interno quadrati (§. 148.) latere, quod cauum *abdominis* respicit.

§. 150. ΨΟΑΣ PARVVS RIOLA:

Origo.

EVST.

T. 38.

Insertio.

Agio.

I. Oritur, carneus, a supra lumborum uertebra, a latere. (α).

II. Inseritur, tendine longo, plano ac tenui, illi *os si pubis* parti, quae cum *osse ilium* committitur (β).

III. Succurrit *recto* (§. 5. III. 2.), in eleuando *pubis os*, ut quando propria ui surgimus decumbentes, uti scribit COVVER p. 180. sed & (2) lumbos antrorsum flectere potest: tum uero origo eius trahatur ab *osse pubis* necessum est, ac insertio sit firmata in illis uertebris.

Hic in humano corpore abest saepenumero: in canino uero numquam, ubi ortum dicit a corporibus quatuor imarum uertebrarum dorsi, quarumdamque superiorum lumborum, totidem paruis tendinibus, a latere: carneus autem a medio omnium illarum uertebrarum lateraliter. Inde illico largum, sed tenuem tendinem sibi adquirit, expansum supra magnum Ψοας.

§. 151. INTERTRANSVERALES.

* * *

Origo.

I. Hi inter transuersos lumborum proces-
sus (α) siti; oriundi a toto processus unius
latere,

II.

(α) ALBIN. §. 121. 1.

(β) ALBIN. §. 186. 3.

(α) ALBIN. §. 136.

- II. Inseruntur lateri alterius. *Insertio.*
 III. Procesus illos adducunt ad inuicem. *Actio.*
Paruos hosce musculos primus detexi in cane: postea uero & in humano corpore illos semper praesentes inueni.
-

C A P V T XXX.

MVSCVL LI HVMERI.

§. 152. **O**ssi humeri mouendo nouem dati sunt musculi.

PECTORALIS. (a)

I. Oritur, carneus, (1) a dimidia fere anteriore *claviculae* parte; & (2) a cartilaginibus costarum, quintae & sextae (α), unde semper descendit fasciculus unus, uel duo, fibrarum carnearum supra membranam, quae obliquum ($\S. 1.$) integit, descripti adcurate apud R: COLVMBVM L. V. C. XVI. (3) a tota fere osis pectoris longitudine, tendinibus permultis, breuibus, eleganter decusantibus illos alterius lateris.

II. Inseritur duobus fortibus crassisque tendonibus, sese mutuo interfecantibus, superiore ac interiori parti osis humeri, inter deltoideum atque bicipitem (β). *Insertio.*

III. Leuat humerum. *Actio.*

A superiore eius tendine nascitur *innolu-*

G 5 crum,

(a) Fibrae eius summae descendunt, per obliquum: mediae feruntur per transuersum: imae autem adscendunt obliquae.

(α) ALBiN. §. 137.

(β) ALBiN. §. 272.

crum, siue, ligamentum tendineum, colligans capita bicipitis.

Quum in cane fibrae illius musculi, triplici, varioque modo, decurrant; in tres quoque potest diuidi musculos.

Horum largissimus principium habet acutum, carneum, a cartilagine ensiformi, & ab omni fere osse pectoris; finem uero, ope brevis robustique tendinis, in tuberculum capitis ossis humeri; ope membranacei, in idem os, longe inferius.

Secundus, prioris exteriori lateri adcumbens, oritur prope extremitatem cartilaginis ensiformis, inde adscendens, inseritur partim eodem cum praecedente modo; partim supra musculos, in interiore humeri parte positos, descendit.

Tertius, a situ TRANSVERSALIS descendus, oritur a superiore pectoris parte, tumque, supra primum per transuersum latus, inseritur, uasto ualentique tendine, infra illum, parti anteriori ossis humeri extrinsecus, per omnem illius longitudinem.

§. 154. DELTOIDES. (b).

Origo. I. Oritur, carneus, a tota postica externa que claviculae parte, a pectorale (§. 153.) libera: (2) cum tendineus, tum carneus, ab inferiore margine partis anterioris spinae scapulae, & (3) totus tendineus, a postica eiusdem.

Insertio. II. Inseritur, tendineus & carneus, protuberantiae, quae in parte antica humeri, circa

F (b) Hic, ut & prior (§. 153.), facillime in plures diuidi possunt musculos.

ea huius medium (α). Fibrae *apicis* eiusdem confunduntur cum *brachiae interni* parte aquila.

III. Humerum adtollit recta: idque uel *Actio.* paullulum antrorum, uel paullulum retrorum, nam & diuersus fibrarum decursus.

In cane originem habet tendineo-membranosa ab omni fere scapulae spina ($\aleph$). *Pars eius, a summo humero proueniens, distincta quidem uidetur ab altera origine, non tamen, si ne ui, ab inuicem, separari queunt.* *Adtollit, extrorsumque mouet solum: non autem introrsum; nam non nascitur a clavicula, quippe quam non habet canis.*

§. 155. SVPRASPINATVS.

I. Oritur, carneus, a tota basi scapulae, *Origo.* quae supra huius spinam (α): ut & a spina *EVST.* eius (β), & superiore costa. (γ). *T. 37.*

II. Inseritur, tendineus, parti *tuberculi*, *Insertio.* quod in *os sis humeri capite*, sinui *bicipitis ui-* *EVST.* *cinum.* (δ) *T. 39.*

III. Eleuat humerum.

Actio.

§. 156. INFRASPINATVS.

I. Oritur, carneus, a tota illa parte *baseos* *Origo.* *scapulae*, quae inter eius spinam, inferiorem *EVST.* que angulum interiacet, a spina usque ad *T. 37.* & *ceruicem* eius, & denique a latere totius illius *38.* *fossae*, quae supra inferiorem eius *costam.* (α)

II.

(α) ALBIN. §. 272.

($\aleph$) VESAL. L. I. C. XXI. F. III. C. D.

(α) ALBIN. §. 257. 7.

(β) Idem §. 259. 1.

(γ) Idem §. 257. 4.

(δ) ALBIN. §. 272. 2.

(α) ALBIN. §. 257.

Insertio.

EVST.

l: c:

II. Inseritur, crasso paruoque tendine, in superiorem partem protuberantiae asperae planaeque, quae in capite ossis humeri. (β).

Actio.

III. Humerum mouet recta retrorsum.

In cane, per medianam musculi huius longitudinem, procedit tendo, a quo, in quoouis latere, secedunt fibrillae carneae, plumaे itamini bus haud dissimiles.

EVST.

l: c:

§. 157. Ad internum musculi huius (§. 156.), latus adparent duo, uel tres, largi tendines, per longitudinem carneae substantiae decurrentes.

Membrana tendinea tegit tam hunc, quam praecedentem (§. 155.); neque solum robur illis addit, sed & impedit, ne extrorsum intumescant nimis.

§. 158. TERES MINOR,

Orig.

EVST.

T. 37.

I. Oritur, carneus, a toto rotundo margine inferioris costae scapulae (α); semper, quoties secui, ab infraspinato (§. 156.) ope insignis membranae, distinctus.

Insertio.

EVST.

II. Inseritur, tendineus, paullulum infra insertionem praecedentis (§. 156. III.), & carneus, aliquantum infra caput ossis humeri.

l: c:

III. Retrorsum ducendo humerum, iuuat sequentem.

Actio.

In cane oritur, tendine tenui, firmiter cohaerente cum infraspinato (§. 156.), a medio lateris inferioris scapulae, unde in teretem uentrem degenerans, uadit obliquus, supra longi caput, ad insertionem suam tendineam.

§. 159. TERES MAIOR.

I. Ori-

(β) ALBIN. §. 272. 1.

(α) ALBIN. §. 257. 5.

I. Oritur, carneus, ab inferiori angulo *Origo scapulae* (α), & ab inferioris *costae* illius par- EVST. te, omnium asperrima crassissimaque. Fibrae T. 37. in illius carneae continuantur supra *infraspinati* finistro. T. 36. ($\S. 156.$) partem, cui firmiter adhaerent.

II. Inseritur, tenui, paruo, latoque ten- *Insertio.* dine, asperitati, quae mox sub capite *os sis humeri* intrinsecus. (β). Arctissime unitur l: c: tendini *latisimi dorsi*, ita tamen, ut sese de- VES. T. ferant ante, quam illi os si inserantur. T. 30.

III. Humerum retrorsum deorsumque mo- *Attio.*
uet.

§. 160. LATISSIMVS DORSI.

I. Oritur (1) tendine tenui, a posteriore *Origo* parte *spinae ilium* (α); a spinis supremis *os sis sacri* (β), uertebrarum *lumborum* omnibus (γ), septemque, uel octo inferiorum dorsi (δ), *infra rhomboidem* ($\S. 117.$); (2) tendineus & carneus, ab extremitatibus quatuor uel quinque imarum costarum osfearum, prope illarum cartilagini.

Vidi quandoque exiguum carnearum fibrum fasciculum, oriundum ab externo *baseos scapulae* latere (α); prope eius inferiorem angulum (β), qui, adhaerens huius musculi superiori parti in progressu suo, per longitudinem *costae inferioris scapulae* (γ), euancescebat

(α) ALBIN. §. 257. 6.

(β) ALBIN. §. 272. 1.

(α) ALBIN. §. 191. 6.

(β) ALBIN. §. 143. 2.

(γ) Idem §. 131.

(δ) Idem §. 132. 1-5.

(α) ALBIN. §. 257. 3.

(β) Idem §. eod. 6.

(γ) VES. L. I. C. XXI. F. II. VV.

bat in ipsum, adcurate, ubi tendinescere incipit. Facile crediderim, illum adesse in omni corpore, quamquam eum nunquam, ante impressum hunc libellum, obseruarim. Connectitur quoque per membranas, tereti (§. 159.) & rhomboidi (§. 117.)

II. Inseritur, tendine tenui ualentique, supra marginem sinus, qui pro *bicipite*, ad finem *pectoralis* (§. 153. II.)

Insertio.

EVST.

T. 33. in
dextro: &

T. 34.

Actio.

III. Idem efficit, quod *teres* (§. 159. III.)

Vbi in cane, musculus bicce peruenit ad teretem (§. 159.), abit in elongationem tenuem, carneam, quae, supra longum cubiti descendens, finit tendinea in *ωλεκηρανον*. Paullulum, ante terminationem suam; recipit membranam carnosam, quae est tenuis, musculosa, expansio, musculos, incubentes superiori parti ossis femoris, ossibus, ilium & sacro; abdomini, dorso, maiorique thoracis parti, integens. Prope axillam fit angustior, sed crassior, confluitque cum hoc musculo, mox inserendo. Contractus panniculus bicce corrugat cutem; dorsique pilos erigit, quoties animal hoc irascitur, uel timet.

§. 161. CORACO-BRACHIALIS. (c)

Origo.

EVST.

T. 33.

I. Oritur, partim tendineus, partim carneus, ab inferiore latere *processus coracoidis scapulae*, ad huius mucronem. (α). Inter descendendum, cohaeret uni *bicipitis* capiti.

II.

(c) Vidi *Leidae*, demonstratore ALBINO, alium adhuc *coracobrachiale*, sed paruum, qui, ab eodem natus processu, osi bumeri inserebatur, infra eius caput. VESALIVS uero alterum *coracobrachiaenum bicipitis* partem habuit, quia cum huius *capite breui*, in adultis concrescit.

(α) ALBIN. §. 260. 5.

II. Inseritur, tendineo-carneus, circa me- *Insertio.*
dium internae partis *ossis humeri*, demittit EVST.
que tenuem expansionem tendineam ad inter-^{l. c.}
num huius osfi *condylum*. (β).

III. Eleuat humerum.

Per hunc musculum transit magnus quarti *Actio:*
paris neruorum ceruicis ramus, faciens pri- EVST.
mum brachiale par. T. 19. us
trimque.

In cane est parvus, tenuis, musculus, ori-
undus, tendine oblongo, a protuberantia, quae
in superiore parte superioris costae scapulae,
qui, postquam humeri caput superauit, fit
carneus, talisque terminatur in internum eius-
*dem *ossis latus*, infra ceruicem eius, ad polli-*
cis, uel maiorem adhuc, distantiam.

§. 162. SVBSCAPVLARIS.

I. Oritur (1) carneus, a tota basi *scapulae Origo.*
(α); ab omni eius superiore *costa* (β), & EVST.
dimidia circiter inferiore (γ): (2), tendine T. 33. 38.
duplici, a duobus tuberculis, in parte *ossis il-* BIDL.
lius concava, prope basim, sitis, adque duos
uel tres pollices ab inuicem distantibus. (δ).
Hi tendines pergunt per carneam huius mus-
culi partem ad insertionem suam, ubi supra
articulum procedunt, in plures alios diuisi.

II. Inseritur, tendineus, in latus superius *Insertio.*
eminentiae, quae in capite *ossis humeri*, a la- EVST.
tere: (ε). T. 38.

III.

(α) ALBIN. §. 272. 6.

(α) ALBIN. §. 257. 3.

(β) ALBIN. §. 257. 4.

(γ) VESAL. L. I. C. XXL F. L Pp.

(δ) VESAL. l. c: MMM.

(ε) ALBIN. §. 272. 2.

Alio.

III. Humerum adprimit costis. (d).

Tendines huius musculi, ut & *infra-* & *supraspinati* (§. 155. 156. III.) firmiter co-nectuntur cum membrana, ambiente articulationem humeri cum scapula; facillime uero ab inuicem separari possunt, absque fibrarum tendinearum laesione quadam (e).

In cane tres tantum partes concavae scapulae occupat hic musculus: reliquas uero eius servatus (§. 118.).

§. 163. Restant adhuc duo musculi describendi; quos praeterea canis habet. Prior uocetur

LEVATOR HVMERI PROPRIUS.
Oritur, membranosus & carneus, a toto spatio, quod inter terminationem tendineam mastoidaei (§. 84.) & spinam occipitis interponitur; & a suprema parte ligamenti colli, Tum longa haec origo contrahitur, & per collum oblique descendens, arcte adhaeret alicui parti leuatoris scapulae maioris (§. 116.), transcedensque articulationem humeri, recta deorsum it, donec inseratur parti anticae eiusdem ossis, prope flexuram cubiti, inter bicipitem atque brachiaueum internum medius. Posterior

MVSCVLVS, AD LEVATOREM ACCESSORIVS. Oritur ab osse occipitis, ad insertionem crassi tendinis mastoidaei (§. 84.), & recipiens crassum, carneum, musculum, descendit, ut inseratur leuatori proprio, ubi cum hoc

(d) Hic, cum terete (§. 158. III.), mouet tam varie humerum in iis, qui tympana pulsant.

(e) Retrahunt ergo illi musculi hanc capsulam, ne corrugata, ubi humerus mouetur, illius motui obfit.

hoc eiusdem est latitudinis. Praecise supra caput ossis humeri, ad musculi huius finem, uidetur ossiculum, cartilagineum, falcatum; duobus paruis ligamentis ad scapulam, ossisque pectoris mucronem adligatum, quod imperfecta uidetur clavicula.

In felibus musculus hicce inseritur toti clavicularae longitudini: quam & eleuat. Adcessorius uero memoratus musculus, qui & felibus contigit, leuatori succurrere uidetur, ut os humeri adtollat, eodemque illud tempore paullulum extrosum uertat: sicque caueat, ne pedes anteriores, inter currendum, uel saliendum, complicentur:

C A P V T XXXI.

MVSCVLI CVBITI.

§. 164. **C**ubitus, hoc est, id omne, quod inter extremitatem ossis humeri & initium carpi interiacet, duobus constans ossibus, *ulna & radio;* quinque adcepit musculos.

§. 165. **BICEPS INTERNVS.** (a).

I; Caput eius alterum, idque exterius, *Origo.* oritur, tendineum, a ceruice scapulae (α), ad *EVST.* superius angustumque latus cavitatis, quae $T. 32. 35.$ acetabulum: ubi descendit, includitur, ope ligamenti membranosi, a *pectorale* (§. 153.)

H pro-

(a) VESAL: eum dixit *flectentium cubitum anterierem.*

(α) ALBIN. §. 258. I.

prouenientis sinui, qui in capite ossis humeri (β). Alterum, uel interius, uenit, tendineum ac carneum, a processu scapulae coracoide (γ). Post, paullulum infra medium partis anterioris humeri, capita haecce duo coëunt in unum.

Insertio.
EVST.
l: c:

Aūio.

II. Inseritur, tendine forti ac craso, omni tuberculo, quod in suprema radii extremitate, intrinsecus. (δ).

III. Flectit cubitum (b).

Vbi tendinescere incipit, hoc est, circa flexuram cubiti, demittit *απορευματικόν*, primum detectam a Clarissimo Anatomico, COVPER Myotom: reform: p: 147., integentem musculos omnes, qui in interiore cubiti parte. Fibrae eius decussant fibras membranae alterius tendineae subiectae.

In cane tantum unum ipsi caput, a ceruice scapulae prodiens: quare, incumbens quippe sequenti musculo, mihi appellatur FLECTENS CVBITVM ANTERIOR.

§. 166. BRACHIALIS INTERNVS.
(c).

Origo.
EVST.
T. 38. 33.

I. Oritur, carneus, a medio ossis humeri, ad utrumque insertionis deltoidis (§. 154. III.) latus, implens omne inter istius ossis duo latera interuallum.

II.

(β) ALBIN. §. 272. 3.

(γ) Idem §. 260.

(δ) ALBIN. §. 281. 2.

(b) Supinat & radium, ac maiori quidem ui, quam supinatores eius. Id primus intellexit VVINSL: in *Actis Parisin:*

(c) Hic VESALIO uocatur *flecentium cubitum posterior.*

II. Inseritur, tendine forti, parti superiori *Insertio.*
ac anteriori *ulnae.* EVST.

III. Iuuat descriptum (§. 165. III.).

In cane oritur, largus & carneus, a parte posteriore humeri, sub eius capite: inde uadit oblique ad osis illius anteriorem partem, pergitque, ut in homine.

§. 167. BICEPS EXTERNVS.

I. Caput prius, quod LONGVS muscu- *Origo.*
lus aliorum, oritur, largo tendine, a *costa* EVST.
scapulae inferiore (α); paullulumque carneum T. 29. &
ab eius ceruice (β). Posterius, quod BRE- T. 36. in
VIS aliis, habet originem acutam, tendineam,
ut & carneam, ab *osse humeri*, ad pollicis circiter distantiam, infra eius caput. Ambo in postica *humeri* parte confluunt, cum sequente musculo, in unum.

II. Inseritur superiori, exteriorique *ulnae* *Insertio.*
procesfui, qui $\omega\lambda\epsilon\nu\gamma\alpha\nu\sigma$. EVST.

III. Extendit cubitum.

§. 168. BRACHIALIS EXTERNVS.

I. Oritur, acute carneus, ab *osse humeri*, *Origo.*
aliquantum supra insertionem teretis (§. 159.
II.). Circa humeri medium, procedit, sub longo (§. 167. I.), quocum, ad exteriorem illius ossis eminentiam confunditur (α), pergitque, sub illo, ad eiusdem lateris *condylum*, ubi, cum *angonaeo*, sic confluit, ut separari ab inuicem neqeeant. Reliqua eius pars eam- EVST.
dem cum *bicipite* (§. 167. II.) habet termi- T. 39.
nationem.

(α) ALBIN. §. 257. 5.

(β) ALBIN. §. 258. 1.

(α) ALBIN. §. 272. 5.

§. 169. *Biceps, brachialisque* (a), (§. 167.
168.) unum tantum constituunt musculum,
tribus praeditum capitibus; quem nominabo
TRICIPITEM CVBITI, siue, EXTEN-
SOREM CVBITI MAGNUM, TRI-
PLICI PRINCIPIO NATUM.

§. 170. *ANCONAEVS, siue, CVBI-*
TALIS RIOLA:

Origo.

I. Oritur, terete paruoque tendine, a pos-
tica exterioris *condyli ossis humeri* (α). Inde
carnescit illico, sicque intricatur cum *brachia-*
li (§. 168.), ut, absque violentia, separari
omnino non posint.

Insertio.

II. Inseritur, carneus ac tenuis, parti late-
rali *ulnae*, ad paucorum pollicum distantiam
infra $\omega\lambda\epsilon\eta\gamma\alpha\nu$.

Actio.

III. Confert ad extendendum *cubitum*.

§. 171. *In cane, in extensionem cubiti, uel,*
ulnae, conspirant quinque, uere distincti, mus-
culi:

EXTENSOR PRIMVS, seu, LON-
GVS, ortus, ut in homine (§. 167. I.), *lar-*
gescit in crasum uentrem, post autem, sensim
contractus, fit tendineus, & inseritur parti su-
periori exteriorique processus ulnae, qui in hu-
mano corpore $\omega\lambda\epsilon\eta\gamma\alpha\nu$.

EXTENSOR SECUNDVS, uel, BRE-
VIS oritur a superiore & postica humeri parte,
praecise sub plano eius capite, qui, descendens
sub longo, abit in paruum tendinem, trans-
eunte in fulcum in ulnae extremitate, ac
insertum, paullulum infra longum.

EX-

(a) Haec post COVVER p: 151. unanimis est
omnium adcuratorum Anatomicorum sententia.

(a) ALBIN. §. 272. 5.

MVSCVL LI PALMAE MANVS. 117

EXTENSOR TERTIVS, ex parte respon-
dens brachiae (§. 168.), est sat crassus,
carneus musculus, oriundus a superiore & pos-
teriore humeri parte, ad eminentiam, prope in-
sertionem teretis (§. 158. III.), & insertus ex-
tero processus $\omega\lambda\epsilon\eta\varphi\alpha\omega$ lateri.

EXTENSOR QVARTVS, siue, *AN-*
CONAEVS, cui origo ac insertio eadem,
quae in homine (§. 170.), replet cavitatem,
quae inter radii ulnaeque capita.

EXTENSOR QVINTVS oritur, tendi-
ne tenui, ab interiori latere illius eminentiae
scapulae, in quam terminatur supraspinatus
(§. 155. III.), inde procedens sub teretis (§.
159. III.) tendine, fit carneus, tendineusque
inseritur interiori lateri processus, quem $\omega\lambda\epsilon\eta\varphi\alpha\omega$
nominauere.

C A P V T XXXII.

MVSCVL LI PALMAE MANVS.

§. 172. **P**alma, uel, uola manus, duos sibi
habet musculos.

§. 173. **P**ALMARIS LONGVS.

I. Oritur, tendineus, ab interna osis bu- *Origo.*
meri eminentia (α): mox fit carnēus, post pau- *EVST.*
corum pollicum distantiam uero rurfum ten- *T. 35.*
dineus futurus. Circum annulare carpi liga-
mentum expanditur in amplum, diuergentem-
que tendinem, (qui & filamenta quaedam dic- *EVST.*
to ligamento, abductori pollicis, huiusque pri- *T. 28.*
mi

H 3

(α) ALBIN. §. 272. 6.

118 MVSCVLI PALMÆ MANVS.

mi internodii *flexori* impertit,) quem inter & cutem multa pinguedinis copia interposita. Nonnumquam musculus hic ortum suum ducit ab *annulari ligamento* (a). Ad extremitatem inferiorem ossum *metacarpi* plurimæ: oblongæ, tendineæ fibrae, supra illum, ab uno latere ad alterum euntes, sese decussant inuicem.

Insertio.
EVST.
l: c.

II. Inseritur, tendine exiguo, dupli, lateribus cartilaginis, quae inuestit articulum cuiusuis digitii cum *osibus metacarpi*.

Actio.

III. Contrahit palmam manus, siveque iuuat rem quamdam firmiter prensare, (b).

§. 174. PALMARIS BREVIS CAN-NAN; uel, CARO QVADRATA (c).

Origo.
EVST.
T. 35. 32.

I. Oritur, tendine, membranae simili, a superiore exterioreque parte *ossis metacarpi* minimi digiti (d); inde adscendit obliquus, adhaerensque quarto ossi *carpi*, incumbenti tertio, fit carneus, duobus, uel tribus locis, separatus mediis membranis; proceditque sub priore (§. 173.).

Insertio.
EVST.
l: c:

II. Inseritur tendineus *ligamento annulari* & *ossi carpi*, commisso cum pollice. (e).

Pars tendinis suprema cohaeret cum *abduc-*

(a) Confirmat MORGAG. *Adu.* II. p. 39.

(b) Subiecta defendit. Dum enim firmissime aliquid prehendimus, unde certa subditorum illi tendini laesio, pars musculosa illum tendit: ut sic irriti fiant reagentium corporum impetus. Contingit aliquando, illum in eiusdem subiecto uno latere abesse, & in altero tamen adesse. Duos in una manu uidit Auct. Vid. *præfatio eius*.

(c) Sic uocatur SPIGEL: L: V. C: XXXV.

(d) Veram hancce originem primus notauit COVVER p: 154.

(e) *Ossi multangulo maiori.*

ductore pollicis, inferior autem cum *flexore secundi internodii eiusdem*.

III. Palmam manus concavam reddit, *Agia*.
fingitque DIOGENIS supellectilem, pal-
mam pollicis ducendo uersus os metacarpi
minimi digiti.

Et hocce musculo destituitur canis.

C A P V T   X X X I I I .

MVSCVLI CARPI.

§. 175. **C**arpo, octo constanti ossiculis,
inter extremitatem cubiti, supe-
rioremque osium metacarpi partem, sitis,
quatuor prospiciunt musculi; omnes tamen,
notante VESLING, ossibus metacarpi infe-
runtur.

§, 176. FLEXOR CARPI RADIALIS.

I. Oritur, & tendineus, & carneus, ab *Origo.*
interna ossis humeri eminentia (a), & a *margi-* *Infertia.*
ne aspero totius anterioris processus ulnae, ubi *EVST.* T. 30. 35.
firmiter cohaeret cum *pronatore radii terete*.

II. Inuolutus membranae, procedenti a *Infertia.*
tendinibus ceterorum musculorum, quibus *EVST.*
cum progreditur sub *annulari ligamento*, fer-
tur per *sinum*, qui in ossiculo carpi, articu-
lationis ope, commisso cum pollice (a), & in

H 4   in-

(a) ALBIN. §. 272. 6.

(a) Nempe in osse multangulo maiori. Vid: AL-
BIN. §. 314. 4. Deducitur idem tendo quoque per
processum ossis cuneiformis. Vid: ibidem.

inseritur, plano tendine, parti anteriori ac superiori *ossis metacarpi indicis*.

Actio.

III. Carpum flectit una cum manu; ubi uero cum *radiali extensore* simul egerit, carpum mouet in latus, *radium uersus*.

§. 177. FLEXOR CARPI VLNARIS.

Origo.

EVST.

T. 35. 3°

37.

EVST.

T. 19.

Insertio.

EVST.

L: c:

I. Oritur, tendineus, ab eodem humeri tuberculo, ut prior (§. 176. I.); ut & carneus, compactus, a latere processus *ωλενγανός*, quem inter & originem priorem, procedit magnus brachialium neruorum *ramus, ulnaris* adpellatus, ad cubitum. Vbi, secundum *ulnae* longitudinem, descendit, tegitur expansione tendinea, ut ceteri musculi omnes, in exteriore *cubiti* parte conspicua, quae & per hunc solum musculum externo illius *ossis lateri* adhaerere uidetur.

II. Inseritur, tendine breui fortique, in quartum os primi ordinis *carpi*, tertio incumbens (b). In quadam ab hac insertione distantia transit ligamentum ab illo osficulo ad *os metacarpi minimi digitii*, quod nonnulli continuatum musculi huius tendinem habent.

Actio.

III. Iuuat praecedentem, (§. 176. III.), flectendo *carpum*.

*In cane duos distinctos constituit musculos; quorum maior oritur tendineus a tuberculo interno humeri, non procul a margine sinus, ulnam recipientis, & inseritur ossi carpi, extra ordinem prominenti. Minor autem nascitur tenuis, carneus, a procesu, qui *ωλενγανός*, ad pollicis circiter interuallum per interius ulnae latus;*

in-

(b) Vid. ALBIN. I: cit. Nonnunquam uero dat tendinem ad *annulare ligamentum*.

inseriturque eidem ossi, cui prior, in quadam tamen ab illo distantia.

§. 178. EXTENSOR CARPI RADIALIS.

I. Hic duos, distinctos, constituit mus- *Origo.*
culos: alter, qui LONGVS mihi, uel SV- *EVST.*
PERIOR, oritur amplius, tenuis, carneus-
que, inter *condylum & supinatorem radii longum* medijs, ab inferiore parte externae emi-
nentiae *ossis humeri* (a). Alter, qui INFE-
RIOR, siue, BREVIS, uenit, tendineo-
carneus, ex eadem protuberantia, ut prior.
Vterque in externo *radii* latere ponitur: post-
erior autem descendit magis, quam prior.

II. *Longus* inseritur, superiori parti *ossis metacarpi* indicis: *brevis* autem illi, sustinen- *Insertio.*
EVST.
ti medium digitum. Vtriusque uero inser- *T. 37. in dextro: &*
tio est tendinea. *T. 36.*

III. Extendit carpum, manumque retro *Aetio.*
mouet.

In cane sat proprie BICORNIS dici potest; nam & origines eius non, nisi ingenti ui, ab inuicem separaueris.

§. 179. EXTENSOR CARPI VLNARIS.

I. Oritur, tendineus, inter *anconaeum* (§. *Origo.*
170.) (c), & *extensem digitorum communem*, *EVST.*
ab exteriori eminentia *ossis humeri* (a): ut & *T. 33. 39.*
carneus a superiori *cubiti* parte, a latere. In-
de, descendens secundum istius *ossis longitu-*

H 5 di-

(a) ALBIN. §. 272. 5.

(c) *Anconaeum* hinc multi habuere musculi huius par-
tem: communi enim inuoluuntur membrana.

(a) ALBIN. §. 272. 5.

122 MVSCVLI QVATVOR DIGIT:

*Infertio.
EVST.
I: c:
Actio.*

dinem, teres illius tendo continetur in sinu, qui in ulnae extremitate (3), unde ad insertio-
nem suam transit per ligamentum, ut uaginam.

II. Inseritur, tendineus, superiori parti
ossis metacarpi, fulcientis minimum digitum.

III. Idem eius est usus, qui praecedentis
(§. 178. III.)

Huncce musculum uestit expansio ten-
dinea, deorsum continuata a quibusdam *ex-
tenforum cubiti* tendinibus: haec etenim *a-
πανευρωτις* eleganter expanditur supra mus-
culos quosque, in exteriori anterioris hu-
meri latere sitos, aequae, ac illa *bicipitis* (§.
165.) illos interioris lateris integit.

Quoties musculus hicce cum *flexore* (§. 177.)
contrahitur: toties carpum, cum manu, in
latus mouet, *ulnam* uersus.

*In cane tendinem dat ad os carpi, alteri inni-
tens; sique, ubi extendit, carpum paullulum
extrorsum dicit: qui fane insignis usus est cur-
renti illi animali.*

(3) ALBIN. §. 281. 3.

C A P V T XXXIII.

MVSCVLI QVATVOR DIGITORVM MANVS.

§. 180. **M**usculos quatuor digitorum dis-
cerno in communes & pro-
prios. Illorum, qui ad omnes quatuor digi-
tos pertinent, recensentur tredecim; scilicet:
extensor unus, duo *flexores*, quatuor *lumbri-
cales*; & sex *interossei*.

§. 181.

MVSCVLI QVATVOR DIGIT: 123

§. 181. PERFORATVS. (a)

I. Oritur, (1) tendineo-carneus, ab interiore ossis humeri condylo (a): (2) tendineus, ab anteriore processu ulnae, prope marginem sinus lunati: & (3) tendineo-membranosus, circa medium anterioris partis radii. Haecque origo se extendit fere a flexoris pollicis magni ortu usque ad tres, uel, quatuor pollices sub illo osse. Prius autem, quam per carpi ligamentum progrediatur, in quatuor abit tendines.

BIDL.
T. 67.
C CCC.

II. Qui inseruntur superiori parti ossis secundi cuiusque digiti, quorum qui ad minimum digitum transit, ceteris multo minor. In uola manus omnes communicant inter se, continenturque ad priores maiores tendines per molles, uiscosas membranas. Circa primum digiti iusuis internodium iam omnis tendo adparet fisis, pro singulo perforantis tendine transmittendo: post rursum uniuntur, ibique tendinea filamenta utriusque lateris se eleganter decussant. Inde rursum diuisi, prout recte docuit COVVPER p. 156., procedunt aliquantisper supra osium latera, donec illorum superiori parti inferantur; ut semper inueni.

BIDL.
l: c:

III. Flectit secundum digitorum internum.

BIDL.
l: c:

In cane musculi huius tendines pro perforantibus tendinibus fissi non sunt, sed formant teretem capsulam, quae, primo internodio par longitudine, illos tendines in omni suo itinere integit. In exteriore eius latere adparet exiguis sinus ovalis

fi-

(a) Aliis uocatur *sublimis*.

(e) ALBIN. §. 272. 6.

124 MVSCVLI QVATVOR DIGIT:

figurae. Neque subdividuntur illi tendines.

§. 182. PERFORANS. (b)

Origo. I. Oritur, carneus, (1) a tota superiore *ulnae* parte lateraliter, quae origo eius deorsum pergit ab externa eius *spina* usque ad eius medium: *EVST.* (2) ab eiusdem osis interiori ac anteriori *T. 32.* latere: & (3) a dimidio *ligamento*, *ulnam* *in dextro* & *T. 33.* connectente *radio*.

Pars musculi crassior, superior ac carnea arcta includitur *tendinosae fasciae*, uestienti *musculos*, in externa cubiti parte sitos (§. 179.)

Insertio. II. Paullo ante, quam sub transuerso *carpi* ligamento progrediatur, in quatuor finit
BIDL. ditur tendines, permeantes fissuras, quae in
I: c: praecedentis (§. 181. II.) tendinibus, continuatos usque ad insertiones suas in tertium os
HHHH. omnium quatuor digitorum. (c).

Actio. III. Flectit ultimum digitorum internodium.

In cane tria, distincta, carnea habet principia: extimum nempe a supra mediaque radii parte: intimum a summa ulnae, quod descendit per maxumam eius lateris partem. Ambob haecce capita sunt ualde exigua. Tertium uero latum, magnique uentris musculum constituit, in duos, uel tres, ut uidetur, diuisum, ac oriundum, ab interiore osis humeri eminentia. Enarrata haec tria principia tandem confluunt, unumque crassum latumque tendonem formant, mox in quinque minores fum;

(b) Aliis *profundus* appellatur.

(c) Et quidem in *eminentiam* asperam, quae in illius osis media, ac interiore parte. ALBIN. I: c: §. 33².

MVSCVL LI QVATVOR DIGIT: 125

sum; quorum quatuor finiunt, ut in homine:
quintus uero terminatur in pollicem.

§. 183. LVMBRICALES.

I. Quatuor hi musculi oriuntur tenues & EVST.
carnei ab exteriori tendinum *flexoris* (§. 182. T. 32.
II.) latere (c), paullulum infra *transuersale li-*
gamentum; cui, ubi descendunt, adhaerent a-
liquantum; ubi uero ab illo secedunt, fiunt te-
retes & fatis ampli.

II. Inferuntur in largos *interosseorum* ten- *Insertio.*
dines, circa medium primi *internodii*, quod EVST.
spectat pollicem, a latere, tendinibus pre- l: c:
longis, qui feruntur supra cartilagineum,
transuersumque ligamentum, incrustans ar-
ticulationes digitorum primorum osium cum
metacarpo.

III. Hos dicunt concurrere ad flectendum *Addit.*
primum digitorum internodium. (d).

§. 184. EXTENSOR DIGITORVM COMMVNIS.

I. Oritur, acuto tendine, ab exteriori *Origo.* 1
protuberantia *ossis humeri*, inter *carpi exten-* EVST.
sores (§. 178. 179.) medius, firmissime ad- T. 29.
nexus *radii supinatori breui*. Ante, quam per
carpi ligamentum transeat, in quatuor, planos, EVST.
tendines finditur, quorum quisque adhuc in T. 28.
plures minores diuidi potest. Et praecipue
quidem circa osium *metacarpi* extremitates
communicant omnes, emissis filamentis ten-
dineis.

(c) Suspiciatur COVVP. p. 160., illos procedere com-
muni cum *perforante* (§. 182. II.) origine, qui post
cum illius tendinibus coeant, rursumque secedant.

(d) Extensores illos perperam putauit FALLOP.
Musculi dicuntur *fidicinales*, quia minutos illos motus,
in Musica necesariori perficiundos, efficiunt.

126 MVSCVLI QVATVOR DIGIT:

dineis. Vnum uero tendinem transmittit ad minimum digitum, praeter huius extensem proprium.

*Insertio.
EVST.
l: c.*

Tendines illi inferuntur in supremam partem ossis secundi cuiusuis minoris digiti: tumque per illum tractum primo ibi adhaerent internodio. (e).

Aet. n.

III. Extendit primum ac secundum digitorum internodium.

In cane decurrit, inter duo ligamenta, ab secundo internodio ad tertium euntia, medius, ad ultimum os cuiusuis digiti. Haecce ligamenta ultimum internodium retrahunt, eleuant ac suspensum tenent, ne tendo extensor semper nimis extendatur; uti alibi hoc explicabitur fusi.

§. 185. INTEROSSEI. (f)

Origō.

I. Recte dividuntur in *externos* & *internos*. Illi replent omne spatium, quod *metacarpi* ossa in dorso manus relinquunt. Hi, qui, proprie dicendo, *interosseorum* nomen haud merentur, in *uola* tantum *manus*, minime uero in *dorso* illius, conspicui, oriuntur ab anteriori parte osium *metacarpi*, palmam manus respicientium. Externi uero utrobius adparent.

*Origō.
EVST.
T. 38.*

Musculus *interosseus* primus oritur tendineus & carneus a tota anteriore parte *ossis metacarpi indicis*, inter caput eius ac *condylum medius*: ut & a superiore parte *ossis metacarpi medii* digiti. Hicce, *internorum* primus, ad

(e) Integunt digitorum dorsa, lata *anteriora*: prout ubique habet EVST.

(f) Hosce primus uere descriptis HABICOT dans la *semaine anatomique*, *lectione XII. p: 260-263.*

MVSCVL LI QVATVOR DIGIT: 127

ad illud indicis latus pertinet, quod medium digitum respicit.

Secundus, qui *externorum* primus, oritur a *Origo*. maxima parte exterioris lateris *ossis metacarpi medii digiti*; & aliquantum tendineus ab *antica eius*, sub eius capite. Hic tam in uola, quam in dorso manus uideri potest, decurrens iuxta longitudinem illius lateris *digitus medii*, quod *indici* uicinum.

Tertius, hoc est, *externorum* alter, ad alterum *medii digiti* latus, iuxta eius longitudinem, positus, occupat omne spatium, quod inter *osfa metacarpi* dicti *digiti*, ut & annularis, reliquum. Iam ab utroque hocce osse prodit, ut & a parte quadam illius *osfa* lateraliter; in palma manus similiter optime conspiciundus.

Quartus, qui *internorum* secundus, in latere *digiti annularis*, medio proximo, oritur a tota anteriore parte *osfa metacarpi*, cui annularis innititur. infra eius caput.

Quintus, qui *externorum* tertius, per omnem alterius lateris dicti *digiti* longitudinem decurrens, implet, in dorso manus, omne interuallum, quod inter *digiti dicti* & *mini- osfa metacarpi* adparet: & ab illis *osfbus* exoritur.

Sextus, seu, *internorum* tertius, ad latus minimi *digiti*, annularem respiciens, per omnem longitudinem situs, oritur tendineus ac carneus ab anteriori latere totius *osfa metacarpi* minimi *digiti*.

Omnis hi utriusque generis musculi procedunt sub *ligamento cartilagineo* (§. 183. II.), &

128 MVSCVL LI QVATVOR DIGIT:

& quisque uenter abit in duos tendines.

Insertio.

II. Tendo unus mox inseritur parti superiori primi *internodii* a latere: alter dilatatur amplius, multumque tegit, tendini *extensoris* (§. 184. II.) connexus, internodium primum: tum, ubi ad superiorem secundi *internodii* partem, ubi *extensor* (§. cit:) finit, adpellit, fertur oblique secundum longitudinem illius ossis, donec superiori parti ultimi *internodii* illius digiti inseratur. Ante tamen cum pari suo alterius lateris confluit.

Attio.

III. Longi tendines contracti, extendunt *internodium ultimum*; sicque, in quo *extensor magnus* defecit, supplent. Breues uero in latus mouent digitos, hoc est, digitos uel adducunt ad inuicem, uel a pollice remouent.

In cane deprehendo sex musculos, descriptis quodammodo respondentes: quorum quatuor ingentes sunt, non inter ossa metacarpi, sed in concava eorum positi, deorsumque recta lati: reliqui uero sunt exigui, obliqui.

*Magni oriuntur, tendinei & carni, a superiore parte ossium metacarpi, cui quoque per omnem descensum suum cohaerent. Ad primi *internodii* os sesaminum quisque abit in duos tendines, qui, oblique lati per latera digitorum, uniuntur, non separandi, tendini extensoris (§. 184.), prope inferiorem partem ossis primi cuiusuis anterioris digiti.*

Paruorum alter ad indicem pertinet, qui, oriundus a superiore parte ossis metacarpi medii digiti, descendensque obliquus, tendinescit, circa internodium primum, inseriturque illi os: si,

si, circa medium, lateraliter, intrinsecus.

Alter oritur ab osse metacarpi tertii digiti, finitque, post obliquum progressum, in internum latus primi ossis minimi digiti.

Hi duo adducunt minores hosce digitos ad medium.

§. 186. Musculi digitorum proprii, uel ad indicem, uel ad minimum digitum, referuntur:

C A P V T XXXV.

MVSCVLI INDICIS MANVS.

§. 187. **A**d indicem tres spectant musculi.

§. 188. EXTENSOR SECUNDI INTERNODII INDICIS PROPRIVS; *uulgo, INDICATOR.*

I. Oritur, acute carneus, a medio ulnae, *Orig.* immediate infra extensores pollicis. (a) Post *EVST.* tendinescens, transit sub eodem annulari *li-* *in dextro-* gamento, cum extensore (§. 184).

II. Inseritur superiori parti secundi internodii, ad internum extensoris (§. cit.) latus. *Inserio.* *EVST.*

III. Indicem extendit oblique paullulum. *Aetio.*

In cane, inseritur internodio ultimo.

§. 189. EXTENSOR TERTII INTERNODII INDICIS. (b).

I

I. Ori-

(a) Oritur quoque quandoque a ligamento interosseo.

(b) Hunc extensem, ut & illum minimi digiti referunt

130 MVSCVL LI INDICIS MANVS.

Origo. I. Oritur, carneus, ab omni exteriori latere *ossis metacarpi*, quocum committitur *index*.

Insertio. II. Inseritur, dupli tendine, ut *interossei* (§. 185. II.), altero breui, in superiorem partem primi illius *ossis* a latere: altero largo longoque, in superiorem partem ultimi *ossis*, cohaerente cum *interosseo primo* (§. cit.)

Actio. III. Breuis tendo *indicem* abducit a reliquis: sicque *abductoris* nomen retinere potest: *longus* autem iuuat illum *interosseum*. in extendendo ultimum indicis articulum.

Hic in cane non datur.

§. 190. ABDVCTOR.

Origo. I. Oritur, largus & carneus, a superiore exterioreque parte primi *ossis pollicis*.

EVST. T. 36.
Insertio. II. Inseritur, paruo tendine, in superiorem partem primi *ossis indicis* a latere, prope pollicem (c).

l: c:
Actio. III. *Indicem* abducendo a medio digito, illum adducit ad pollicem. Pollicis ergo respectu, *adductor* adpellari potest: medii digitu uero, *abductor*.

Neque hic inuenitur in cane.

runt quidam ad *interosseos* (§. 183:), licet minime inter osfa fitos, ob originem ac insertionem, cum *interosseis* (§. 185. II,) eamdem.

(c) Sed & quandoque finit praeterea in *os metacarpi indicis*.

C A-

C A P V T XXXVI.

MVSCVLI MINIMI DIGITI MANVS.

§. 191. **D**igitis auricularis tres proprios sibi habet musculos, unumque cum extensore (§. 184.) communem, quibusdam singularem tamen habitum: estque is, qui sequitur.

§. 192. EXTENSOR MINIMI DIGITI.

Hunc prodire perhibent ab exteriore humeri protuberantia, & superiore ulnae parte. Me tamen iudice, distinctum ab extensore (§. EVST. 184.) musculum constituere nequit; nam eos, T. 34. & absque sectione, neque separaueris. Verum 3¹. qui liquis tribus tendinibus, procedere sub annulari ligamento, qui dein in duos abeat; id uero nouo musculo formando non sufficit. quoque ab extensore (§. 184.) illum diuisisse uideatur.

§. 193. Omnis, in uola manus, prominen- nens mollis caro ossi metacarpi minimi digiti incumbens, Graecis uocatur ΤΠΟΘΕΝΑΡ: quae infra illam conspicitur, ΘΕΝΑΡ ipsi audit. Eadem uero facillime in tres diuiditur musculos.

§. 194. EXTENSOR TERTII INTERNODII MINIMI DIGITI.

I. Oritur carneus, intertextis quibusdam origo fibris tendineis, ab osse carpi, incumbente ter- tio primi ordinis; ut & a ligamento, connec-

I 2 tente

132 MVSCVLI MINIMI DIGITI &c.

tente illud os ad *os metacarpi* minimi digiti. (a).

Insetio. II. Habet insertionem *interosseorum* (§. 185. II.); hoc est, paruo tendine, in superiorem partem primi ossis huius digiti a latere: longo uero, in superiorem partem ossis ultimi: cui alterius lateris *interosseus* (l. c.) adcumbit.

Actio. III. Iuuat internodii ultimi extensionem: breuis uero tendo solus illum digitum abducit a ceteris.

§. 195. ABDVCTOR MINIMI DIGITI. ΤΠΟΘΕΝΑΡ ΡΙΟΛΑ:

Origo. I. Oritur carneus, a tenui, protuberante EVST. parte ossiculorum carpi omnium. (b)

T. 39. 38. II. Inferitur, tendine sat longo ac terete, *Insetio.* interiori lateri breuis tendinis *extensoris* (§. 195. EVST. l: c: II.), prope superiorem partem primi ossis huius digiti.

Actio. III. Minimum digitum haud tantum abducit a reliquis, sed & flectit aliquantulum.

§. 196. FLEXOR PRIMI INTERNODII MINIMI DIGITI. (c)

Origo. I. Oritur, tendineus & carneus, ab inferiore parte tenuis lateris octo carpiosum, ut & ab omni interno latere *os metacarpi* huius digiti. Vbi ad huius *condylum* peruenit, diuiditur in duos tendines, insertos a quois la-

(a) Hoc est ossiculum *subrotundum*, adiacutum *tri-*
quetro. Vid: ALBIN. l: c: § 297.

(b) Oriri hunc musculum adserit ALBIN. a proces-
su ossis illius *carpi*, cui *cuneiformis* nomen imposuit.
Vid l: c: §. 314. 3.; ut & sequentem musculum.

(c) Hunc, & praecedentem musculum (§. 195.) pro uno describit COVVPER p: 164.

MVSCVLI POLLICIS MANVS. 133

latere in superiorem partem primi ossis huius digiti.

II. Facit ad flectendum primum digit*i* mi- *A&gio.* nimi *internodium.*

§. 197. *Hi omnes* (§. 194-196.) *absunt in cane.*

C A P V T XXXVII.

MVSCVLI POLLICIS MANVS.

§. 198. *P*ollex manus, reliquis digitis omnibus; quibus, alterius manus instar, opponitur; par robore, a nouem mouetur musculis.

§. 199. FLEXOR TERTII INTERNODII.

I. Originem habet acutam, carneam, a *Origo.* superiore parte *radii*, paullulum infra *bicipi-* *EVST.* *tis* (§. 165. II.) insertionem, protractam per *T. 38.* aliquam ossis anteriorem partem (a). Paruae ac carneae eius fibrae decurrent ibi dupliciter ad tendinem intermedium.

II. Inseritur tertio (b), uel ultimo pollicis *Insertio.* osi, posteaquam progressus sub quibusdam *EVST.* annularibus ligamentis, ab uno secundi ossis *l: c:* latere ad alterum euntibus.

III. Flectit ultimum pollicis internodium. *A&gio.*

§. 200. FLEXOR SECUNDI INTERNODII.

I 3

I. Hic

(a) Oritur quoque a *ligamento interosseo*: & nonnumquam a maiori humeri condylo. V. *EVST.* T. XXXV.

(b) Auctor scilicet *os metacarpi pollicis* primum habet *os pollicis.*

134 MVSCVLI POLLICIS MANVS.

Origo.
EVST.
T. 38.

I. Hic in duos, distinctos, diuidi potest musculos, quos inter decurrit praecedentis (§. 199.) tendo medius. *Exterior* procedit ab osse *carpi*, quod cum pollice articulatur (c). *Interior* uero ab eiusdem ossis parte, ut &, communi cum *adductore* ortu, a superiore parte *ossum metacarpi*, *indicis* & *medii* *digiti*.

Insertio.

II. Ambo inferuntur duobus *osibus sesamini* secundi internodii pollicis. (α).

Actio.

III. Flectunt illud *internodium*.

§. 201. **FLEXOR PRIMI INTERNODII.**

Origo.
EVST.
T. 35.

I. Oritur, *abductori* subditus, a *ligamento transuersali*, ut & ab osse *carpi*, quod articulatur cum pollice.

Insertio.

II. Inferitur carneus toti interiori lateri primi ossis pollicis.

Actio.

III. Flectit illud *internodium*.

§. 202. **EXTENSOR PRIMI INTERNODII.** (d)

Origo.
BIDL.
T. 70.

I. Oritur, carneus, (1) a superiore atque exteriore *ulnae* parte, immediate infra insertionem *anconaei* (§. 170. II.); (2) a postica *radii*, infra eius *supinatorem breuem*; & (3) a membranoso *ligamento*, connectente osfa *cubiti*.

Insertio.

II. Inferitur, semper dupli tendine: sed & saepe, triplici: & primo quidem, largo ac terete, qui plurimorum minimorum uidetur col-

(c) Hocce os ALBINVS dixit *multangulum maius*, descripsitque l: c: §. 298. & seqq.

(α) ALBIN. §. 328.

(d) Hunc nonnumquam in duos, immo tres diuisum musculos scribit COVVP. p. 169.

collectio, in superiorem partem primi ossis pollicis; secundo, immiscetur origini carnae *abductoris pollicis*; tertio denique, non semper reperiendo, osi *carpi*, quod articulatur cum pollice.

III. Extendit primum os pollicis. *Aetio.*

§. 203. EXTENSOR SECUNDI INTERNODII.

I. Oritur (1) carneus, a parte *radii* posteriori, circa medianam carnem prioris (§. 202.), *BIBL.* cui quoque, inter descensum suum, firmiter *T. 71.* adhaeret: (2): a parte quadam *ligamenti membranosi*.

II. Inseritur superiori parti secundi ossis *Insertio.* pollicis.

III. Extendit secundum *internodium*. *Aetio.*

§. 204. EXTENSOR TERTII INTERNODII.

I. Oritur, acute tendineus ac carneus, (1) *Origo.* ab *ulna*, paullulum infra ortum *extensoris* (§. 202.): (2) ab ligamento interosseo.

Tendo eius decurrit in sinu proprio, qui ad extremitatem *radii*.

II. Inseritur tertio, uel ultimo, osi *polli-* *Insertio.* *cis.*

III. Ultimum internodium retrorsum du- *Aetio.* cendo, illud extendit.

§. 205. ABDUCTOR, OENAP RIO-
LANI.

I. Oritur, largus, tendineus ac carneus, (1) *Origo.* a ligamento transuerso *carpi*: (2) ab uno os- siculo *carpi*, quod articulatur cum pollice.

II. Inseritur secundo internodio *pollicis digitorum manus.* *Insertio.* *BIDL.* *T. 64. I.*

136 MVSCVLI POLLICIS MANVS.

- A&gio.* III. Pollicem abducit a digitis.
§. 236. ADDVCTOR AD INDICEM,
ANTIÔENAP RIOLA:
- Origo.* I. Oritur, a latere exteriore superioris par-
BIBL. tis ossis metacarpi indicis.
T. 71. L. II. Inseritur primo internodio pollicis, de-
Insertio. mittens tendinem tenuem, iuxta extensoris (§.
202. I.) longitudinem decurrentem.
A&gio. III. Pollicem adducit ad indicem.
§. 207. ADDVCTOR AD MINIMVM
DIGITVM.
- Origo.* I. Oritur, paullulum tendineus, sed in
primis carneus, a tota longitudine ossis me-
tacarpi, medio suppositi digito. Inde fibrae
eius aequabiliter, in utroque latere, coarc-
tantur, uaduntque ad pollicem.
Insertio. II. Inseritur internodio eius secundo, paul-
lulum infra unum os sesaminum.
A&gio. III. Pollicem adducit ad digitos, annula-
rem & minimum.
§. 208. Pollex in cane, uel osium ordo,
a ceteris digitis, in quadam distantia, remo-
tus, unum tantum habet extensorum, unum-
que flexorem.
EXTENSOR, cuius ortus, progressus ac
insertio paullulum diuersi ab extensore (§. 204.)
in homine; est tenuis, planusque musculus,
nunc tendineus, nunc carneus, explens cava-
tem, quae inter ossa cubiti.
FLEXOR est admodum exiguis, oriundus
ab uno osium carpi, insertusque secundo inter-
nodio, quod pollicem in illo animali refert.

C A-

C A P V T . XXXVIII.

M' SCVL RADII.

§. 209. **R**adius, qui alterum os *cubiti*, flectitur extenditurque a musculis, toti cubito communibus, iamque descriptis *capite primo & trigesimo*. Ut autem singulares sibi *pronationis supinationisque* motus edere posset, adhuc quatuor ipsi sunt musculi.

§. 210. PRONATOR TERES.

I. Oritur, (1) carneus, ab osse humeri, paul- *Origo.*
lulum supra internum illius condylum: (2) EVST.
tendineus & carneus, ab illa protuberantia (a): *T. 30.*
& (3) totus tendineus ab processibus *ulnae*
anterioribus.

II. Inseritur tenuis, & tendineo-carneus, *Insertio.*
medio externae partis *radii*. *EVST.*
l: c:

III. Pronat manum; hoc est, *radium*, *Attio.*
una cum *carpo*, & omni manu, introrsum
uertit, palmamque deorsum.

§. 211. PRONATOR QVADRATVS.

I. Oritur, latus, membranosus, & car- *Origo.*
neus, a parte inferiore ac interiore *ulnae*. In- *EVST.*
de ortus fertur per transuersum: & *T. 38. in*
dextro.

II. Inseritur, eadem latitudine seruata, ex- *Insertio.*
teriori & inferiori *radii* parti. *EVST.*

III. Eundem habet usum, quem prior *Attio.*
(§. 210. III.) *l: c:*

In cane incubit membrane, duo cubiti os-
sa coniungenti, hisque adhaeret: ubi autem ad

I 5 in-

(a) ALBIN. §. 272. 6.

(a) Cohæret ibi in adultis cum flexoribus (§. 176. 177.)
ut & cum palmarī longō. (§. 173.)

inferiorem ulnae finem peruenit, dimittit tendinem, oblique latum ad extremitatem radii, cui immittitur.

§. 212. SPINATOR LONGVS.

Origo.

EVST.

I. c:

Insertio.

EVST.

I. c:

Actio.

I. Oritur, acutus ac carneus, ab exteriore eminentia ossis humeri, supra originem bicornis (§. 178. I.), ad duorum uel trium digitorum latitudinem.

II. Inseritur parti externae ac inferiori radii, prope carpum.

III. Supinat manum; hoc est, radium, una cum carpo ac omni manu, extrorsum uertit, palmamque eius sursum mouet.

Hoc caret canis.

§. 213. SPINATOR BREVIS.

Origa.

I. Oritur, (1) tendineus, ab externa eminentia ossis humeri (α): (2) tendineo-carneus, ab externa ac superiore ulnae parte, firmiter adhaerens membranae, coërcenti illorum osium articulationem.

Insertio.

EVST.

T. 39. F.I.

II. Inseritur interiori radii lateri, supra infertonem bicipitis (§. 165. II.); praesertim uero sub illa.

Actio.

III. Manu supina, radium retroducit: sive adsistit praecedenti (§. 212. III.)

(α) ALBIN. §. 272. 5.

C A P V T XXXIX.

MVSCVLI FEMORIS.

§. 214. **O**s *femoris* sexdecim nactum est musculos.

§. 215. ΨΟΑΣ MAGNVS.

I. Oritur, (1) carneus, a corpore imae *Origo.*
thoracis uertebræ, a latere (α): (2) a lateri- *EVST.*
bus *uertebrarum omnium lumborum*, toti- *T. 38.*
dem distinctis fasciculis carneis (β): (3) ali-
qua parte tendineus, ab omnibus illarum
transuersis processibus (γ).

II. Inferitur, (1) tendineus, *trochanteri Insertio.*
minori *ossis femoris* (δ): (2) carneus ipsi *fe-* *EVST.*
mori, paullulum, infra illum processum (ε). *l: c:*

III. Flectit femur: dum illud antrorsum *Actio.*
mouet.

§. 216. ILIACVS INTERNVS.

I. Oritur, (1) a toto interno labio partis *Origo.*
semicircularis ilium (α): (2) a margine illius *EVST.*
ossis, inter eius anticam spinam atque *acetabulum* *l: c:*
interiacente: & (3) a maxuma parte
costae illius (α).

II. Vbi prior (§. 215.) tendinescit, cum *Insertio.*
illo coit, eamdemque habet insertionem. *EVST.*

III. *l. c.*

(α) ALBIN. §. 122. 2.

(β) Idem §. 121.

(γ) Idem §. 136.

(δ) Idem §. 200. 4

(ε) Idem l: c. 5.

(α) Idem §. 191. 2.

(a) Sinum leuem summae pelvis orae, supra *acetabulum*, & ante *os ilium*, imprimit. V. ALBIN. §.
192. 7.

Aktio. III. Flecit femur, idque recta antrorsum mouet, ubi progredimur.

§. 217. PECTINALIS:

Origo. I. Oritur, latus ac carneus, a spina *ossis pubis*, id est, eius superiore ac interiore parte (α) (β).

EVST. II. Inseritur, tendine plano breuique, *osfi femoris*, paullulum sub trochantere minore (β).

T. 38. *I: c:* III. Flecit os femoris, dum eleuat (c).
In cane oritur teres ac carneus ab osfe pubis, moxque in largum tenuemque tendinem abiens, interno femoris condylo infigitur.

§. 218. GLVTAEVS MAXVMVS.

Origo. I. Oritur (1) carneus, a superiore parte
EVST. & *ossis coccygis*: (2) membranosus & carneus,
T. 34. & ab omnibus geminatis *sacri ossis spinis*, & una uel duabus infimis simplicibus eius;
T. 29. (3) ab omni exteriore latere eiusdem ossis, infra spinam posticam *osfi ilium* (α): (4) ab utroque ligamento, ab *osfe ischio* ad *os sacrum* pertingente, altero nempe eorum ab illius *aspero procesu*: altero uero, ab eius *tubere* oriundo (β): (quod utrumque illi origini imminet, magnae plicae instar:) (5) totus carneus, a parte marginis circularis *ilium*, plus, quam

(α) ALBIN. §. 186. 6.

(β) Decurrit in longiore *osfi pubis* sinu Vid: ALBIN.

§. 193. 8.

(β) ALBIN. §. 200. 5.

(c) Potius introrsum illud dicit, ac circumrotat paululum, ut dum popliteum genu imponimus.

(α) ALBIN. §. 191. 6.

(β) ALBIN. §. 190. 2-4.

quam dimidia (γ): & denique (δ), a reliquo illius marginis anterius, gracili largoque tendine, per quem pars subiecti musculi conspici potest, qui & inseparabiliter cohaeret cum membranosi tendine.

II. Inseritur, magno crascoque tendine, *fe-* *Insertio.*
mori, paullulum, infra maiorem *trochante-* *EVST.*
rem, ubi insignis asperitudo in uno latere su- *l: c:*
erioris partis lineae femoris asperae (δ).

III. Extendit femur, illud recta retrorsum *Actio.*
 ducendo (d).

§. 219. GLVTAEVS MEDIVS.

I. Oritur, carneus, a toto exteriori latere *Origo.*
spinae ilium (α), excepta eius parte postica, *EVST.*
 ubi e *costa* illius ossis prodit (β). *T. 34.*

II. Inseritur, largo tendine, sed oblique *Insertio.*
lato, maioris *trochanteris latitudini* (γ). *EVST.*

III. Iuuat priorem (§. 218. III.) (e). *l: c:*

§. 220. GLVTAEVS MINIMVS.

I. Oritur (i) carneus, ab inferiore parte *Origo.*
 exterioris uel posterioris partis *ossis ilium* (α): *EVST.*
 (z) antrorsum a latere *spinae eius anterioris* *T. 36.*
 (β): & (z) posterius, a margine ingentis sui
sinus.

II. Inseritur, magno tendine, secundum *Insertio.*
lon- *EVST.*
l: c:

(γ) ALB. §. 191. 5.

(δ) ALBIN. §. 200. 5.

(d) Coccygem quoque ab illo eleuari posse, putat
VVINSLOVV.

(α) ALBIN. §. 191. 5.

(β) *Idem l: c: 3.*

(γ) *Idem §. 200. 2.*

(e) Flectit quoque extrorsum, retrorsum.

(α) ALBIN. §. 191. 3.

(β) *Idem l: c: 7.*

longitudinem superioris ac anterioris partis maioris trochanteris (γ): & (2) uno ex quo, ceruici ossis femoris (δ); nempe, tendineae eius fibrae quaedam disperguntur supra membranam, inuoluentem illam osis istius partem.

Actio.

III. Iuuat duos priores, in extendendo femore (§. 218. III. 219. III.)

§. 221. In cane primum (§. 218.) adpello GLVTAEVM EXTERNVM, qui nascitur membranosus a tota fere externa parte spinae ilium; haecque origo confluit cum alia, quae ab osse sacro: tum & exit e ligamento, quod inter sacrum os ac ilium protenditur. Inde procedens, circa subiecti musculi medium, fit totus carneus, inseriturque tendineus, paululum infra maiorem trochanterem, extrinsecus.

Secundus, siue MEDIVS; qui & longe maior, oritur, carneus, a tota spina ilium, cuius concauam partem replet, inseriturque, tendineus, superiori ac exteriori trochanteris maioris parti.

TERTIVS, uel, INTERNVS, oritur carneus, a medio ossis ilium, extrinsecus, cuius utrique lateri, inter descendendum, adhaeret. Inseritur uero, partim tendineus, partim carneus, superiori atque interiori parti maioris trochanteris.

Orig.
EVST.

T. 36. 38.

§. 122. PYRIFORMIS, uel, ILIA-
CVS EXTERNVS.

I. Oritur, crassus, largus, ac carneus, ab inferiore parte ossis sacri, prope os ilium: ut & ab hoc osse, pro parte: inde sensim fit angustior;

(γ) ALBIN. §. 200. 2.

(δ) Idem §. 197. 1.

gustior, abitque in tendinem (f).

II. Immisum superiori parti sinus, qui ad *Insertio:*
maioris trochanteris radicem (a). *EVST.*

III. Eleuat os femoris, idque aliquantum ^{l: c:} *Actio:*
rotat extrorsum.

§. 223. MARSUPIALIS; uel; OBTVRATOR INTERNVS.

I. Oritur, corpore carneo, ab *osibus in-* *Origo:*
nominatis; interiorem περιφερειαν magni fora- *EVST.*
minis, quod ossa, *ischium & pubis*, formant T. 29.
(a), ambiens. Intrinsecus est tendineus, di- *EVST.*
uiditurque in plures, minores musculos, an- T. 37.
te insertionem suam unitos (a).

II. Inferitur sinui descripto (§. 222. II.) *Insertio:*

III. Os femoris rotat oblique, &, per se- *EVST.*
micirculum, extrorsum: sicque opem fert prio- ^{l: c:} *Actio:*
ri (§. 222. III.)

§. 224. GEMINI.

I. Hi sunt duo, ipsa re distincti musculi, *Origo:*
(h), connexi, ope musculofae membranae, *EVST:*
tam supra, quam infra; sicque formant, si T. 37.
ita dicere licet, *marsupium*, pro condendo
marsupiali (§. 223. II.) tendine. Superior enas-
citur ex acuto procesu ossis *ischii* (a); inferior
uero

(a) ALBIN. §. 200. 3.

(a) *Idem* §. 189. 3.

(f) Egreditur e pelvi, per ingens foramen, descriptum
ALBIN. §. 192. 4.

(g) Quatuor, uel quinque, qui & ipsi ossi sua
nonnumquam imprimunt uestigia. Elabitur autem hic
musculus ex pelvi, per hiatum, inter tuber *ossis ischii*,
& duo *ligamenta*, ab illo tubere ad os sacrum pertin-
gentia, iam descripta (§. 218. I.) & mox repetenda,
relictum.

(h) Alii eos pro uno habent: contrarium sensisse ui-
detur *EVST.*

(a) ALBIN. §. 190. 4.

uero ex exteriore parte tuberis illius ossis (β): ut & ab *ligamento*, quod a dicto osse ad *sacrum os* protenditur (γ).

Insertio. II. Vterque infigitur eidem cavitati (§. EVST. 222. II.)

T. 29. Inter paruos hosce duos musculos procedit *muspialis* (§. 223. III.) tendo ad insertionem suam.

Actio. III. Seruiunt non solum extrorsum rotando ossi femoris; sed & cauent, ne tendo ille immisus uel laedatur a duro sinu *ossis ischii*, per quem transit; uel exsiliat ex illa cavitate, ubi *muspialis* (§. 223.) contrahitur agens.

§. 225. QVADRATVS FEMORIS.

Orig. I. Oritur, latus, tendineus & carneus, a EVST. latere exteriori tuberis *ossis ischii*. (α). Inde T. 29. procedit transversus.

Insertio. II. Inferitur exteriori lateri maioris *trochanteris*, & infra eum, usque ad minoris initium. (β).

Actio. III. Os *femoris* extrorsum dicit.

In cane exit de tuberculo ossis ischii, huiusque antica parte, prope magnum foramen.

§. 226. TRICEPS.

Hoc sub titulo, quatuor, distinctos certe, comprehendo musculos, quibus, ab actione sua, sequentia nomina impono,

ADDVCTOR FEMORIS PRIMVS.

I. O-

(β) ALBIN. §. 188. 1.

(γ) Idem §. 190. 2.

(α) Idem §. 188. 1.

(β) Idem §. 200. 1.

I. Oritur, forti tendine ac teretiusculo, a *Origo*.
superiore parte *ossis pubis*, prope *pectinaceum* EVST.
(§. 217.), supra *gracilem* (α). Sic ortus, ad- T. 36.
cipit compactum uentrem, &

II. Inseritur, tendineus, circa medium *lineae asperae*, supra quam, per quinque, uel EVST.
sex pollices, continuatur (β) dato ante ten- l: c:
dine, qui cum illo quarti capitibus confluit.

ADDVCTOR FEMORIS SECVN- DVS.

I. Oritur, tendine lato, sed, maxumam *Origo*:
partem, carneo principio, ab *osse pubis*, im. EVST.
mediate sub *gracili* (α). T. 33.

II. Inseritur *lineae asperae*, a parte eius, *Insertio*.
quae mox sub *trochantere minore*, usque ad EVST.
priorem *primi adductoris insertionem* (β). l: c:

ADDVCTOR FEMORIS TER- TIVS.

I. Oritur ab exteriori margine *ossum pu- Origo*
bis ischiique, inferius, quam praecedens (α). EVST.
Inde decurrit, obliquus, *trochanterem mino-* T. 36. in
rem uersus. finistro.

II. Et infigitur, prope *glutaeum* (§. 218. *Insertio*.
II.) (β).

ADDVCTOR FEMORIS QVARTVS.

I. Oritur, tendineus & carneus, a protu- *Origo*.
berantia *ossis ischii*, & eiusdem *ossis interiore*
parte, quae illi proxima. (α).

K

II.

- (α) ALBIN. §. 189. 2.
- (β) Idem l: c: §. 200. 5.
- (α) Idem §. 189. 2.
- (β) Idem §. 200. 5.
- (α) Idem §. 189. 2.
- (ε) Idem §. 200. 5.
- (α) Idem §. 188. 2.

Insertio. II. Inseritur, tendine longo & terete, superiori, partique asperae inferioris ac interni processus *ossis femoris*, cui, paullulum supra eius *condylum*, ut & parti cuidam *lineae asperae*, adfigitur. (β).

Actio. III. Cuncti hi quatuor musculi, pro diversa fibrarum suarum directione, os femoris introrsum ducunt.

§. 227. OBTVRATOR EXTER-NVS.

Origo. I. Oritur, carneus, ab omni inferiore parte *ossum*, *pubis* & *ischii*, circumambiens exteriorem magni illorum *foraminis marginem*, arcteque adhaerens illius membranae (α).

Insertio. II. Inseritur, ualido tendine, cavitati descriptae (§. 222. II.)

EVST. l: c: III. Os femoris oblique extrorsum rotat.

T. 38. *Actio.* §. 228. Ceteroquin in cane adhuc alias, parvus, carneus obseruatur musculus, PAR-VVS, IN ARTICULATIONE FEMORIS SITVS, nominandus; enim uero, ubi ab osse ilium, prope marginem cavitatis eius, acetabulum dictae, exortus est: procedit oblique, supra femoris articulationem, cui os si quoque, inter uastum internum atque cruraeum medius, immittitur.

(β) ALBIN. §. 200. 5.

(α) ALBIN. §. 189. 3.

C A P V T XL.

MVSCVLI COCCYGIS.

§. 229. **C**occyx, hoc est, os, ossis sacri extremitati adiunctum, in quovis latere, unum habet musculum, qui iam dicatur.

COCCYGAEV^S * * * (a).

I. Oritur, tendineo-carneus, ab acuto processu ossis ischii (a), inter ligamentum, ab EVST. illo ad sacrum os productum (β), unumque T. 37. geminorum (§. 224. I.) caput, medius. Vbi ita angustus natus est, sensim sensimque expanditur in gracilem uentrem, cui tamen quae-dam fibrae tendineae intersperguntur.

II. Inferitur (1) toti ossis coccygis longitudini, a latere (γ): & quandoque, adhuc EVST. (2) inferiori parti ossis sacri. l: c.

III. Induratis foecibus electis, coccygem in. Atq;e. trorsum, siue antrorsum dicit (b).

Quaerendo musculum, cuius mentionem iniicit RIOLANVS, titulo LEVATORIS ANI QVINTI, coccygi, & ossis sacri extremo, ut scribit, adfixum; huncce coccygaeum feliciter detexi.

§. 230. Duo ligamenta, coccygaeorum (§.

K 2

229.

(a) Hunc VVINSLOVV adpellat ischio-coccygaceum; nam & demonstrat alterum, ab osse sacro oriundum: qui ipsi sacro-coccygeus.

(α) ALBIN. §. 190. 4.

(β) Idem l: c: 3.

(γ) Idem §. 147.

(b) Alii uero contendunt, illum extrorsum ducere coccygem, ubi uel foeces eliciundae; uel foetus excludendus.

229. III.), actioni opposita, describam in descriptione mea comparata de ossibus, breui edenda.

§. 231. Cauda canis, quac tantum est productus coccyx, uarie mouetur a pluribus musculis; quibus uero, sigillatim describendis, non uel mihi molestus esse, uel lectori.

C A P V T X L I .

MVSCVL TIBIAE.

§. 232. Cruri, quod componunt duo ossa, **T**ibia ac fibula, undecim adpliantur musculi; quorum illi, qui, ab osse innominato oriundi, alterutri cruris ossi inferuntur, ad totum crus pertinere dicuntur: illi uero, qui, ex osse femoris prodeentes, tibiae infiguntur, huic soli habentur proprii.

§. 233. MEMBRANOSVS.

I. Oritur, angustus, tendineus ac carneus, ab antica spinae ilium, extrinsecus. Vbi paululum infra maiorem trochanterem peruenit (α), uenter eius carneus iam degenerat in uerum tendinem, qui, descendens, firmiter adhaeret toti asperae lineae (β), ambosque uastos & rectum integit.

II. Proprie inferitur superiori tibiae processui, a latere; illius inter tuberculum, fibulaeque caput medius; deorsum uero elongatur adhuc, pro inuoluendo tibiali antico. Ab inte-

Orig.
EVST.
T. 28.

Insertio.
EVST.
T. 29.

(α) ALBIN. §. 200. 1.

(β) Idem l: c: 5.

interiori autem femoris latere descendit supra tibiam; neque tamen obseruaueris, eum, per omnem illum tractum, tibiae capiti ullibi firmiter adnecti.

III. Extendit tibiam, eamque rotat aliquantum extrorsum. Larga uero eiusdem *anteriorum* subiectos sibi musculos in propriis suis locis continet; sicque actiones eorum intendit quam maxime (a).

In cane, illius loco, duo, uere distincti, uidentur mustuli. Illorum superior, nascitur a spina ac dimidia costa ossis ilium, abitque, ubi supra rectum recta descendit, in crassum uentre: ad distantiam uero trium, uel quatuor, pollicum, infra originem suam, expanditur in membranosum tendinem, cum patellae, tum tibiae capiti, insertum. Fascia haecce tendinea protenditur porro supra eiusmodi expansionem bicipitis: quae utraque inuestit omnes eiusdem lateris musculos, ad tarsum usque. Quum iam binarum harum fasciarum fibrae in diuersa ferantur, id est, sese decussent mutuo; constat omnino, quantum robur addant musculis, quibus incumbunt?

Inferior, gracili, carneoque principio, a superiore costa ossis ilium natus, aliquantum infra illam, membranescit, firmiterque adfixus interiori ossis femoris parti, supra vastos & rectum extenditur. Infra maiorem trochanterem uero tendinea haecce expansio coit cum tali glutaei (§. 221.) elongatione.

§. 234. SARTORIUS.

K 3

I. O-

(a) *Carneus ipsi innascitur musculus, qui tibiam extentes, quando extendunt, reprimat: hinc in erecto homine illi musculi non protuberant.*

Origo. I. Oritur, tendineus, ab anteriore parte
EVST. *spinae ossis ilium*, intrinsecus: tum illico fit
T. 32. 35. carneus: & descendit, primo aliquantum su-
 pra *rectum*, tum, oblique introrsum supra *vas-*
tum internum, &c, circa *os sis femoris medium*,
 supra partem *tricipitis* (§. 226.); inter cuius
 tendinem, & *musculum gracilem* pergit ulte-
 rius deorsum.

Insertio. II. Inseritur anteriori *tibiae* parti intrinse-
EVST. *cus*, prope *spinam* eius, haud procul ab infe-
l: c: riore parte illius processus.

Actio. III. Crus mouet oblique, uel efficit, ut
 crus unum femur alterum decusset.

In cane oritur carneus, a *costa*, prope *spi-*
nam intrinsecus, *finitque superius in interiorem*
partem eminentiae, *quae in tibiae medio*.

§. 235. RECTVS.

Origo. I. Oritur, (1) carneus, a tuberculo, quod
EVST. in inferiore parte anterioris *spinae ilium* (α):
T. 35. (2) tendineus, a *costa ilium*, paullulum su-
 pra *acetabulum* (β).

II. Inseritur, tendineus, suprêmeae parti
patellae (γ).

Insertio. III. Extendit crus.

EVST. *In cane oritur, tam tendineus, quam carneus,*
l: c: *ab inferiore parte costae ossis ilium*, &c, ma-
gnum, teretemque uentrem recipiens, descendit,
Actio. *ut in homine.*

§. 236. VASTVS EXTERNVS.

I. Oritur (1) latus, tam tendineus, quam
 car-

(α) ALBIN. §. 191. 9.

(β) Idem l: c: 3.

(γ) Notetur fibrarum decursus, omnium optime &
 c: expressus ab EVST.

carneus, a magno *trochantere* (α): & (2), prope insertionem *glutaei* (§. 220. II.), oblique extorsum, supra maiorem *trochanterem*, usque ad *lineam asperam* (β); uel potius, a tota aspera linea, carneis fibris, oblique antorsum decurrentibus ad tendinem medicum, cui immittuntur.

II. Inseritur *patellae* capiti, a latere. *Insertio.*

III. Idem efficit, quod praecedens (§. 235). *EVST.*

III.) *T. 33. 36.* *A&tio.*

§. 237. VASTVS INTERNVS.

I. Oritur, tendineus & carneus, (1) inter anteriora *ossis femoris*, minoremque *trochanterem* *medius*: & (2) a toto fere interiori laterre *lineae asperae* (α), unde fibrae eius carneae oblique antorsum deorsumque eunt, & quidem inferius, quam quidem praecedentis musculi (§. 236. I.).

II. Inseritur, tendineus, interiori *patellae* lateri; ibique a tendine illo procedit *επονεύωσις* supra musculos, infra *tibiae* caput positos. *Insertio.* *EVST.* *T. 33.*

III. Leuando tibiam, illam extendit. *A&tio.*

In cane oritur a collo femoris intrinsecus.

§. 238. Ab inferiori *patellae* latere descendit ualens crasumque ligamentum, inditum *tuberculo*, quod in parte anteriore ac suprema tibiae. Eius auxilio tibia aeque facile extenditur, ac si extensorum tendines illi ipsi inferentur (α)

K 4

§. 239.

(α) ALBIN. §. 200. 1.

(β) Idem §. 200. 5.

(α) Idem l. c.

(α) Idem §. 204. 2. 3.

§. 239. CRVRAEVS. (c).

Origo.
EVST.
T. 33.

I. Oritur, carneus, inter utrumque trochanterem femoris: & adhaeret toti fere anterius parti ossis illius.

Insertio.
EVST.
l: c:

II. Inferitur, tendineus, *patellae*, sub recto
(§. 235. III.)

Actio.

III. Iuuat extendere tibiam.

§. 240. *Cani* adhuc quintus extensor, quem,
quia demonstretur opus est, primus iam uoco EX-
TENSOREM TIBIAE PRIMVM, CA-
NI PROPRIVM. Hic exoritur a spina
& dimidia costa ossis ilium: ubi descendit, ad-
haeret sartorio (§. 234.), membranae ope, in-
figiturque patellae.

§. 141. GRACILIS.

Origo.

EVST.

T. 28. 35

I. Oritur, tenui ac lato tendine, ab osse
pubis, prope eius commisuram (a). Post,
illico fit tendineus, descendensque, per inter-
na femoris.

Insertio.

EVST.

l: c:

II. Inferitur tendineus, interiori *tibiae* la-
teri, prope *sartorium* (§. 234. II.)

Actio.

III. Femur, atque crus, flectit intror-
sum.

In cane oritur; tendine paruo, a tubere os-
sis ischii, adscenditque, per obliquum, ad infe-
riorem & anteriorem ossis pubis partem. Vbi
eo peruenit, fertur paullulum per transuer-
sum recta; sicque unitur pari suo, eodem modo
pro-

(c) Hic pars *uasti* (§. 237.) habitus est a VESAL. Descripti uero omnes (§. 235. 237. 239.) coëunt ad inserzionem suam communem; hincque unum *quadricipitem* constituant: ut notat rectissime COVVP: p: 202. Qui & insignia de eorum actione ibidem tradit.

(a) ALBIN. §. 189. 2.

procedenti, ubi sese decussant inuicem. Prope terminationem suam, demittit tendinem supra tibiam; ut & aliam expansionem membranofam, quae cum talibus bicipitis & membranosi (§. 233. II.) productionibus confluit.

§. 242. SEMINERVOSVS.

I. Oritur, carneus, eadem cum longiori *Origo.*
bicipitis capite origine, a postica protuberan- *EVST.*
tiae ossis ischii (a) (a). *T. 34. 29.*

II. Inseritur, plano tendine, interiori la- *Insertio.*
teri spinae *tibiae*, ad pollicis circiter distan- *EVST.*
tiam infra insertionem *ligamenti* (§. 238.). *l: c:*

Circa *tibiae* caput, ab musculi huius ten-
dine deriuatur expansio *tendinea*, deorsum
continuata supra interioris *tibiae* musculos.

III. Tibiam flectit retrorsum, eamque *Actio.*
paullulum introrsum dicit.

§. 243. SEMIMEMBRANOSVS.

I. Oritur, tendineus, a superiore parte tu- *Origo.*
beris ossis ischii (a). Vbi descendit, succum- *EVST.*
bit *bicipitis* capiti, inter quod, & praecedentem *T. 29.*
musculum (§. 242.), fertur deorsum per posteriora femoris.

II. Inseritur, tendineus, superiori ac post- *Insertio..*
eriori parti capitis *tibiae*: ubi pars huius ali- *EVST.*
qua confunditur cum *ligamento*, quod, a *ti-* *l: c: &*
bia natum, utrique inseritur *condylo*; uel for- *T. 30.*
sitan a *condylis* ortum, inditur *tibiae*.

III. Flectit tibiam, illa recta retrorsum *Actio.*
agendo.

§. 144. BICEPS.

K §

I. O.

(a) Huius uenter incubit *semimembranosi* uenti: ten-
do uero illius huius tendini subiacet.

(a) ALBIN. §. 188. 2.

(a) Idem §. 188: 1.

Origo. I. Oritur dupliciter: (1) *superius*, corpo-
re tendineo ac carneo, ubi *semineruofus* (§.
T. 34. 29.) ; (2) *inferius*, capite acuto & car-
T. 36. *in* neo, a linea aspera, paullulum infra inser-
finistro. tionem *glutaei* (§. 218. II.): inde descendit,
semper latescens magis, donec cum priori ca-
pite coeat.

Insertio. II. Inferitur, tendineus, superiori *fibulae*
EVST. capiti (α), ita tamen, ut & pars tendinis quae-
l. c. dam ad vicinum *tibiae* caput pertingat.

Prope insertionem suam, dat expansionem
tendineam, productam supra musculos, ues-
tientes exteriora cruris.

Motio. III. Flecit crus.

In cane musculi huius principium *crassissi-*
mum ac maximum est partim a tubere os-
sis ischii, partim a ligamento, ueniente a sa-
cro osse ad illam osis ischii eminentiam.
Vbi descendit, dilatatur in *amplum uentrem*;
qui & *gastrocnemii* parti *incumbit*. *Caput*
alterum; paruum, teres, ac carneum, procedit
ab eodem ligamento, ope longi paruique tendi-
nis. Post iunguntur ambo haecce capita, circa
popliteum, in unum musculum, qui, paullulum
infra illum, tendonem recipit, superiori ac an-
teriori parti spinae osis tibiae insertum. La-
tam insuper dat, tendineamque *fasciam*, quae,
ubi ad *tarsum* descendit, arcte cohaeret medio
anterioris tibiae, ac circumdatur musculis omnibus,
qui in exteriore cruris parte: pars uero
eiusdem postica producit distinctum tendonem,
qui, cum *chorda magna* coiens, osi calcis ad-
figitur.

§. 245 POPLITAEVS.

I. Ori-

I. Oritur, tendine terete, a margine sinus, *Origo.*
 qui in inferiore parte exterioris *condyli femoris*, *EVST.*
 posteriora uersus. Inde exiens, progreditur
 sub *ligamento*, inuolente articulum: arcte-
 que adnatus parti *catilaginis lunatae* (α), ubi
 ligamentum illud perforauit, iam fit carneus,
 coiturus cum altera, carnea, origine, quae
 ab eadem membrana.

II. Inseritur superiori *tibiae* parti, intrin- *Insertio.*
 secus (β). *EVST.*

III. Tibiam oblique extorsum mouet; *A&ie.*
 quin & adcommodatus est illi flectendae.

(α) ALBIN. §. 203. 7.

(β) ALBIN. §. 210. 2.

C A P V T . X L I I .

MVSCVLI Tarsi.

§. 246. *Tarsus* mouetur a sex musculis.

§. 247. EXTENSOR Tarsi SVRA-
 LIS; uel; EXTENSOR MAGNVS.

I. Oritur, quatuor capitibus; quorum bina
 exteriora musculum constituunt, *gastrocnae-
 mius externus*, uel & *gemellus*, uulgo ad-
 pellitatum.

I. Principum alterum est, dupli tendine, *Origo.*
 crasfo ac breui, a parte postica interni *condy-
 li femoris*; tum & ab ipso femore, aliquan-
 tum supra illum *condylum*. Alterum est ten-
 dineum a tuberculo, quod in exteriore *con-
 dylo*, praecise sub *poplitei* origine (§. 245.
 1.);

I.); id uero mox fit carneum (a). Ventres horum, paullulum infra articulum, coëunt in medium, tendinem: ad medium uero *tibiam* iam omnem perdunt carnem.

Capita bina intima cognita fuere hactenus adpellatione *solaei* & *gastrocnemii interni*.

Origo. I. Principium alterum exit e superiore & EVST. posteriore parte processus *fibulae*: a cuius post-
T. 29. 34. ica per aliquod spatum, infra occursum tendi-
num, quasdam *fibrillas carneas* nanciscitur.
Alterum autem nascitur a postica *tibiae* (α), circa medianam carnem *poplitei* (§. 245.): sicque pergit nasci ab illo ossis latere, tam inferne, quam alterum caput.

EVST. Tendines, a quatuor hisce originibus pro-
l: c: ducti, efficiunt, coalitu suo, unum, ingen-
tem tendinem, cui *chordae magnae*, uel, *ten-
dini Achillis* nomen.

Insertio. II. Inseritur superiori ac posteriori *os sis cal-
cis* parti (β). Hocce uero os quum ultra *tibiam*
EVST. productum sit; inde fit insignis distantia, *ti-
biam* inter, & illum tendinem.

Pars media, ut & superior, binorum duorum inferiorum capitum, gaudet quoque, loco, inter osfa, a quibus oriuntur, medio, tendineo margine, cui arcus figura, sub quo magna uasa, aliaque, ad crus pertinentia, procedunt:

Agio. III. Tarsum retrahendo, deorsumque du-
cendo, illum extendit.

In

(a) Hisce originibus inesse duo *osfa sesamina* notant VESAL. & RIOLA. L: V. C: XLIII; quae uero alii habent induratos tendines.

(α) ALBIN. §. 210. 6.

(β) IDEM §. 213. 4.

In cane uero, duo tantum existunt capita, eademque tendinea & carnea, a binis ossibus feminis, quae ad duos femoris condylos: unumque carneum, ab inferiore parte femoris.

§. 248. EXTENSOR Tarsi MINOR;
uulgo; PLANTARIS.

I. Oritur, angustus, tenuis ac carneus, a *Origo*.
parte superiore, eademque postica exterioris *EVST*.
eminentiae ossis femoris; inter descendendum,
adhaerescens membranae, obductae articulo.
Mox uero mutatur in longum, gracilem, te-
nuemque tendinem, qui, emergens inter *exten-*
soris (§. 247.) uentres, descendit iuxta magni
tendinis (§. cit.) internum latus: &

II. Inseritur (1), infra magnum chordam *Insertio*.
(§. cit:), extremitati ossis calcis (a): & quan- *EVST*.
doque, praeterea, (2) ipsi illi ossi, a latere,
tendine duplici (b).

III. Iuuat praecedentem (§. 247. III.), *Agio*.
in extendendo tarso.

In cane uenter huius musculi eamdem cum
flexore digitorum communi habet originem,
cui quoque, in descensu suo, per sat magnum
spatium adhaeret, ab illo haud separandus: fi-
nit uero, distincto tendine, in os calcis.

§. 249. Απονευρωσις tendinea, quae, proxi- *CAS.*
me sub pinguedine adparens, obducta muscu- *SER. T.*
lis, in planta pedis sitis, duas habet, angus- *42. F. 1.*
tas, origines, a parte inferiore ac posteriore *D. D. D.*
ossis calcis, prope ortum musculi sublimis. *O- que,*
rigo

(a) ALBIN. §. 213. 4.

(b) Errat COVVP. p. 207. dum απονευρωσις, mox
describendam, tendinem huius musculi adstruit.

rigo eius longissima firmiter cohaeret cum parte carnea memorati musculi: illius uero margo membranosus & extenditur supra ad-cumbentem *abductorem pollicis*, &, hunc inter musculum & perforatum, osibus adnec-titur inferius.

Dividitur porro in quatuor tendines, quo-rum singuli mox rursum finduntur in duos, ut uia paretur *flexoribus digitorum*. Tandem se immittit, ab utroque latere, cartilagini, obductae primo digitorum articulo. Nascitur eadem haec expansio secundo, ab eodem *osse calcis*, sed magis exteriora uersus: inde, antrorsum lata, obducit se dimidia *abductoris minimi digitii* parti, priori tamen origini ad-haerens, per medium tendinem. Atque haec partim inferitur superiori parti *ossis metatarsi minimi digitii*; partim, tendine longo, in extremitatem *ossis metatarsi*, prope eius articulationem cum tertio digito. Subiecta defendit a compressu, dum stamus, ambulamus &c.; & praeterea iuuat flexionem primi digitorum internodii, deprimendo cartilagineum illud corpus:

§. 250. TIBIALIS ANTICVS (c).

Orig. I. Oritur, tendineus & carneus, a medio EVST. superioris processus *tibiae* extrinsecus (α): in-T. 35. 28: de descendit ad latus, supra exteriora ti-BIDL. biae, a qua quoque, membranam, quae illam T. 21. E. adligat *fibulae*, ut & ab ipsa hac membrana (β), dispersas fibras carneas recipit. Circa inferiora *tibiae* uadit sub *annulari ligamento*.

II.

(c) *Musculus catenae* dicitur a SPIGE L.

(α) ALBIN. §. 210. 5.

(β) *Idem* l. c. 1.

II. Inseritur, (1) grandi tendine, interio- *Insertio.*
ri lateri ossis cuneiformis maioris, quod ossi EVST.
metatarsi pollicis proximum (2): &, (2) ten-^{l: c:}
dine parvo, superiori parti dicti ossis metatar-
si, lateraliter (3).

III. Flectit tarsum, dum eleuat. *Actio.*

In cane oritur, carneus, a superiore ac an-
teriore parte tibiae, & explet omne cauum,
quod inter extensem digitorum pedis com-
munem, & tenuem, osseam spinam, quae cir-
ca superiora tibiae, quibus quoque, inter de-
scendendum, firmiter adfixus, relinquitur. Paul-
lulum infra ligamentum, quod ipsi circumda-
tur, procedit ad omnes pollicis pedis articulos:
quos ergo extendit.

§. 251. TIBIALIS POSTICVS.

I. Oritur (1) angustus & carneus, a parte *Origo.*
anteriore ossis tibiae, praecise sub eius pro-
cessu, fibulae vicino (2): inde ortus, se penetrat
per superiorem partem ligamenti interossei
(3); tumque pergit oriri (4) a parte postica ^{2.} *EVST.*
fibulae intrinsecus (5) a dimidio fere superio- ^{T. 37.}
ris partis tibiae, & a ligamento interosseo.

II. Postquam per fissuram ad internum *Insertio.*
malleolum transiit (6); inseritur, tendineus, ^{BIDL.}
superiori parti ossis navicularis intrinsecus, a ^{T. 85.}
latere (7). Tendo ille tamen continuatur usque
ad os cuneiforme medium (8), fibrasque aliquas
ten-

(1) ALBIN. §. 235. 4.

(2) Idem §. 241. 1.

(3) Idem §. 210. 6.

(4) Idem l: c: 1.

(5) Idem l: c: 9.

(6) Idem l: c: 11.

(7) Idem §. 235. 2. 3.

(8) Idem l: c: 5.

tendineas, & ossi calcis (θ), & flexori pollicit breui impertit.

Aetio.

III. Tarsum introrsum dicit (a).

In cane est tantum exiguis musculus, carneo corpore, oriundus, a postica ossium cruris, inter flexorem digitorum profundum & subpoplitaeum (§. 245.) medius; tum, circa tibiae medium, in gracilem longumque mutatus tendinem, eodem confluit cum memorati flexoris tendine, paullo ante, quam hicce, in suo ad digitos itinere, diuiditur in partes.

§. 252. PERONAEVS PRIMVS, seu,
POSTICVS.

Origo.
EVST.
T. 36.
in dextro.

I. Oritur (1) tendineo - carneus, a parte antica capitidis fibulae, atque mox satis teretem sibi uentrem adquirit, rectis constantem, carneis, ac compressis fibris: (2) pluribus tenuibus ac carneis fibris, a parte superiore ac exteriore fibulae, ubi in teretem marginem protuberat (α): (3) a sinu, qui inter illum marginem, & anticam fibulae spinam. Longus eius tendo procedit, per sinum, ad externum malleolum, una cum sequente (β): tum, reflexus in cavitatem calcanei (γ), decurrit, plantae pedis musculis subiectus, per omnem longitudinem sinus, qui in osse cubiformi (δ).

Insetio.

II. Inseritur parti exteriori superioris ossis me-

(θ) ALBIN. §. 216. 2.

(a) Agit praecipue, ubi nautae antennas adscendent.

(α) ALBIN. §. 210. 8.

(β) Idem l: c: 10.

(γ) Idem §. 216. 1.

(δ) Idem §. 235. 9.

metatarsi, ubi pollicem pedis sustinet (ε):
 (ζ), fibrarum nonnullarum tendinearum ope,
 uni *os si cuneiformi*, illi *metatarsi os si* uicino.
 (η).

Os cartilagineum, in tendine huius musculi reperiundum, primoque, ni fallor, a VESALIO detectum; sinuatum obseruaui, ut eo commodius reciperet paruam eminenciam, quae in *osse cuboide*, cui, ut trochleae, incumbit.

III. Tarsum extrorsum mouet: (2) illum *A&ii.*
 flectit ex parte.

In cane oritur carneus, & aliquantum tendineus, a latere exteriore fibulae, praecise, ubi iam incipit firmiter adhaerere tibiae, a cuius quoque parte aliqua carneum sibi sumit principium: finit tandem in illud metatarsi os, cui index digitorum pedis continuatur.

S. 253. PERONAEVS SECUNDVS,
 uel, ANTICVS.

I. Oritur carneus, (1) acuto principio, *Origo.*
 ab exteriore *fibulae* parte, supra eius medium *EVST.*
 (α): (2) ab exteriore latere spinae anterioris
 eiusdem ossis: & (3) a terete eius margine
 extrinsecus, posteriora uersus. Tendo per-
 git per *fissuram* ad externum malleolum (β);
 ubi, cum praecedente (§. 252. I.), inclusus
 ligamento; ulteriusque progressus, decurrit
 sub alio, sibi singulari.

II. Inseritur superiori ac anteriori parti *Inserit*us*.*
 L *os si* *EVST.*
 l: ε;

(ε) ALBIN. §. 241. 1.

(η) Idem §. 235. 4.

(α) Idem §. 210. 8.

(β) Idem l: c: 10.

162 MVSCVLI QVAT: MINOR: &c.

BIDL. ossis metatarfi minimi digiti pedis (γ), plurimi fibris tendineis, quarum una, uel duae recta deorsum feruntur, coiturae cum tendine, illum extendente digitum.
T. 82. E.

Alio. III. Tarsum digitosque pedis extrorsum ducit.

In cane ipsi progressus est omnino idem, qui in homine: sed diuersa origo: oritur enim ibi ab eminentia, quae in capite tibiae, prope fibulam, a latere: & (2) a fibulae parte superiore.

(γ) ALB. §. 241. 2.

C A P V T XLIII.

MVSCVLI, QVATVOR MINORIBVS DIGITIS PEDIS COMMVNES.

§. 254. **M**usculi digitorum pedis uel sunt communes quatuor minoribus omnibus; uel pollici digitorum, ac minimo digito proprii; uel ad utrumque hunc pertinent.

§. 255. Digitos quatuor minores omnes mouent quindecim musculi; duo scilicet *flexores*; totidem *extensores*; quatuor *lumbricales*; & septem *interossei*.

§. 256. EX FENSOR LONGVS.

Origo. (1) Oritur (1) angustus tendineus ac car-

CASSER. neus, a superiore ac exteriore parte capitis ti-

T. 40. F. 2. biae, prope fibulam (α): (2) carneus, a fibulae su-

GHH K. pe-

(α) ALBIN. §. 210. 5.

periore parte (3). Tum, diuisus in quatuor tendines, progreditur, *ligamento annulari* coercitus.

II. Inseritur parti superiori ossis secundi *cuiusuis minoris digiti.* *Insertio.*
BIDE.

III. Extendit articulos omnes quatuor mi-
norum digitorum. *T. 82. D.*
CASSER.
l. c.

In cane exit, terete tendine, ex ante iore parte externae femoris apophyseos, prope patellae canalem. Inde ortus, procedit per sinum, qui in tibiae capite, fitque carneus: ac ita per illud os descendit, donec, ad eius extremitatem, sub ligamento procedat, in quatuor diuisus tendines, superiori parti cuiusuis digiti inseritos, prope unguilarum initia. Vbi articulos supra scandunt, adfiguntur firmiter sesaminis ossibus.

§. 257. Tam in postico, quam in antico canis pede, duo lustrari possunt ligamenta, ultimum cuiusuis digiti os erectum suspensumque continentia. Eadem ergo, currente cane, extensori illi succurrunt in actione sua: uel & sola eius munia explent, ne extensor ille semper agat. Ast de illis plura in descriptione mea comparata osium.

§. 258. MVSCVLVS, PEDEM MO-
VENTIVM NON VS VESAL: re
uera distinctus ab extensore (§. 256.) ui-
detur; oriundus a *spina fibulae*, circa eius
medium, ubi membrana interossea adfigitur, *Idem T.*
permultis fibris carneis, quae ad tendinem 35.
suum oblique deorsum feruntur, ut *stamina*
plumae. Inseritur ille tendo, saepe uero in duos

L 2 uel

(3) ALBIN. §. 210. 7.

uel tres fisis, superiori parti *ossis metatarsi* minimi digiti (a).

Qui musculus in canino corpore numquam repertus.

Origo.

CASSER. I. Oritur, carneus, & aliquantum tendineus, ab antica *osse calcis* extrinsecus, ubi *os cuboides* adtingit: inde expanditur in uentrem carneum, facile in quatuor partes diuidendum, proceditque, praecedentis (§. 256.) tendinibus succumbens, per dorsum pedis.

Insertio.

CASSER. II. Immittitur, quatuor tendinibus, ossecundo digitorum.

MMMM.

Actio. III. Extendit illos pedis digitos.

*In cane musculus hic uidetur duplex, oriundus a superiore ac anteriore parte *osse calcis*, ubi extrinsecus cum astragalo committitur, & quidem alter, principio tendineo, alter, carneo. Musculus interior, mox carneus factus, unum tantum producit tendinem, digito, qui pollicem excipit, insertum, inclusumque, circa medium primi internodii, tendinis longi (§. 256.) Exterior autem reliquis digitis suos largitur tendines.*

§. 260. PERFORATVS, uel, FLEXOR SVBLIMIS.

Origo.

BIDL. I. Originem habet angustam & carneam, ab *osse calcis*, ubi inferius protuberat (a), CASSER. inter pollicis pedis minimique digiti abductores medium: inde, descendens, abit in crassum, uentrem.

II.

(a) Et tertii minoris digiti metatarsi ossi eundem inferi scribit ALBIN. §. 241. l: c:

(a) ALBIN. §. 216. 3.

II. Inseritur, quatuor tendinibus, fisis, *Inserio.*
 coeuntibus, se mutuo interfecantibus, rur- BIDL.
 sumque diuisis, & ad ossium latera adpressis, l. c:
 secundae phalangi minorum digitorum qua- CASSER.
 tuor, aequa, ac illi in manu (§. 181. II.) l: c:
 aaaa.

III. Flectit secundum internodium illorum
 digitorum.

*In cane oritur (1) carneus, a parte postica
 externi condyli ossis femoris: (2) paullulum
 tendineus, ab osse sesamino, laxe adhaerente
 illi condylo. Carne sua, succumbit gastro-
 cnemio, uel extensori surali (§. 247.) a cuius
 quoque exteriori capite separari potest, sed
 difficulter. Quam primum uero tendineus fac-
 tus, descendit, iuxta longitudinem tendinis, ab
 illo musculo producti, ad os calcis, quod su-
 perat; tumque finditur, in quatuor, tenues,
 tendines, capsulae speciem formantes, cui, in
 exteriori latere, pro transmittendis sequentis
 musculi tendinibus, exigua caritas. Inuolucrī
 uero huius pars dimidia circa primi internodii
 medium interrupitur, tumque tendo, lato fi-
 ne, ac integro, inseritur secundi internodii prin-
 cipio.*

*Vbi tendo huius musculi in cane supra finem
 calcanei procedit, in illius medio deprehenditur
 durum corpusculum cartilagineum; quod illam
 partem tendinis non tantum defendit ab aspero
 illius ossis fine, sed &, quum sit patellae in-
 star, motum eius promptiorem, fortioremque, red-
 dit, ubi canis procurrit.*

§. 261. PERFORANS, uel, FLEXOR PROFUNDVS.

I. Oritur (1) acuto tendine, qui uero mox

L 3 fit

166 MVSCVLI QVAT: MINOR: &c.

fit carneus, a parte *tibiae* postica, supra insertionem *poplitei* (§. 245. II.), ad duorum, uel trium pollicum ab ossis illius capite distantia (α), pergitque oriri, paruis, tendinei fibris, ab eiusdem ossis interioris latere, tandemque, cum magno musculi huius tendine confluit: (2) tendine gracili, disperso, cui tamen copiosae *fibrillae carneae* intertextae, a latere *fibulae*. Huic iam duplici fibram ordinu includitur *tibialis* (§. 251.) Tum transit, liber a duobus *ligamentis*, ipsi obductis, per sinum, qui in *osse calcis* (β), paruumque tendinem antrorsum mittit, cum tendine *flexoris pollicis longi* communicatur, moxque, circa medium plantam pedis, in quatuor finditur tendines.

MASSA CARNEA, uel, MVSCVLOSAE CARNIS PORTIOSYLV: recte haberi potest musculi huius origo tertia; nam ubi prodiit, gracilis, ac carnea, a maxima parte excauati *calcanei*, & aliquo eiusdem ossis spatio, anteriores uersus: tum quoque T. 42. F. 3: (2) tenuis ac tendinea, ab inferiori eiusdem ossis tubere: mox fit tota carnea, & cum tendine musculi huius *flexoris*, praecise, ubi in quatuor suos tendines abit, coniungitur, per transuersum.

Insertio.

BIDL.

T. 84. H.

CASSER.

I: c:

333.

Attio.

II. Tendines illi quatuor, *perforati* (§. 260.

II.) fissuras egressi, inferuntur, parti superiori ultimi ossis digitorum minorum pedis omnium.

III. Flecit illos digitos.

In

(α) ALBIN. §. 210. 6.

(β) Idem §. 216. 2.

In cane musculus hicce procedit a tota dimidia superiore fibulae parte, aliquantum a tibia remota, repletque totum fere spatum, quod inter illa ossium illorum loca intrriacet. Dividitur in quinque tendines, quorum unus transit ad pollicem digitorum, qui in cane omnium digitorum minimus: ceteri autem perundunt totidem capsulas, a sublimis (§. 260.) tendinibus fictas, tertio cuiusuis digitii ossi inferendi.

MOLES CARNEA non inuenitur in cane.

§. 262. In foetu, cuius musculos praeparatos seruo, reperi paruum, carneum musculum, qui, oriundus a *fibula*, prope eius extremitatem, inter *flexorem pollicis longum* & *peronaeum* (§. 253.) medius, in sinuato *calcaneo* tendinescit; inque suo, uersus anteriora, progressu, firmiter adnascitur *masae carneae* (§. 261. I.), ibique loci coit cum *perforantis* (§. 261. II.) tendine, qui ad digitum, pollici pedis adcumbentem, pertinet.

§. 263. LVMBRICALES.

I. Hi omnes exeunt e tendinibus *perforantis* (§. 261. II.) in quadam ab unione *masae carneae* (l: c: I.), cum illius tendine, adhuc solitario, distantia.

II. Inseruntur, quatuor paruis tendinibus, lateri interiori primi internodii quatuor digitorum minorum pedis.

III. Auxiliantur, ubi illi digiti flectendi:

§. 264. INTEROSSEI.

L 4

Mus-

- BIDL. Musculis septem *interosseis* idem situs, ea-
 T. cit: demque est insertio, ut in manu; differunt ue-
 F. 3. AAA. ro ab his, *origine*, & *actione*.
 BB.
 Origo. Primus, siue, ABDVCTOR INDICIS
 PEDIS COVVP: p. 224. oritur a toto ex-
 teriori latere & anteriore parte *ossis metatarsi*
indicis.
- Origo. Secundus, seu. ADDVCTOR INDI-
 CIS PEDIS COVVP: ib: replet interual-
 lum, inter *ossa metatarsi*, indicis, & medii digiti,
 relictum, a quorum quoque lateribus princi-
 piuum suum capit.
- Origo. Tertius, uel, ADDVCTOR MEDII
 DIGITI COVVP:, intrinsecus tantum ui-
 sendus, ad latus secundi minoris digiti, in-
 dicem respiciens, pertinet, oriturque ab *ossis*
metatarsi illius digiti anteriore parte tota; ut
 &, paucis fibris, a superiore parte *ossis me-
 tatarsi indicis*.
- Origo. Quartus, seu ABDVCTOR MEDII DI-
 GITI COVVP:, ab altero latere, per digiti
 illius longitudinem decurrens, prouenit, ex-
 trinsecus, ab *ossibus metatarsi* medii digiti &
 tertii: inter quae relictum omne spatium oc-
 cupat.
- Origo. Quintus, siue, ADDVCTOR TERTII
 DIGITI COVVP:, oritur (1) a parte su-
 periore *ossis metatarsi* tertii digiti; & (2) a
 membrana, obducta tendini *peronaei* (§. 252.
 I.), illumque in *ossis cuboidis* fulco inclu-
 dente.
- Origo. Sextus; qui in altero tertii minoris digiti
 latere; oritur a lateribus *ossis metatarsi* illius
 digiti, ut & ab ultimo osse *metatarsi*: in quo-
 rum

rum ossium intercapedine in dorso pedis constituitur. Quin & adhaeret, per tendinem; peronaeo (§. cit.).

Vltimus; qui ADDVCTOR MINIMI *Origo.*
DIGITI COVVP. oritur (1) a parte superiore ossis metatarsi minimi digiti: & (2) a membrana peronaei (§. cit.), iam descripta.

III. Mouent quatuor minores digitos in *Insertio.* latus. Ac interni quidem illos introrsum mouent, ad pollicem eorum: externi uero illos adducunt ad minimum digitum, uel, eos abducunt a pollice digitorum, exteriora uersus.

§. 265. Musculi, quatuor recti ac duo obliqui, in planta posterioris pedis in cane siti, plane eodem decurrent modo, ut illi in anteriore pede (§. 185:).

C A P V T X L I I I I .

MVSCVLI POLLICIS DIGITORVM PEDIS.

§. 266. Ad pollicem digitorum pedis sex spectant musculi.

§. 267. EXTENSOR LONGVS.

I. Oritur, acute tendineus & carneus, (1) *Origo.* a fibula, prope eius supremam partem (α): *EVST!* (2) a membrana interossea (β) (a) *cruris.* *T. 33.* *BIDL.*

L 5

II. *T. 81. E.*

(α) ALBIN. §. 210. 7.

(β) *Idem* §. 210. 1.

(a) Oriri eumdein a tibiae latere, spectante fibulam, obseruat ALBIN. l:c: §. 210. 5.

170 MVSCVLI POLLICIS DIGIT: &c.

Insertio.

EVST.

I: c:

Actio.

II. Tendine suo, superiori parti ultimi ossis pollicis digitorum pedis inseritur (b).

III. Extendit illud internodium, dum ad tollit.

§. 268. EXTENSOR BREVIS COVVP:

p. 215.

Origo.

I. Oritur, principio tendineo & carneo, ab antica osis calcis, prope eius articulationem cum talo.

Insertio.

BIDL.

T. 82.

II. Inseritur, tendineus, secundo osi pollicis digitorum, prope eius supremam partem.

Actio.

III. Extendit illud internodium.

§. 269. Pollex pedis in cane, armatus unguia, omnium maxume incuruata inter quatuor reliquos digitos, committitur cum uno osse tarsi, prope superiorem partem osis metatarsi, dito indici respondentis: unde pes posticus canis magis humanam manum refert, quam quidem anticus. Ille iam pollex a duobus extenditur musculis, quorum unus ipsi proprius est, oriundus, principio carneo, a fibula, ut & a membrana interossea cruris. Parvus illius uenter mox degenerat in subtilem tendinem, qui, cohaerens tibialis (§. 250. II.) tendini, procedit ad ultimum pollicis pedis internodium, ibidem infi- gendus.

Alter autem est tendo, descendens a tibiali (§. c: II.), iamque ibi descriptus.

§. 270. FLEXOR LONGVS.

Orig.

EVST.

T. 36.

I. Oritur, principio aspero, carneo ac tendineo, a parte superiore & postica fibulae, ad osis huius

(b) Observatur quoque nonnunquam alium dare tendinem primo pollicis osi.

MVSCVL POLLICIS DIGITOR. 171

huius extremitatem fere (α): tendineque suo procedit sub ligamento, ad malleolum internum (β); tumque in itinere suo, ossi calcis tendinem communicat (γ).

II. Inferitur ultimo ossi pollicis digitorum *Insertio.*
pedis (δ). *BIDL.*

III. Flectit illud internodium. *T. 85. K.*

§. 271. FLEXOR BREVIS. *Actio.*

I. Oritur, tendineus, ab ossibus, *cuboide Origo.*
ac *cuneiformi*, ultra pedis fundum exerto (α), *BIDL.*
inseparabiliter connexus tam *adductori pollicis*, *T. 85. F. I.*
quam *abductori*.

II. Inferitur, *adductori adnatus*, *ossi sesamoideo* *Insertio.*
mino exteriori pollicis pedis (β). *BIDL. l.c.*

III. Flectit secundum internodium pollicis. *Actio.*

In cane illud officium commissum est fasciculus, a flexore (§. 261.) *secedenti.*

§. 272. ADDUCTOR.

I. Oritur, tendine longo, tenui ac diuer- *Origo.*
gente, ab ossibus, (1) *calcis*, sub tendine mas- *BIDL. T.*
sae carneae (§. 261.): (2) *cubiformi*: (3) *86. F. 2. D.*
cuneiformi medio, prope peronaei (§. 252.)
finem (α): & (4) *metatarsi secundi digiti*,
in suprema eius parte. Tumque dilatatur in
uentrem, mediocris magnitudinis.

II. Inferitur eidem ossi, cui *flexor* (§. 271. *Insertio.*
II.). *BIDL. l.c.*

III.

(α) ALBIN. §. 210. 9.

(β) *Idem* §. 205. 8.

(γ) *Idem* §. 216. 2.

(δ) *Idem* §. 251.

(α) *Idem* §. 235. 6.

(β) *Idem* §. 245.

(α) *Idem* §. 235.

172 MVSCVLI POLLICIS DIGIT. &c.

Aitio.

III. Pollicem pedis adducit ad reliquos digitos.

§. 273. ABDVCTOR.

Origo.

BIDL.

T. 86. F.

2. CC.

I. Oritur (1) carneus , ab anteriore latere protuberantiae inferioris *ossis calcis* a latere (α), & , tendineus, a tuberculo, quod eidem os si prope os *nauiculare*: tum adhuc saepius (2) a latere ultimo memorati ossis (β), ubi quoque filamenta quaedam tendinea a *tibiali* (§. 250.) recipit. Reliquis uero osibus , quae in interiori pedis parte , adhaeret tantum , replete omnem cavitatem , quae in *osse metatarsi pollicis*.

Insertio.

BIDL.

I: c:

Aitio.

II. Inferitur *os si sesamino* interno primis ossis pollicis digitorum (γ), ita tamen, ut tendines eius adhuc ulterius supra idem os procedant.

III. Pollicem digitorum pedis abducit a reliquis digitis.

Bini ultimi musculi (§. 272. 273.) *in cane deficiunt.*

(α) ALBIN. § 216. 2.

(β) Idem §. 235.

(γ) Idem §. 245.

A P V T XLV.

MVSCVLI MINIMI DIGITI PEDIS.

§. 275. **M**inimus digitus duos sibi habet musculos.

§. 276. ABDVCTOR (a).

I. Ori-

(a) Facit carnem externam minimi digiti.

I. Oritur (1), carneus tendineusque, a mar- *Orig.*
gine *semicirculari* sinu, qui in exteriori la- *BIDL.*
tere inferioris eminentiae *ossis calcis* (α) : (2) *CASSER.*
corpo tendineo, ab *osse cubiformi*: & (3) a *T.42.F.2.*
superiore parte *ossis metatarsi minimi digiti* *GG.*
(β).

II. Inseritur parti superiori primi *ossis mi-* *Insertio.*
nimi digiti, extrinsecus, & a latere (γ). *BIDL. ib.*

III. Abducit minimum digitum a vicino *CASSER.*
sibi digito, exteriora uersus. *ib. HH.*

§. 277. FLEXOR PRIMI INTER- *Actio.*
NODII MINIMI DIGITI COVVP:

p. 223.

I. Exit (1) carneus, e toto exteriori latere *Orig.*
ossis metatarsi illius digiti, infra eius protu- *CASSER.*
berantem partem (α) : (2) e *peronaei* (§. 252. *T.42.F.3.*
1.) tendine, ubi decurrit in *fulco ossis cubifor-* *HH. 101*
mis. (β).

II. Immittitur cartilagini, obducenti arti- *Insertio.*
culationem primi internodii illius digiti (γ).

III. Quod internodium flectit. *Actio.*

§. 278. Et bisce motoribus. (§. 276. 277.)
caret canis.

(α) ALBIN. §. 216. 1.

(β) Idem §. 241.

(γ) Idem §. 246.

(α) Idem §. 239: 1.

(β) Idem §. 235. 9.

(γ) Idem §. 244.

C A.

C A P V T X L V I .

MVSCVLVS, POLLICI DIGITORVM
PEDIS, HVIVOQUE MINIMO
DIGITO COMMVNIS.

§. 279. TRANSVERSALIS PEDIS
CASSER:

Origo. I. Oritur, tendineus, ab externo *sesamino* BIDL. T. *osse pollicis* digitorum (α), arcta adhaesione ad 86.F.2.E. *adductoris* (§. 272.) tendinem: moxque factus carneus, procedit supra duorum osium metatarsi extremitates, inter illa atque *digitorum flexores* (§. 260. 261.) medius. Inde latescit, ac

BIDL.l:c: II. Inferitur, partim tendini, prouenienti CASSER. ab *expansione tendinea* (§. 249.): partim ligamento cartilagineo, ambienti articulum primi T.43.F.1. internodii tertii minoris digitum cum suo *osse metatarsi*, ut & tali ligamento ultimi digiti, fibris nonnullis carneis (β). IKL. T.40.F. §.P.

Agio. III. Binos ultimos pedis digitos adducit ad reliquos, & ad pollicem digitorum (α).

Neque hic musculus in cane.

(α) ALBIN. §. 245.

(β) *Idem* §. 244.

(α) Sicque cauam facit plantam: idque in pueris. Dixitque ALBINVS, qui pedibus scribere valent: il- lud, huius solum ope musculi, praestare posse.

AD-

A D P E N D I X.

MUSCVLI CLITORIDIS ET VAGINAE, IN FEMINA.

§. 280. **D**uo *clitoris* nacta est musculorum paria.

§. 281. Musculus alter, inuentus a **FALLOPPIO**.

I. Oritur, tendineus ac carneus, ab osse *ischio interne*, prope eius coniunctionem cum *EVST. ossis pubis* (a) (a). Dum adscendit, adhaeret *T. 14. F. 1.* margini interno *pubis ossis*.

II. Inferitur carneus *cruri clitoridis*, hoc *Inseritio. EVST.* est, principio eius.

III. Vterque, cruorem retinendo in ca- l: c: uernosa clitoridis substantia, illam erigit. *Aduo.*

§. 282. Alter uero improprie uocatur **VAGINAE SPHINCTER** apud *de GRAAF*, quum numquam illam cingat orbicularibus fibris, ut actionem, tali debitam musculo, edere posit.

I. Oritur, carneus, a *sphinctere ani* (§. 113.) *Origo.* partim ab alba compactaque substantia, sita *EVST.* sub *perinaei* cute, inter *pudendi* partem infe- *T. 14. F.* riorem, *anumque*. Inde adscendit ad *vaginae* *l.* latus, prope eius orificium exteriorius, tegitque *omne*

(a) ALBIN. §. 189. 2.

(a) Medio, inter *tricipitem* (§. 226.) ac *gracilem* (§. 241.), loco.

176. APPENDIX.

omne corpus uaginae uafculo-spongiosum, quod ipsa clitoridis productio:

Insertio. II. Inseritur, lateraliter, corpori, uel *cru-ribus clitoridis.*

EVST. III. Idem efficit, quod praecedens musculus

Aktio. (§. 281.); & praeter ea, comprimendo *spon-giosum corpus*, siue *plexum retiformem*, com-primit *uaginae orificium*, negando exitum redeunti inde cruenti (b).

§. 283. *Vaginae uteri* duo data sunt mus-culorum paria, nemini, quantum scio, de-scripta.

Origo. §. 284. Musculus prior I. oritur ab inter-iore *os sis pubis* latere (a), ad dimidiam par-tem spatii, quod inter *os ischium*, & princi-pium *cruris clitoridis*. Inde adscendit, obli-quus aliquantum, &

Insertio. II. Inseritur *uaginae*, ad *meatus urinarii* orificium.

Aktio. III. Vaginam dilatat, illudque *meatus o-rificium* aperit.

Origo. §. 285. Posterior I. prodit, & tendineus, & carneus, ab *osse pubis* intrinsecus, eadem quippe cum *leuator* (§. 110.I.) origine (β).

Insertio. II. Inseritur superiori *uaginae* parti, ad latus *meatus urinarii*, uel *colli uesticæ*.

Aktio. III. Vaginam eleuat, sicque, excreto lo-tio, collum uesticæ contringit.

§. 286. Musculos hosce omnes (§. 280-286), rite haud conspexeris, ni *os pubis* ab *osibus ilium, ischioque*, separaueris, illique, abrupto, *rectum intestinum, vaginam, uesticamque urinariam*, cohaerentia reliqueris. §. 287.

(b) Ultimus hicce usus debetur CQVVP. p. 35.

(a) ALBIN. §. 184. 4.

(β) Idem §. 184.

§. 287. *Vt musculi canini hæcantur e scripti omnes, iam uidendi adhuc superfunt musculi praeputii ac urethrae.*

§. 288. *Praeputium, cui in homine nullus datus est musculus, in cane ab uno pari, uno- que, sine pari, mouetur.*

§. 289. *Prior dicatur.*

*PRAEPUTIVM ADDVCENS, qui, a membrana carnosa (§. 160.), ad cartilaginem ensiformem, oriundus, ubi iuxta utrumque lineae albae (§. 9.) latus descendit, fit crassior ac compactior, tandemque inseritur praepu-
tio, a latere. Hic, (sic putarim;) contrac-
tus, praeputium obducit glandi, copulatione
facta, (licet uelit BLASIVS (a) illum edu-
cere penem antrorsum, tempore coitus:) iuuau-
turque contractione duorum ligamentorum, quae
ab alba linea (§. cit:) circa eius medium, ori-
unda, desinunt in praeputium.*

§. 290. *Posterior qui*

*PRAEPUTIVM ABDVCENS, uel,
RETRAHENS, est paruus, pari carens,
oriundus a sphinctere (§. 123.) arcteque ad-
natus adceleratori (§. 15.) unde duos fascicu-
los carneos recipit, iam memoratos, decurrit,
iuxta urethrae longitudinem, inseriturque par-
ti inferiori praeputii, ubi fibrae eius diuergen-
tes supra illud totum sese expandunt. Praepu-
tium retrahit, sicque succurrit denudandae
glandi, ubi illud animal, coitum adpetit. Quin
&, certo respectu, seruire potest tum temporis
dilatandae ac apertam retinendae urethrae, ne*

M semini,

(a) *Anat. Animal.* p. 23.

*semini, in tanto itinere, ullum obstare posse
impedimentum.*

§. 291. Partem tandem urethrae illam,
quae inter prostatas, unionemque cauernosorum
corporum, interiacet, cui duorum uel trium
pollicum longitudo, pro ratione scilicet magni-
tudinis animalis; gracilis ac carneus circumit
musculus, qui, comprimens copiosas ibi glan-
dulas, in urethram apertas, contenta earum
exprimit, uehiculum futura descensuro, coi-
tus tempore, semini: quin & plurimum con-
ferunt fibrae eius carneae contrahendo illi cana-
li, prout recte in apris ac tauris obseruauit
COVVER.

CA-

CATALOGVS MVSCVLORVM COR-
PORIS HVMANI, IN CANINO
DEFICIENTIVM.

Pyramidalis abdominis.

Musculus, frontalis, uerus.

— — —, *naso proprius, uel rinaeus.*

Eleuator labiorum communis.

Depressor — — —

Stilo-chondro-yoidaeus.

Salpingo-staphilinus.

Coraco-yoidaeus.

Thyreo-staphilinus.

Subclavius.

Leuator ani externus.

Serratus minor Anticus.

Palmaris longus.

— — — *brevis.*

Vnus extensorum carpi radialium.

Extensor tertii internodii indicis.

Adductor indicis.

*Musculi pollicis manus omnes, uno flexore,
unoque extensore, exceptis.*

*Musculi omnes digiti minimi manus, praeter
extensem.*

Supinator longus.

Coccygaeus.

Tendinosa expansio, in planta pedis.

Par nouum pedis VESALI.

Masfa carnea, in planta pedis.

*Musculi omnes pollicis digitorum pedis, u-
num si excepereis extensem.*

Abductor minimi digiti.

Flexor primi internodii minimi digiti.

CATALOGVS MUSCVLORVM, SIN-
GVLARIVM CANI.

<i>Transuersalis penis.</i>	§. 16.
<i>Musculus oculi suspensorius.</i>	29.
—, <i>trochleae proprius.</i>	<i>ead:</i>
<i>Musculi plurimi auriculae.</i>	44.
<i>Chondro cerato-yoidaeus.</i>	57.
<i>In:o-cerato-yoidaeus.</i>	<i>ead:</i>
<i>Musculus epiglottidis, seu, yoglottus.</i>	72.
<i>Tympano-petroso-salpingo-pterigo-palatinus.</i>	82.
<i>Musculus, in summo thorace situs.</i>	101.
<i>Leuator scapulae, minor.</i>	116.
<i>Panniculus carnosus.</i>	160.
<i>Leuator humeri, proprius.</i>	163.
<i>Musculus, ad leuatorem adcessorius.</i>	<i>ead.</i>
<i>Flexor carpi.ulnaris alter.</i>	177.
<i>Extensor cubiti quintus.</i>	171.
<i>Musculus parvus, in articulatione femoris si- tus.</i>	228.
<i>Musculi caudae.</i>	231.
<i>Extensor tibiae quintus.</i>	240.
<i>Praeputium adducens.</i>	289.
— — — <i>abducens.</i>	290.
<i>Musculus urethrae,</i>	291.

T A.

TABULA, EXPLICANS MVSCVLORVM NOMINA.

Musculi sua sortiuntur *nomina*

I.

Ab Actione: inde

Abductor, ab abducere.

Accelerator, ab adcelerare.

Adductor, ab adducere.

Adnuens, ab adnuere; ut, quando in rem aliquam consensi sumus.

Attollens, ab attollere.

Caput concutiens, a concutere.

Constrictor, a constringere.

Cremaster, uel suspensorius, a κρεμαω, suspendo.

Depressor, a deprimere.

Detrusor urinae, a detrudere.

Diaphragma. a διαφραγματω, intersepio, quod thoracis abdominisque uentres fecernit ab inuicem.

Dilatator, a dilatare.

Distortor oris, a distorquere.

Extensor, ab extendere.

Flexor, a flectere.

Indicator, ab indicare; quia illo digito utimur, rem quamdam demonstraturi.

Leuator, a leuare.

Masfiter, a μασταζωμαι, manduco, comedo.

Pronator a prone: quod uocabulum quidem illum situm notat, ubi uultui incumbimus, iacentes: hic uero adcipitur pro depressione manus.

M 3

Re

- Renuens*, a *renuere*; ubi aliquid recusamus.
Retrahens, a *retrahere*.
Sartorius; quia seruit sartoribus, quoties se-
dent, pedibus, in crucis formam redac-
tis.
Sphincter; a σφίγγω, constringo.
Supinator; a *supina*; qui est situs corporis il-
le, ubi dorso incumbimus, elato uentre:
hic uero sumitur pro conuersione palmae
manus, superiora uersus.
Tensor, vide: *extensor*.

I I.

- Ab origine*: sic;
Graphoides; uel *stiliformis*, a γεαφις, *stilus*,
quia a cognomine *ossis temporum* proces-
oriri putabatur. Veteres sic adpellauerunt
musculum digastricum.
Pectinaeus, uel, *pectinalis*; a *pectine*, hoc
est, *osse pubis*.
Pterigoidaeus, seu; *aliformis*; a πτερυξ, *wings*,
ala, & *eidos forma*.
Sacer, ab *osse sacro*.
Sacrolumbalis; ab *osse sacro*, & processibus
lumborum transuersis.
Semifibulaceus; a dimidia parte *fibulae*.
Transuersalis, a processibus transuersis, *dorsi*
& *colli*.
Zygomaticus; ab *osfe*, ζυγωμα dicto, quod
deriuatur a ζυγο, uel, ζευγο, *iugum*:
unde *os iugale*.

I I I.

- A colore*: ita:
Liuidus, hoc est, *pectinaeus*; a tali eius co-
lore.

III.

III.

A compositione sua, uariisque suis partibus.
Biceps; quia bina habet capita, uel origines.
Bicornis; quod duo habet principia, cornu-
 bus similia.

Complexus, quia componitur a fibris, tam
 tendineis, quam carneis, uarie mixtis,
 haud extricandis.

Complicatus: quod est aliud eiusdem mus-
 culi nomen, eadem de causa, ipsi indi-
 tum.

Digastricus, uel, *biventer,* a δις & γαστρί;
 quia duos habet uentres, unumque, illis
 interpositum, tendinem.

Gemellus; a gemino sui ortu.

Gemini; quia duo distincti musculi, mem-
 brana tantum coniuncti.

Quadriceps: a quatuor capitibus, quibus nas-
 citur.

Triceps: quia tribus prodit capitibus.

V.

A fibrarum decursu.

Obliquus.

Orbicularis.

Rectus.

Transversalis.

VI.

A figura.

Cucullaris; a similitudine, qua inferior huius
 muscularum pars ad cucullam mona-
 chorū adcedit, inter humeros propen-
 dentem.

Deltaoides, seu, *deltiformis;* a Δ; quae quar-
 ta Graecorum littera: & ειδος, forma.

M 4

Fascia

Fascia lata; quia includit plurimos musculos,
os si *femoris* incumbentes.

Fascialis, id est, *sartorius*; quia quosdam
femoris crurisque musculos decusfat, *fas-*
ciae instar.

Lumbricales; quia lumbricos referunt.

Marsupialis; quia *gemini*, nonnullis illius
musculi pars habiti, connexione sua mem-
branosa, *marsupium* carneum fingunt, per
quod illius tendo transeat.

Pyramidalis; quia exoritur, *lata basi*, & de-
finit in angustum uerticem, pyramidis in-
star: talis enim pyramidi est figura.

Pyriformis; quia pyrum aliquantum referre
uidetur.

Quadratus; quia quatuor habet latera.

Rhomboides, a ρομβός, *adamas*: & ειδός,
forma: hoc est, figura, adamanti similis,
cuius opposita latera ac oppositi anguli ae-
quantur.

Rotundus; a figura sphaerica ac rotunda.

Scalenus; a figura trianguli, cuius omnia la-
tera inaequalia, σκαληνός Graecis dicti.

Serratus; quia, ad finem suum, in plures,
distinctas, carneas portiones diuiditur, *ser-*
rae dentibus bene comparatas.

Solaeus, uel, *soleus*; a *solea*.

Splenius; a *spenio*, quod Chirurgi ossis fracti
lateribus adplicare solent.

Teres; quia longus & rotundus.

Trapezius; a τραπεζα; quo nomine, in Geo-
metria, speciem figuræ quadrilaterae in-
telligunt: proprie uero *mensam* denotat:
inde musculus hic quibusdam *musculus ta-*
bulatus audit.

Tri-

Triangularis; a triangulo, quod est figura,
cui tres anguli.

VII.

Ab insertione.

Ciliaris; a ciliis, quae sunt molliores margi-
nes cartilaginei palpebrarum, quibus infi-
guntur tarsi.

Mastoidaeus, uel, *mastoides*; id est: *mam-*
miformis; a μαστός, *uber*, *mamma*, & ει-
δος, *forma*.

Semispinalis; a numero dimidio *spinarum*
dorsi.

Spinalis; a plurimis *procesibus spinosis* colli.

IX.

Ab origine & insertione.

Basio-glossus; a βασις, quae os anterius *ossis*
yoidis & γλωσσα, *lingua*.

Cerato-glossus, a κερας, ατος, *cornu*, &
γλωσσα.

Coraco-brachialis; a procesu, κορακοειδης
dicto, quod a κοραξ, κος, *corvus*, & ειδος,
forma: & *brachio*.

Coraco-yoidaeus: ab eodem procesu, & *osse*
yoidis.

Cico-arytaenoidaeus: a κρικος, *annulus*, &
αρυταινα: *guttur*, seu *gutturnium*.

Crico-thyreoideus; ut supra: & a θυρεοειδης,
id est, *scutiformis*.

Genio-glossus, a γενειον, *mentum*.

Genio-yoidaeus: ut modo explicitum, & ab *os-*
se yoidis.

Glosso-staphilinus; a γλωσσα, *lingua*; & σα-
φυλη quae *uuia*, *uuila*, *gargareon*.

Mylo-glossus; a μυλοι, *dentes molares*.

M 5

Occi-

Occipito-frontalis; ab *occipite*, & cute *ossis frontis*.

Palato-staphilinus; ab *osse palati*; & *σαφυλη*, *uuula*.

Salpingo-staphilinus; a *σαλπιγξ*, *ιγγος*, *tuba*.
Sterno-yoidaeus; ab *osse sterni*, *uel*, *pectoris*.
Sterno-thyreoidaeus.

Stilo-chondro-yoidaeus; a *συλος*, *stilus*, hoc est, *processus stiliformis*; & *χονδρος*; *cartilago*.

Stilo-glosfus: a *συλος* & *γλωσσα*.

Stilo-yoidaeus.

Thyreo-arytaenoidaeus; a *θυρεος*, *scutum*.

Thyreo-staphilinus.

Trachelo-mastoidaeus; a *τραχελος*, *collum*, *ceruix*; quia ab eius vertebris praecipue oritur.

To-thyreoidaeus.

Observari meretur omnino, primum uocabulum semper indicari musculi originem; ultimum autem insertionem eius.

IX.

A partibus, ad quas pertinent.

Coccygaeus; a *κοκκυξ*, *cuculus*; hoc est, *os coccygis*; nam & illius formam habet.

Oesophagaeus, ab *οισοφαγος*; *oesophagus*, *gula*.

Pharyngaeus; a *Φαρυγξ*, *guttur*, *fauces*.

Cephalo-pharyngaeus, a *κεφαλη*, *caput*.

Chondro-pharyngaeus; a *χονδρος*, *cartilago*.

Crico-pharyngaeus; a *κρικος*, *annulus*.

Glosso-pharyngaeus - a *γλωσσα*, *lingua*.

To-cerato-pharyngaeus.

Mylo-pharyngaeus; a *μυλω*, *dentes molares*:

Pte-

Pterygo-pharyngaeus; a πτερυξ, ala.

Salpingo-pharyngaeus, a σαλπιγξ, tuba.

Stilo-pharyngaeus.

Syndesmo-pharyngaeus; a συνδεσμος, uinculum, ligamentum.

Thyreo-pharyngaeus; a θυρεος, scutum.

Rinaeus: a ρινη, nos, nafus.

Strapidaeus; a stapede.

X.

A partibus, quas componunt.

Buccinator; quia maxumam buccae partem facit.

Gastrocnemius, a γαστροκνεμια, sura: quae vox descendit a γαστη, uenter, & κνημη, tibia.

Glutaeus; γλυτος, nates.

N.B. *Pharyngaeus*, cum cunctis, diuersis, fibrarum suarum ordinibus, huc, pari iure, referri potest, quo *glutaeus*.

Suralis; a sura.

Θεραπ; sic dixerat Graeci prominentem in uola manus carnem: quod uerbum uero deriuari uidetur a θεραπ, percutere, uerbe rare.

XI.

A progresu per partes quasdam.

Perforans; quia tendo eius peruidit fissuram, quae in perforati tendine.

Trochlearis; quia tendo eius fertur per cartilaginem; *trochlea* uocatam.

XII.

A magnitudine, cum aliis collata.

Brevis.

Gra-

Gracilis, quia tenuissimus ac gracillimus muscularum tibiae.

Latisimus; quia dorso, uel collo, incundentium muscularum maximus ac largissimus.

Longissimus; quia dorsi muscularum longissimus.

Longus.

Magnus.

Maior.

Maximus.

Medius.

Minimus.

Minor.

Parvus.

Haec explicatione non egent.

Platysma-myoides, h: e:, *expansio*, uel dilatatio, muscularis; a πλατυσμα, latum lin- teum; uel, aliquid ei simile: seu, a πλα- τυσμος, dilatatio: μυς, musculus, & ειδος, forma.

Vastus; quia, cum pari suo, est tibiae muscularum crassissimus & maximus.

XIII.

A situ.

Angonaeus, uel, *anconaeus*; ab αγκων, cubitus; in stricto tamen sensu sumitur pro proces- su quodam cubiti.

Anticus; quia in anteriore parte collocatus.

Anterius; a situ, musculo θεραπε opposito; uel, ab actione, illi του θεραπε contraria.

Brachiaeus; a βραχιων, brachium.

Cruraeus; a crure, hoc est, femore.

Cu-

Cubitaeus) ; a cubito, id est, ulna.
Cubitalis) ; a cubito, id est, ulna.

Externus.

Fibulaeus ; a fibula,

Iliacus, ab osse ilium.

Immersus ; quia immersus quasi, sub ceteris
scapulae musculis.

Infraspinatus ; infra spinam scapulae.

Intercostales ; quia inter costas siti.

Internus.

Interosseus ; inter ossa metacarpi manus, &
 metatarsi pedis, medius.

Interspinales ; hoc est, spinis colli interpo-
 siti.

Intertransversales ; qui inter processus trans-
 uerfos colli, uel lumborum.

Intervertebrales ; quia supra, ac intra corpo-
 ra nonnullarum colli uertebrarum collo-
 cati.

Palmaris ; quia tendo eius supra palmam ma-
 nus expanditur.

Plantaris ; quod crediderunt, tendinem eius
 supra plantam pedis, sub cute, dispergi.

Pectoralis, ab osse pectoris.

Peroneus ; a περονη ; quod cruris os bre-
 uius,

Popliteus a poplite.

Posticus : qui in parte posteriori collocatus.

Yoæs ; a Υοα, lumbis.

Radiaeus)

Radialis) ; a radio.

Subclavius ; a clavicula, cui succumbit.

Subscapularis ; sub scapula.

Supraspinatus ; supra spinam scapulae.

{ Tem-

Temporalis ; a temporibus.

Tibiaeus) ; a tibia.

Tibialis) ; a tibia.

Vlnaris ; ab ulna.

Χποθεναε ; quia infra θεναε.

XIV.

A proprio corpore.

Membranosus ; a tendine suo lato, membra-
nae simili.

Semimembranosus ; quia per dimidium mem-
branosus.

Seminervosus) ; quia dimidius tendinosus.
Semitendinosus) ; quia dimidius tendinosus.

MVS.

MVSCVLORVM HUMANORVM,
IAM DESCRIPTORVM, INDEX
VNIVERSALIS.

A.

A bductor indicis.		§. 190.
A — minimi digiti manus.		195.
A — — — — — pedis.		276.
A — oculi.		28.
A — pollicis manus.		205.
A — — — — — pedis.		273.
Adcelerator urinae.		15.
Adductores femoris.		226.
Adductor oculi.		27.
A — pollicis manus ad indicem;		206.
A — — — — — minimum digitum.		207.
A — — — — — pedis.		272.
Adtollens auriculam.		44.
Angonaeus.		170.
A rtiberao.		236.
Aperiens palpebram, rectus.		19.
Arytaenoidaeus maior.		67.
A — — — minor.		68.

B asioglossus.		59. I. 2.
B iceps externus.		167.
B — femoris.		244.
B — internus.		165.
Brachialis externus.		168.
B — internus.		166.
Buccinator.		42.

C.

C.

C apitis per tertium.	§. 128.
C ephalo - pharyngaeus.	74. I.
C erato - glosfus.	59.
C eruicalis descendens.	125.
C hondro - glosfus.	59. I. 3.
C hondro - glosfus. C hondro - pharyngaeus.	74. II.
C iliaris.	20.
C occygaeus.	229.
C omplexus.	129.
C oraco - brachialis.	161.
C oraco - yoidaeus.	55.
C orrugator.	17.
C ostarum depressores proprii.	106.
C ontrahentes leuatores	126.
C remaster.	12.
C rico - arytaenoidaeus lateralis.	70.
C ontrahentes posticus.	69.
C ontrahentes pharyngaeus.	74. III.
C ontrahentes thyreoidaeus.	65.
C ruraeus.	239.
C ubitalis.	170.
C cullaris.	115.

D.

D artos.	11.
D eltoides.	154.
D epressor labii inferioris proprius.	38.
D epressor labii superioris.	39.
D epressor labiorum communis.	34.
D epressor oculi.	26.
D eprimens auriculam.	44.
D etruisor urinae.	108.
D iaphragma.	105.
D igastr. c.	9.

E.

E.

E levator labii inferioris , proprius.	§. 36.
————— superioris. ——	37
————— labiorum communis.	33.
————— oculi.	25.
————— scapulae.	216.
Erector penis.	14.
Extensor carpi radialis.	178.
————— ulnaris.	179.
————— communis digitorum manus.	184.
————— digitorum pedis breuis.	259.
————— longus.	256.
————— minimi digitii manus.	192.
————— pollicis pedis breuis.	268.
————— longus.	267.
————— primi internodii pollicis manus.	202.
————— secundi internodii indicis proprius.	188.
————— ————— pollicis manus.	203.
————— tarsi minor.	203.
————— furalis, seu , magnus.	247.
————— tertii internodii indicis.	189.
————— ————— minimi digitii manus.	194.
————— ————— pollicis manus.	204.
Externus auris DVVERN.	47.
————— FABRIT.	45.

F.

F ascia lata.	233.
F lexor carpi radialis.	176.
————— ulnaris,	177.
————— digitorum manus profundus.	182.
————— ————— sublimis.	181.
————— pedis profundus.	261.
————— ————— sublimis.	260.
————— pedis pollicis breuis.	271.
————— longus.	270.
————— primi internodii minimi digitii manus.	196.
————— ————— ————— pedis.	277.

N

Flexor

Flexor primi internodii pollicis manus.	261.
secundi	200.
tertii	199.
Frontalis uerus, seu corrugator.	17.

G.

Gastrocnemius.	247.
Gemini.	224.
Genioglossus.	58.
yoidaeus.	52.
Glosso-pharyngaeus.	74, III.
staphilinus.	75.
Glutaeus maximus.	218.
medius.	219.
minimus.	220.
Gracilis.	241.

D

Iliacus externus.	212.
internus.	216.
Indicator.	188.
Infraspinatus.	156.
Intercostales externi.	103.
interni.	103.
Internus auris.	46.
Interossei manus.	185.
pedis.	246.
Interspinales.	136.
transversales colli.	137.
lumborum.	151.
vertebrales colli.	138.

L.

Latisimus colli.	43.
dorsi.	160.
Leuator ani magnus, seu, internus.	110.
parvus, vel, externus.	111.
scapulae.	216.
Lingualis.	I.
Lon-	

<i>Longissimus dorsi.</i>	§. 142.
<i>Longus colli.</i>	90.
<i>Lumbricales manus.</i>	183.
— <i>pedis.</i>	163.

M:

<i>Marsupialis.</i>	223.
<i>Masfiter.</i>	94.
<i>Mastoidaeus.</i>	84.
<i>Membranosus.</i>	233.
<i>Musculi, ad sacrolumbum adcessorii.</i>	124.
— <i>auriculae.</i>	44.
— <i>clitoridis.</i>	280 282.
— <i>uaginea.</i>	283 - 285.
<i>Musculus, caput concutiens.</i>	88.
— <i>meatus auditorii.</i>	49.
— <i>stapedis.</i>	48.
— <i>patientiae.</i>	116.
— <i>tubae nouus.</i>	81.
<i>Mylo-pharyngaeus.</i>	74. VI.
— <i>yoidaeus.</i>	51.

N:

<i>Nasalis.</i>	304
-----------------	-----

O:

<i>Oblliquus adscendens.</i>	2.
— <i>auris.</i>	47.
— <i>capitis inferior.</i>	133.
— <i>superior.</i>	132.
— <i>descendens.</i>	1.
— <i>oculi inferior.</i>	23.
— <i>superior.</i>	22.
<i>Obturator externus.</i>	227.
— <i>internus.</i>	212.
<i>Occipito-frontalis.</i>	18.
<i>Orbicularis palpebrarum.</i>	20.

N 2

P:

P.

	§. 8r.
Palato - salpingaeus. ____ staphilinus.	76
Palmaris breuis. ____ longus.	174. 173.
Pectinalis.	217.
Pectoralis.	153.
Perforans manus. ____ pedis.	182. 261.
Perforatus manus. ____ pedis.	181. 260.
Peronaeus primus. ____ secundus.	252. 253.
Pharyngaeus.	73. 74.
Plantaris.	248.
Popliteus.	245.
Pronator quadratus. ____ teres.	211. 210.
Psous magnus. ____ parvus.	215. 150.
Pterigoidaeus externus. ____ internus.	97. 96.
Pterigo - pharyngaeus.	74. VII.
Pteristaphilinus externus.	77.
Pyramidalis.	4.
Pyriformis.	222.

Q

Quadratus femoris. ____ genae. ____ lumborum.	225. 41. 148.
---	---------------------

R.

Rectus abdominis. ____ capitis interius, major. ____ minor.	5. 85. 86.
	Rectus

<i>Rectus capitis lateralis.</i>	197
— maior.	§. 87.
— minor.	130.
— femoris.	131.
<i>Rhomboides.</i>	235.
<i>Rinaeus.</i>	117.
	30.

S.

S acer.	147.
<i>Sacrolumbalis.</i>	123.
<i>Salpingo pharyngaeus.</i>	74. II X.
— <i>staphilinus.</i>	77.
<i>Sartorius.</i>	234.
<i>Scalenus.</i>	109.
<i>Semimembranosus.</i>	243.
— <i>neruosus.</i>	242.
— <i>spinalis dorsi.</i>	143.
<i>Serratus, inferior, posticus.</i>	121.
— <i>maior anticus.</i>	118.
— <i>minor,</i> —	119.
— <i>superior, posticus.</i>	120.
<i>Solaeus.</i>	247.
<i>Sphincter ani externus.</i>	112.
— <i>internus.</i>	113.
— <i>labiorum.</i>	35 a.
— <i>ueficae.</i>	107.
<i>Spinalis colli.</i>	134.
— <i>lumborum.</i>	146.
<i>Splenius.</i>	127.
<i>Stapedis musculus, uel stapediaeus.</i>	48.
<i>Sterno-thyreoideus.</i>	64.
— <i>yoidaeus.</i>	56.
<i>Stilo chondro-yoidaeus.</i>	54.
— <i>glosfus.</i>	60.
— <i>pharyngaeus.</i>	74. X.
— <i>yoidaeus.</i>	53.
— alter.	54.
<i>Subclavius.</i>	102.
<i>Subscapularis.</i>	162.
<i>Supinator radii brevis.</i>	213.

N 3

Supi-

Supinator radii longus.	212.
Supraspinatus.	155.
Syndesmo-pharyngacus.	74. IX.

T.

T emporalis.	93.
Teres maior.	152.
_____ minor.	158.
O ccipit.	205.
Thyreo - arytaenoidaeus.	73.
_____ pharyngacus.	74. XL.
_____ staphilinus.	78.
Tibialis anticus.	250.
_____ posticus.	351.
Trachelo - mastoidaeus.	128.
Transversales dorsi interiores.	144.
Transversalis abdominis.	6.
_____ colli.	135.
_____ lumborum.	147.
_____ pedis.	279.
Trapezius.	115.
Triangularis sterni.	104.
Triceps cubiti.	169.
_____ femoris.	226.

V.

V astus externus.	236.
— internus.	237.

Y o - pharyngaeus.	74. V.
_____ thyreoidaeus.	63.
I nterius.	195.

Z.

Z ygomaticus.	32.
_____ —	—

*Leges , quas sibi figit JACOBVS DOV-
GLAS , tenendas , ubi integrum COR-
PORIS HVMANI COMPRA-
RATAMQUE ANATO-
MIAM pertractabit.*

In parte de OSSIBVS.

I. **D**isserendum de *osibus* , *cartilaginibus* & *ligamentis* in genere.

II. *Ossa* singulatim examinanda , quae omnia sic sint praeparata , ut interna eorum fabrica aequa bene conspici possit , ac quidem exterior.

III. Articulationes *osium* tam in *sceleto* , quam in recenti cadavere exhibendae.

IV. Demonstrentur *neuroseos* , *medulla* , ingressus & egressus uasorum sanguineorum , ut & *glandulae mucilaginosae* omnes , in articulis , uel prope illos , collocatae.

V. *Ossa foetus* & adulti inter se conferenda ; docendumque , qua ratione *osfa* crescant , a conceptione usque in natuitatem.

VI. Ostendenda differentia inter *sceletum* masculinum & femininum.

VII. *Cartilaginis* & *ligamenta* omnia ostendenda sunt , describendaque.

In parte de MUSCULIS.

I. Exponenda fabrica *fibrae* , *membranae* & *musculi* in genere.

II. Musculus quisque sigillatim demonstrandus , ut uideatur eius ortus , progressus & insercio : *inuentor* eius citandus ; quiique eum omnium optume descriperit.

I. Enarranda diuisio corporis , ut & descriptio communium eius partium , & continentium , ut *cuticulae* , *cutis* &c.

II. *Viscera* , in cauis *thoracis* ac *abdominis* , contenta , in situ naturali uidenda , ut eorum situs , mutuaque connexio conspici , indeque plurima *φαινομένα* , in praxi *physica* ac *chirurgica* occurrentia , explicari possint.

III. Vnumquodque *viscus* separatim demonstrandum .

IV. Ostendendae sunt partes , quae , in utroque sexu , ad generationem faciunt , tam in praeparatis siccis , quam recentibus.

V. Qua dupli ratione & offerantur instrumenta *sensuum*.

VI. Demonstrentur partes , quibus *foetus* humanus ab adulto discrepat : quales sunt *thymus* , *glandulae renales* (quarum copiosissima uasa diuersi cera coloris repleta sint), *funiculus* ac *uasa umbilicalia* , *foramen ouale* , *canalis BOTALLI* uel *ductus arteriosus* , *ductus uenosus* &c.

VII. Inquirendum in *placentam uterinam* , & membranas , *foetum in utero* includentes.

In parte de NERVIS.

I. Loquendum de *neruis* in genere.

II. Omnes *neruorum* viae quaerendae , qui , oriundi a *medulla oblongata* , transeunt per foramina cranii , inferendi nafo , oculis , aribus , linguae , cuti capitis , ac faciei , ceruici , partibusque , in thorace atque abdome contentis : ut & illorum legenda ueftigia , qui ,

qui, e *medulla spinali* nati, ad artus feruntur; ubi & in primis desinunt.

De GLANDVLIS.

I. *Fabrica glandularum* in genere explana-

II. *Demonstrandum εγκεφαλον & medulla spinalis*, una cum omnibus membranis, illa integentibus.

III. *Examinandae glandulae saliuares, mammariae, ceteraeque conglomeratae omnes, ductibus quarumdam secretoriis, argento uiuo, ceraque, repletis.*

IV. *Demonstrandae sunt plurimae lymphaticae, hoc est, conglobatarum species.*

In parte de VASIS.

I. *Sermo faciundus de arteriis, venis, vasisque lymphaticis in genere, exhibitis simul pluribus earum membranis, ac ostiolis.*

II. *In arterias omnes iniiciunda materies ceracea.*

III. *Replendi sunt sinus durae matris, ut & uenae nonnullae, uarii coloris cera: ceterarum autem uenârum progressus est persequendus, & quidem in specie. αγυγς; ramorum uenae portarum; earumque, quas in uenae fectione aperiunt.*

Haec iam memorata omnia exhibebuntur in corporibus humanis, sed &, maxumam partem, in praeparationibus siccis. Vbi uero circa partes illas describendas uersabimur, sequentia in primis singularia considerabimus: nempe earum nomina Graeca, Latîna ac Anglica; illorumque originem; inuentores; numerum; situm; connexionem; figuram; ipsum

corpus ; cavitates ; magnitudinem : membranas ; uasa ; colorum &c. denique usum eorum, uero omnium simillimum. Adstrentur, in viscerum ac glandularum demonstrationibus, nonnulla, in sectionibus corporum, morbo enectorum, obseruata; ac, ratione sic adfici potuerint, quaeque talem statum insequi debeant, explicabitur.

In parte Anatomiae COMPARATIVA.

I. Partes omnes quadrupedis demonstrandae, eodemque tempore, cum illis corporis humani comparandae sunt, ut illarum diuersitas eo clarius elucescat.

II. Oculis lustranda sunt uasa lactea, glandulae mesenterii, receptaculum chyli, ductus thoracicus, huiusque in uenam subclaviam apertura.

III. Demonstrentur quatuor uentriculi animalium ruminantium; & addatur tractatio, de usu ac causa ruminationis.

III. Videatur motus intestinorum peristalticus, & actio diaphragmatis in cuniculo.

V. Exhibetur uterus uaccae. cum cotyledonibus suis, & membranis, ac humoribus inclusi foetus.

VI. In uolatili omnes separandi musculi, arteriae replendae: inque neruorum itinera inquirendum. Examinanda fabrica interna ac externa auris; demonstranda membrana nictitans; intelligendaque ratio, cur tendo contracti illius musculi globum oculi non comprimat? Ut & ceterarum oculi partium indaganda fabrica. Examinentur duo uentriculi; ingluvies scilicet & uentriculus, cum prolobo seu uestibulo; cor &

& palmones, ac, quo hi modo in plurimas, pellucidas, membranofas, vesiculas, plicis *intestinorum* interpositas, aperiuntur?

VII. In gallo cernantur testes, renes succenturiati, ureteres, duo penes, & cloaca.

VIII. In gallina ovarium cum racemis uitellorum, oviductus ac uterus.

IX. Microscopiorum auxilio, videatur circulatio sanguinis, & animalcula in *femine* *masculino*.

X. Describendae partes omnes ostrei; piscis alius, cui dura cutis (a); astaci; ut & apuae. In qua ultima exhibenda cordis fabrica, *intestinorumque* elegans ratio. Quin & in illis omnibus motus cruentus explicandus; quum corda eorum uno tantum gaudeant uentriculo.

XI. Exhibenda fabrica *abstrusissimi* *organii* *auditus*, in septem, vel octo, differentibus animalibus.

Demonstrationibus horum omnium recentiorum fidelibus adcuratisque praemissis, cursum huncce Anatomicum concludet succincta OECONOMIAE ANIMALIS historia, ab exhibita nominatarum partium fabrica deducta, sequentibus includenda capitibus: de masticatione; deglutitione; digestione; chylificatione; sanguificatione; motu sanguinis circulatorio, tam in foetu, quam in adulto; de nutritione; de singularium omnium in corpore hu-

(a) Descriptionem eius substitui termine Latino.
nihil ignoto. Angli dicunt *skait*.

204

humorum a massa sanguinea secretionibus; de-generatione, respiratione; de motu musculari ac progressu; de ratione, qua sentimus &c.

A: P: C: N: cīc 10 ccvi. D. XXIII.
Septembris,

ORDO

ORDO MVSCVLORVM,

ab interprete additus.

Communiter Anatomici demonstrationes *Ordo ab eius* suas ordiuntur, a musculis, *anteriori* *domini-* *trunko corporis supini* *incumbentibus*: & qui- *lium.*
dem omnium primo ab iis, qui *abdomini* ad-
plicati. *Muscularum abdominalium* tria sunt
strata.

Nempe, ablatis *communibus corporis integumentis*, primum adparet, quod fit a solo *obliquo externo* EVST. XXVIII. Secun-
dum ab *obliquo interno*; *recto*, & *pyramidalis*,
T. XXXIII. ex parte. Tum & uidetur *cre-
master*. T. XXVIII. XXXII. Tertium a
transuersario l: c: iam tum sequitur *perito-
nacum.*

In thorace autem anteriore, sub *integumen- Thoraci*
tis, primo obtutui se fistunt *pectoralis maior*, *anteriori*
tectus pro parte ab origine *latisimi colli*; *di- incumber-
giti ferrati* *antici maioris*; & *portio latisimi*
dorsi V. T: XXVIII.

Primum ergo stratum facit *pectoralis maior*:
l: c:; hoc remoto, secundum fit a *ser-
rato*, *antico*, *superiore T. XXXII.* Tertium
ab *intercostalibus externis*; quartum, ab
internis. T. XXXIII. Inter primam uero
costam & *claviculam* adpellat *subclavius. T.*
XXXII.

Iam aperitur *peritonaeum*, ut *viscerum ab- In cavita-
dominalium* situs uideatur: illis uero exemptis, te abdomi-
uidetur concava *diaphragmatis facies*. Tum *nis sitorum catalogus.*

↓
seas

lōas parvus integer ; origo ac progressus magni lōas ; quadratus lumborum integer : iliaci interni origo & progressus.

*Dorsi cer-
uicisque
posterioris
musculi.*

Iam, cadavere inuerso, pronoque, dorso incumbunt sequentes: hinc integumenta dissecantur per omnem trunci longitudinem, initio facto ab *occipite*. Iam videbitur primum *dorsi* statum, a duobus musculis factum, quorum superior *trapezius*, inferior uero *latisimis dorsi*. Vna uero tum conspicuntur aliorum portiones muscularum: ut *rhomboidis*; *infraspinati*; & *teretium*. T. XXXI. *Trapezio* dissecto, uidetur stratum secundum, quod fit a *rhomboide* T. XXIX. *in dextro*. Sub hoc sequitur *serratus*, *posticus*, *superior* T. XXXVI. *Latisimum* uero ablatum excipit *serratus*, *posticus*, *inferior* l: c: In ceruice autem posteriore mox, sub *cucullare*, uidentur *splenii*; his ablatis sequuntur *complexus*; ad cuius latus externum *trachelo-mastoidaeus*; post, *leuator scapulae* T. XXXVII. Iis remotis, sequitur uniuersale stratum, quod inferius, communi tendine, enatum, abit in *longissimum dorsi*, eius spinae propiorem, & *sacrolumbalem*: ad huius latus exterius uidentur *musculi*, ad *sacrolumbum adcessorii*. Inter *longissimum*, & *spinam*, in dorso uidetur *semi-spinatus* BIDL. In ceruice uero ex *longissimo dorsi* enata uidetur *portio*, ad *trachelo-mastoidaeum adcessoria*: & ex *sacrolumbali* fere procedens *ceruicalis descendens*. Remoueantur & hi; tum adparebit in dorso *semi-spinalis*: in collo uero *spinalis colli*. Et hisce separatis, ab ultimis lumbis usque ad secundam

dam uertebram colli uidebuntur facer: transuersarii dorsi & ceruicis: inter secundam uero uertebram & occiput sunt recti & obliqui colli posteriores. Ultimo; sub his, in lumbis uidetur transuersarii, in dorso leuatores costarum STEN:; in ceruice autem transuersalis; interspinales; interuertebrales. Iam sola ossa.

Cadauere rursum supino; quaerantur musculi, anteriori colli parti, inter maxillae inferioris inferiorem marginem & pectus incumbentes. Primum ergo stratum facit *latisimus colli* T. XXX. Hoc ablato, occurunt in oculos, qui expressi in T. XXVIII. Nempe remoto *platysmate myoide*, uidetur *mastoideaus* l: c: Hoc remoto, inter ossa pectoris & yoidis, sequentes uidentur: *coraco-yoidaeus* & *sterno-yoidaeus* T. XLI. F. V. in dextro: *sterno-yoidaeo* subiacent *sterno- & yo-thyreoidaei*; l. c: in sinistro: ut & portio, a glandula thyreoidaea ad os yoidis procedens; sub hac uero *crico-thyreoidaeus*. l: c: F. VIII.

Inter os yoidis uero & maxillae inferioris inferiorem marginem hi iam sunt conspicui: omnium primo, sub *latisimo colli*, *digastricus* & *stilo-yoidaeus*: T. XXVIII. hisce remotis, uidentur *myo- & genio-yoidaei*; T. XLI. F. V. Hisce succumbentes uidentur omnes *linguae musculi*: l: c: F. VIII. *stilo-yoidaeus alter*, & *stilo-pharyngaeus*. F. XI. Iam, a colli latere, uidentur *scaleni* omnes; *intertransuersarii*: *musculus*, *caput concutiens*; *rectus internus maior capitidis*; & *longus colli*, XLI. F. XIII. sub recto. Tum, separata a

tran-

trunko scapula, conspicatur *serratus*, *antis-*
cus, *inferior* totus. T. XXXIII. pro parte.

Iam aperiundus thorax: & quidem *os pec-*
toris in uno latere separandum a costarum car-
tilaginibus: sive eleuandum, ut *triangula-*
rnis alterius lateris uideri posfit: & adhaesio
diaphragmatis relinquatur: reclinetur in ab-
domen: & uideantur; origo *longi colli*: trans-
uersarii dorsi interiores: *depresores costarum*
proprieti; ac altera *diaphragmatis* facies.

Pharyngis. Separato a uertebris *pharynge*; & ca-
pite circa *epistropheum* truncato, sic se ordine
pharyngaei musculi excipiunt: ac superius qui-
dem primo *mylo-pharyngaei*: tum *pterigo-*
salpingo-pharyngaei: in parte uero postica, me-
dio inter *salpingo-* & *glosso-pharyngaeos* loco,
cephalo pharyngaei: tum *glosso-pharyngaei*.
Inferius *chondro-*; *yo-cerato*; *syndesmo*; *thy-*
reo; *crico pharyngaei*.

Uvulae. Hos sequuntur *uvulae* musculi: nempe
membrana oris, a lingua usque ad inferiorem
maxillam disiecta, ut & *pharynge*, a latere
aperto, per longitudinem suam; uidentur;
glosso-; *thyreo-*; & *pterigo staphilini*.

Capitis. Tum demonstrentur musculi capitis ita;
occipito-frontalis; *corrugator uerus*; *sphincter*
oculorum & *ciliaris*; tum *sphincter oculorum*
& *ciliaris*, tum *sphincter oris*: quia ei pluri-
mae insertiones subiacent: *eleuator labii supe-*
riores, cum portionibus adcessoriis; *myrtifor-*
mis; *nasalis*; *eleuator labii superioris αζυγο-*
leuator labiorum communis: *zygomaticus*; &
alii; quos sola inspectio docet. Tandem *pte-*
rigoidaei; *palatostaphilinus*; *recti*, *internus* &
lateralis:

Mus-

Musculi oculorum & aurium per se patent.

Sic & in scapula difficultatis nihil.

Soli restant artus. De brachio prius.

Humerus uel anterior; uel posterior: ille dicitur, ubi brachium extensum, manu supina. Ibi omnium primus est *biceps internus*: sub hoc, pro parte, *coracobrachialis*: toti tandem bicipiti subiectus *brachialis internus*.

In postica cubiti est solus *triceps extensor cubiti*.

In *cubiti parte postica* primum stratum constituunt sequentes, principio numerandi sumto ab *ulna*: primo *angonaeus*: tum *extensor cubiti ulnaris*: tandem *extensor digitorum communis*.

Anteriori uero cubito, a radio incipiundo sequentes incumbunt: *supinator longus*; *pronator teres*; *flexor carpi radialis*; *palmaris longus*; *flexor carpi ulnaris*.

In strato altero *extensor carpi radialis*: *flexor tertii internodii pollicis*: *perforans* & *perforatus*. Tum adparent quoque *pronator quadratus* & *supinator brevis*.

In palma manus iam primum omnium est *expansio palmaris longi*; *palmaris brevis*: *Grae*. Sub expansione *palmaris* uisuntur *sublimis tendines*: sub his *profundi*: e quibus nascentur *lumbricales*. Tum *flexor minimi digiti*: ut & *pollicis flexores*, & *interossei*. EVST: T. XXIX. XXXVIII.

In dorso uero manus sic se habent: sub *ligamento annulari* ad *digitos* procedunt *extensis communis tendines*; & *minimi digiti i ad*

pels

pollicem uero, extensores eius: ~~avtibevae~~ T.
XXVIII. Tum extensores indicis & abduc-
tor eius: ~~υποθεναε~~ & interossei. T. XXXIX.
F. I.

Femori anteriori, si ab exteriori initium
sumseris, ita adplicantur. Membranosi portio
uastus externus: *rectus*; *vastus internus*: *sar-
torius*; *gracilis*: *semimembranosus*. In trian-
gulo uero: cuius latera fingunt *ossa innomina-
ta*; *sartorius* & *gracilis*: si ab superioribus
inceperis, uidentur; tendines *iliaci interni*:
φoas magni: *pectinæus*: & *adductor femoris
primus*. *Recto subiectus cruræus*. *Vastis*
tandem remotis, adparent ceteri *adductores
femoris*.

Natum primum stratum fit a *glutæo maxu-
mo*: secundum, a *glutæo medio*: *pyriformi*:
marsupio, cum *marsupiali*: & *quadrato femoris*,
T. XXIX. Tertium tandem explet *minor
glutæus*.

Femoris posteriores sunt sequentes: *Mem-
branosus*: portio *externi uasti*: *biceps*: *semi-
tendinosus*: *semimembranosus*: ut & *adducto-
res femoris*.

Ad externum ergo genu latus est solus ten-
do *bicipitis*: ad internum uero sunt quatuor:
quorum suminus est *sartorii*; tum *gracilis*:
post *semimembranosi*: tum *seminervosi*: &
denique *semimembranosi*: huius enim latior
est *semitendinosi* tendine, cui quoque subiec-
tus.

Tibiae anteriori, & *fibulae*, si ab interiori-
bus ordinaris, ita incumbunt: *Tibialis anti-
cus*: extensores *longi digitorum* & *pollicis*:
& *fibulæi*.

In crure posteriori primum stratum faciunt *gastrocnemii*; tum tendo *plantaris*: secundum *solaeus*: in poplite uero est *popliteus*. Tertium uero tres sequentes, si ab *tibia* incepis; *perforans*: *tibialis posticus*: & *flexor pollicis longus*.

Sic ergo se excipiunt illorum tendines: *Achillis*: *plantaris*: *flexoris pollicis longi digitorum*: *tibialis postici*; *antici*: *extensoris pollicis longi*: *digitorum*: noni pedem mouentium; *peronaei brevis*: *longi*: tum denique rursum *chorda magna*.

In *planta tandem pedis*, post integumenta communia, primum stratum conficit *anovengens tendinea*: secundum, *perforatus*: *abductor pollicis*: eius *flexor brevis*, *abductor minimi digiti*. Tertium conitituunt *flexores longi digitorum* & *pollicis*: *carnea massa* & *lumbricales*. Hisce ablatis, sequuntur *adductor pollicis*: *transversalis*: *flexor primi interossei*: *minimi digiti*: tandem *interossei*.

F I N I S.
